Tampella TÄNÄÄN

N:o 2 1967

TAMPELLAN ORKESTERIN

25-VUOTISJUHLAKONSERTTI

HELATORSTAINA

Tampellan Orkesterin 25-vuotisjuhlakonsertti pidetään Tampellan juhlatalossa helatorstaina toukokuun 4 pnä 1967 alkaen klo 14.

Orkesteria johtaa kapellimestari Eero Bister ja konsertin solistiksi on lupautunut tunnettu oopperalaulajattaremme Marja Eskola.

Toivotaan tampellalaisten muistavan omaa orkesteriaan sen juhlapäivänä ja saapuvan runsaslukuisena seuraamaan sen esityksiä. Tilaisuus on maksuton.

KEVÄTKAUDEN KILPAILUJEN

PALKINTOJENJAKO

suoritetaan

TAMPELLAN JUHLASALISSA KESKIVIIKKONA 24. 5. 67 klo 19.00

Jaetaan palkinnot harrastuskävelystä, retkeilyhiihdosta, Tampellan hiihdosta sekä maastojuoksusta.

URHEILUVÄKI: TERVETULOA!

Harrastuskävely päättyy 29. 4. 1967.

TAMPELLAN URHEILULAUTAKUNTA

Tampella TÄNÄÄN

N:o 2 JULKAISIJA: Oy TAMPELLA Ab 1967

TOIMITUSKUNTA: Päätoimittaja: fil.maist. A. TIENARI

PÄÄKONTTORI:	PELLAVATEHDAS:	KONEPAJA:	LAPINNIEMI:	PUUNJALOSTUSTEHTAAT:
konttoripäällikkö B. Enderlein ja neiti Sylvi Solin	dipl.ins. A. Vikkula työnjoht. O. Heinonen ja neiti Eeva Tarkka	ins. P. Autero, kontt. Helvi Ahonen ja tark. E. Österman	konttoripääll. O. Näsi, ins. E. Pöllänen ja sos.virk. M. Malminen	sos.päällikkö E. Sjöström, Inkeroinen sos.päällikkö O. Linnakko, Heinola konttoripääll. L. Jägerroos, Porvoo

Otteita ins. T. Rundbergin Tampellan tt-tilaisuudessa pitämästä esitelmästä.

Turvallisuustoiminta naapurimaassamme Ruotsissa

Puhuja totesi, että olemme saaneet ulkomailta varsin paljon monipuolista ja antoisaa tietoutta työturvallisuusasioissa. On luonnollista, että ulkomailla ja etenkin naapurimaassamme Ruotsissa tehty turvallisuustyö jatkuvasti antaa vaikutteita meille, koska tässä työssä valppaasti seurataan alan kehitystä. Ruotsin lakisääteinen työturvallisuusorganisaatio perustuu vuonna 1949 annettuun työturvallisuuslakiin. Siellä tärkeät, koneellisia laitteita käsittelevät suojeluohjeet sekä kemian turvallisuusohjeet tunnetaan meillä nimellä "Sosiaaliministeriön vahvistamat teknilliset turvallisuusohjeet" ja "Kemian turvallisuusohjeet".

Ins. Tor Rundberg puhumassa.

Työväensuojeluviranomaisten toimintaa tarkasteltaessa todettiin, että ammattientarkastus on Työväensuojeluhallituksen alainen, kun taas meillä se on Sosiaaliministeriön alainen ja sähkötarkastuslaitos taas Kauppa- ja Teollisuusministeriön alainen.

Naapurimaassamme lakisääteinen turvallisuusmies (-nainen) järjestelmä toimii hyvin. Turvallisuusmiehen merkkiä kannetaan yleisesti työpuvun rintapielessä ja tehtävään suhtaudutaan asiallisesti ja rakentavasti.

Selostettuaan Ruotsin vapaaehtoista turvallisuustyötä, puhuja totesi, että siellä työmarkkinajärjestöt kiinnittävät suurta huomiota tähän työhön. Metallialan työmarkkinajärjestöjen yhteistoiminnasta turvallisuusalalla mainittiin esimerkkinä heidän yhteinen painotuotteensa "Puristinkoneet".

Teollisuuden omat turvallisuuselimet pystyvät tehokkaasti vaikuttamaan teollisuuslaitoksen tapaturmatilastoon. Ruotsissa, jossa vakuutusyhtiöt eivät läheskään niin aktiivisesti osallistu tehtaiden turvallisuustoimintaan kuin Suomessa, on ilmeisesti tämä havaittu jo useimmissa suurissa tehtaissa, koska siellä on päätoimisia turvallisuusteknikkoja ja -insinöörejä. Kun näiden henkilöiden työkenttää ja valtuuksia oli selvitetty, puhuja valaisi tehtaiden lääkintähenkilökunnan ja palopäällikön yhteistyön merkitystä, ja korosti sitä, että tehtaalla sattunutta tapaturmaa ja vaaratilannetta tutkitaan aina paikan päällä.

Toiset viisikymmentä prosenttia tietävät sen.

Tämä vaara- eli uhkatilannetutkimus perustuu ruotsalaisten ja amerikkalaisten yhteiseen toteamukseen siitä, että keskimäärin 300 uhkatilannetta aiheuttaa työpaikoilla n. 30 tapaturmaa, joista 1 on vaikea. Vaaratilanteita tutkimalla ja ehkäisemällä voidaan siis estää tapaturmia joutumatta maksamaan "oppirahoja" tapaturmien muodossa.

Selostaessaan turvallisuustyön toimintamuotoja Volvon ja Götaverken'in laitoksissa, puhuja totesi, että tehtaan johto saa ilmoituksen jokaisesta sattuneesta poissaoloa aiheuttaneesta tapaturmasta, sillä tehtaan johto haluaa aina olla täysin tietoinen siitä mitä on sattunut. Paikalli-

sesta turvallisuustyöstä mainittiin vielä insinöörien ja työnjohtajien kirjekurssit sekä työnjohtajien 2x4 tuntia kestävät turvallisuuskurssit ja turvallisuusmiesten luentotilaisuudet sekä viikottaiset tarkastuskierrokset osastoilla. Tämän tarkastuskierroksen suorittavat työnjohtaja ja turvallisuusmies lauantaisin ja siihen on varattu aikaa puoli tuntia. Yhteisvoimin laadittu tarkastuspöytäkirja toimitetaan tehtaan turvallisuusteknikolle/insinöörille toimenpiteitä varten.

Todettiin, että naapurimaassamme selostetaan uusille työntekijöille tehtaan sosiaalioloja, turvallisuustyötä ja alkusammutuskaluston käyttöä. Työnjohtajat ja turvallisuusmiehet auttavat uusia työntekijöitä sopeutumaan tehtaan "me"-henkeen.

Liikennetapaturmista mainittiin, että ne ovat siirtymässä vaarallisuusryhmään 1 kuten meillä Suomessakin.

Loppusanoissaan puhuja teroitti turvallisuustyön tärkeyttä tapaturmia ehkäisevänä tekijänä ja totesi, että turvallisuustyön kenttä on varsin laaja ja on vielä paljon tehtävää ennenkuin teollisuuslaitoksissamme saavutamme tapaturmattomia viikkoja ja kuukausia, mutta siihen tulee meidän toiminnallamme aina pyrkiä.

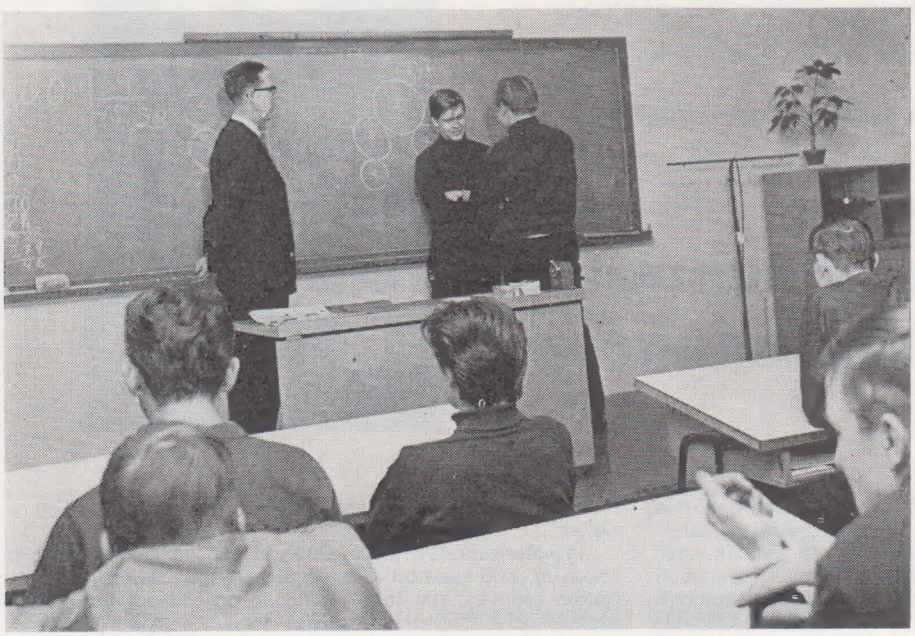

Ins. T. Rundberg piti oppitunnin myös Konepajakoulussamme.

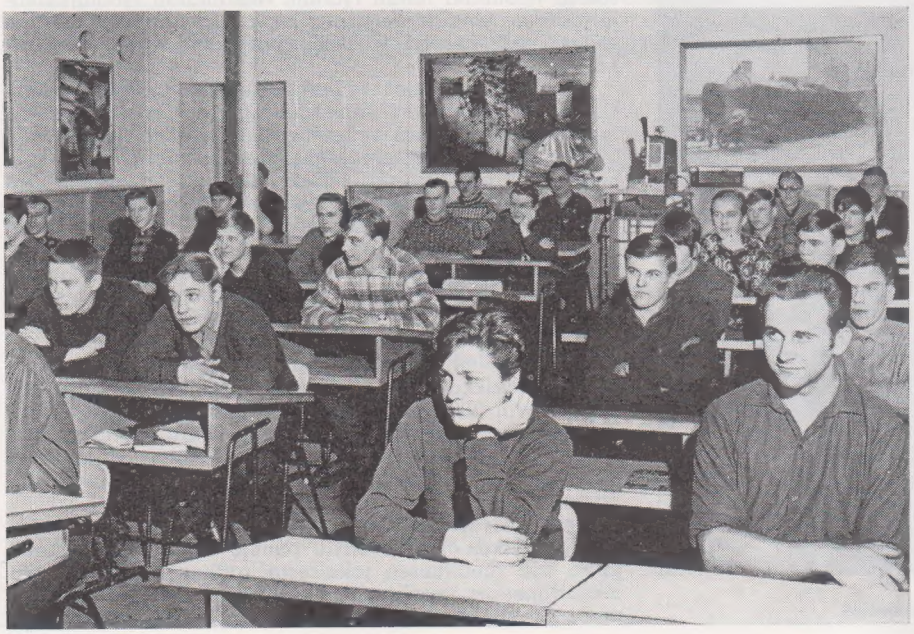

Konepajakoulun tarkkaavaista kuulijakuntaa tt-oppitunnilla.

Tampellan konepaja rakentaa kahta paperikonetta Yhdysvaltoihin

Kuten tunnettua rakentaa Tampellan konepaja parhaillaan kahta paperikonetta Yhdysvaltoihin — toisen tilaaja on Pineville Kraft Corporation Louisianan osavaltiossa. Sen toimitusjohtaja James D Heldt vieraili Tampellassa 8. 3. 67 ja nähdään kuvassamme toimitusjohtaja Nykoppin ja konepajan johtaja Björklundin seurassa.

Pineville Kraft Corporationin tilaaman paperikoneen viiran leveys on 7160 mm ja sen tuotannoksi tulee 816 tonnia vuorokaudessa. Kone käynnistetään ensi kesänä.

Kartonkikonetoimitus Italiaan

Tunnettu italialainen kartonkiyhtymä Cartiere di Verona rakentaa uuden kartonkitehtaan Santa Giustinaan lähelle Venetsiaa. Tehtaaseen rakennettavan kartonkikoneen tuotannoksi on vahvistettu 200 tonnia vuorokaudessa. Koneen viiran leveys on 4900 mm ja leikattu leveys 4400 mm. Koneen nopeus on 300 m/min.

Koneen olennaisimmat ja tärkeimmät osat — imuviiralieriöt ja perälaatikot — on tilattu Tampellan konepajalta. Muun osan koneesta, jota ei korkeiden tullien vuoksi voitu tilata Suomesta, valmistaa italialainen yhtiö. Kartonkitehdas aloittaa toimintansa vuoden 1968 lopulla. Yllämainittu on ensimmäinen huomattava paperikonetilaus, jonka Tampellan konepaja toimittaa Euroopan yhteismarkkina-alueelle.

Kuvamme sopimuksen allekirjoitustilaisuudesta Milanossa, ja siinä näkyvät vasemmalta lukien: Dr.Ing. Franco Carcano, Carcanon toimitusjohtaja, johtaja Carl af Hällström, Tampella, Cav. del Lavoro, Adolfo Seminari, Cartiere di Veronan hallituksen puheenjohtaja ja Dr.Ing. Carlo Gregotti, Cartiere di Veronan toimitusjohtaja.

TAMPELLAN TYÖTURVALLISUUSTILAISUUS

Tilaisuuden avauksen suoritti Konepajan johtaja dipl.ins. N. Björklund.

Maaliskuun 8 pnä pidettiin Tampellan Tampereen tehtaiden työturvallisuustilaisuus perinteelliseen tapaan. Tilaisuuteen oli kerääntynyt runsaasti kuulijoita, jotka toivon mukaan saivat sieltä mukaansa paljon työturvallisuustietoutta työpaikoilla käytettäväksi.

Tilaisuuden avasi Konepajan johtaja, dipl.ins. Nils Björklund, joka totesi aluksi, että tuotannon ja sen kautta elintason nousuun ei riitä yksin koneiden ja tarvittavien laitteiden ylläpitäminen, vaan myös niitä käyttävien henkilöiden ammattitaidon ja henkisen kypsyyden kehittäminen. Ennen kaikkea ihmisten asenteet työturvallisuusmääräyksiä kohtaan pitäisi saada entistä myötämielisemmäksi. Puheensa lopussa johtaja Björklund lausui ilonsa siitä, että niin paljon innokkaita kuulijoita oli kokoontunut mainittuun tilaisuuteen, sekä lausui heidät kaikki sydämellisesti tervetulleeksi.

Tämän jälkeen esitettiin Tekstiilitehtaiden ja Konepajan tapaturmatilastot vuodelta 1966. Tekstiilitehtaiden osalta piti katsauksen ins. Eino Koskinen ja Konepajan osalta dipl.ins. T. Sakari. Koska katsaukset esitetään toisaalla lehdessämme, toteamme vain lyhyesti, että viime vuoden tilanne tapaturmien osalta ei ollut niitä parhaita, vaan runsaasti parantamisen varaa näissä seikoissa olisi.

Illan esitelmän piti Teollisuusvakuutuksen edustaja ins. T. Rundberg aiheesta "Työturvallisuustyö naapurimaassamme". Tässä hän käsitteli Ruotsin työturvallisuusorganisaatiota ja niitä erilaisia järjestöjä, jotka vaikuttavat Ruotsin työturvallisuuskysymyksiin. Esitelmöitsijän käsityksenä oli, että työturvallisuusasia oli läntisessä naapurimaassamme viety jo huomattavasti pidemmälle kuin mitä on laita omassa maassamme. Toisaalla lehteämme on julkaistu pääkohdat hänen esitelmästään.

Tilaisuuden ohjelmaan kuului myös turvallisuusaiheisen tietokilpailun kysymysten selostus ja palkintojen jako. Kysymyksiin vastattiin sangen runsaasti, mutta vaikka palautettuja vastauksia oli yli 100, oli oikeita vastauksia vain neljä kappaletta. Tämä johtaa ajatukseen, että kysymykset olivat liian vaikeita. Toisaalta voidaan väittää, että ihmiset eivät tunne turvallisuuteen liittyviä seikkoja. Näin ollen oli varmaankin paikallaan järjestää tällainen kilpailu, josta riitti keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa pitkäksi aikaa.

Koska voittajien nimet on myös mainittu toisaalla lehdessämme, haluamme täten vain kilpailutoimikunnan puolesta onnitella voittajia sekä kiittää kaikkia kilpailuun osaaottaneita harrastuksesta sekä toivottaa seuraavalla kerralla parempaa menestystä.

Ilta päättyi filmiesitykseen, jossa hyvin selvästi esitettiin se, miten taakkoja pitäisi nostaa, jotta ei vaurioitettaisi selkärankaa ja aiheutettaisi ehkä elinikäistä selkävammaa.

E. K.

Tt-tilaisuuden kiinnostunutta kuulijakuntaa.

KUNNIAMERKKEJÄ JAETTU KONEPAJALLA

Tasavallan Presidentti on myöntänyt:

SUOMEN LEIJONAN RITARIKUNNAN I luokan ritarimerkin dipl.ins. Tapio Sakarille (vas.)

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN RITARIKUNNAN I luokan mitalin kultaristein ylityönjohtaja K. A. Mickelssonille (vas. alh.)

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN RITARIKUNNAN II luokan mitalin viilaaja Markku Häyriselle (oik. alh.).

Merkit ojensi konepajan johtaja, dipl.ins. Nils Björklund.

TUOTTAVUUS

Tuotannon määrä on viimeksi kuluneiden vuosikymmenien aikana voimakkaasti noussut. Tämä on johtunut osittain siitä, että väestömme on kasvanut. Väestön lisääntyessä myös työhön osallistuvien kansalaisten lukumäärä on kasvanut ja suuremman työvoiman avulla on saatu aikaan suurempi tuotos. Kuitenkin suurin osa tuotoksen kasvusta (runsas 2/3 vv. 1926—65) on todellisuudessa johtunut tuottavuuden lisääntymisestä, ts. siitä, että kansakuntamme on kyennyt vuosi vuodelta tekemään entistä tehokkaampien välineiden avulla tehokkaammin työtä, ja että keskimäärin ottaen jokainen kansalainen on jatkuvasti parantanut työtuloksiaan. Työtulosten parantaminen ja tuottavuuden kasvu eivät kuitenkaan ole merkinneet kansalaisten työponnistusten lisääntymistä, vaan sitä, että tehokkaampien tuotantovälineiden avulla on saatu aikaan suurempi tuotos.

Seuraavat esimerkit valaisevat havainnollisesti tuottavuuskäsitettä. Ojankaivaja tekee työnsä tehokkaammin oja-auralla ja traktorilla kuin lapiolla, tietokone on tehossa ja tarkkuudessa ylivoimainen helmitauluun verrattuna, nykyaikainen tehdaslaitos on muuttunut ihmisten ohjaamaksi ja valvomaksi "hevosvoimien laboratorioksi"; tuottavuus on noussut lähinnä tehokkaampien työvälineiden ja -menetelmien ansiosta.

Edellisistä esimerkeistä voidaan jo havaita, että tuottavuudesta puhuessamme vertaamme tällöin aikaansaatua tuotosta tuotannossa käytettyihin panostekijöihin, kuten työvoimaan, pääomaan tai raaka-aineisiin. Useimmiten käytetty tuottavuuden mitta on tuotoksen ja työvoiman suhde, jota sanotaankin työn tuottavuudeksi. Tämä mittaamistapa johtuu paitsi muiden panostekijäin mittaamisvaikeuksista ennen muuta siitä keskeisestä asemasta, mikä työvoimalla suurimman kansantulo-osuuden (v. 1965 palkat, muut työtulot ja yksityisten elinkeinonharjoittajain tulot olivat yli 83 % nettokansantulosta) saajana on kansantaloudessa.

Tuottavuuden mittaaminen vertaamalla tuotannon tulosta työpanokseen (ns. työn tuottavuus) on siten vain eräs tapa kuvata yleistä tuottavuutta. Se ei näin ollen voi kertoa mitään itse tuottavuuden nousun syistä, ts. onko havaittu muutos työn vai koneiden (pääoman) tms. ansiota. Tuotoksessa työpanosta kohti heijastuu siten työhön osallistuvien 1) työkyvyn, -taidon ja -halun lisäksi myös 2) teknisten välineiden laatu ja määrä sekä 3) se miten toiminta on pystytty organisoimaan ja rationalisoimaan. Tuottavuuden kohottamispyrkimyksissä huomio onkin kiinnitettävä näiden kaikkien osatekijöiden tehon lisäämiseen ja niiden harmooniseen yhdistämiseen kussakin tuotantoprosessissa. Mikäli suoritusteho näiden tekijöiden aikaisempaa paremman hyväksikäytön ansiosta paranee ja tuotanto työpanoyksikköä kohti tästä syystä kohoaa, puhutaan ns. t e k n i s e s t ä e l i s i s ä i s e s t ä tuottavuuden noususta. Tuottavuuden kasvuun vaikuttavat kuitenkin myös elinkeinoelämän rakennemuutokset. Kun tuotannon painopiste siirtyy heikosti tuottavilta sektoreilta paremmin tuottaviin sektoreihin, puhutaan silloin erotukseksi edellisestä r a k e n t e e l l i s e s t a tuottavuuden muutoksesta. Niinpä jos keskimääräistä suurempaa tuottavuutta edustavien elinkeinojen osuus kokonaistuotannosta kasvaa, lisääntyy koko kansantalouden tuottavuus myös silloin, kun tämän kasvuvauhti eri elinkeinoissa pysyy samana. Suomen kohdalla voidaan todeta pyöreästi viidesosan koko kansantaloutemme tuottavuuden noususta itsenäisyytemme aikana johtuneen yksinomaan siitä, että teollisuuden osuus kokonaistuotannosta on kohonnut.

Tällä sivulla tarkastellaan koko kansantaloutemme tuottavuuden kasvua vuodesta 1926 vuoteen 1965. Tuottavuus on kuviossa laskettu jakamalla tuotannon määrä työkykyisessä iässä olevien henkilöiden määrällä. Koko kansantaloutta koskevissa tuottavuuslaskelmissa tällainen menettely on tavanomaista. Kuten kuviosta havaitaan, tuottavuuden nousu toisen maailmansodan jälkeen on ollut varsin voimakas. Kehitys vuodesta toiseen ei kuitenkaan ole ollut tasainen, vaan lähinnä suhdannevaihteluista sekä niihin liittyneiden rakennesiirtymien johdosta vuosittaiset muutosprosessit ovat vaihdelleet melkoisesti. Vaikka tuottavuuden kasvuvauhti Suomessa esim. 1950-luvulla kestää kansainvälisen vertailun, tämä ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, että kehittyneiden teollisuusmaiden aikaisemmin hankkiman etumatkan kiinni kuromiseksi tulevaisuudessa

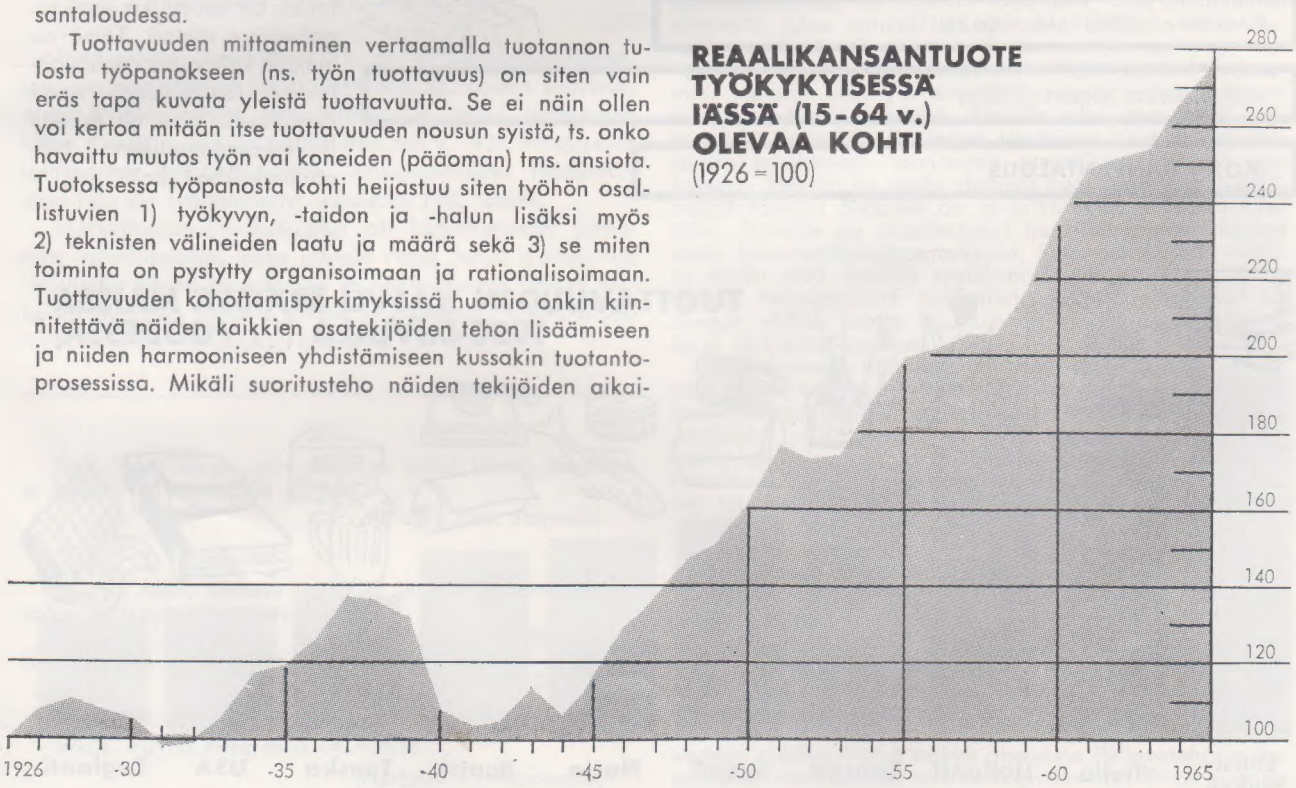

tarvittaisiin vielä nopeampi tuottavuuden lisäys. Alinna olevassa kuviossa vertaillaan tuottavuuden nousua 1950-luvulla eräissä maissa.

Oheinen kuvio esittää tuottavuuden kehitystä elinkeinoittain maassamme vv. 1948—65. Tuottavuus on tällöin mitattu tarkastelemalla tuotannon suhdetta työpanokseen (palkansaajat ja yksityiset elinkeinonharjoittajat). Esitetyt luvut osoittavat meillä tapahtuneen myös huomattavia rakenteellisia muutoksia Jalostuselinkeinoissa, joissa työn tuottavuus on keskimääräistä suurempi, tuotanto on lisääntynyt voimakkaimmin, kun taas alkutuotannossa tuottavuuden nopeasta kasvuvauhdista huolimatta tuotannon kasvu on

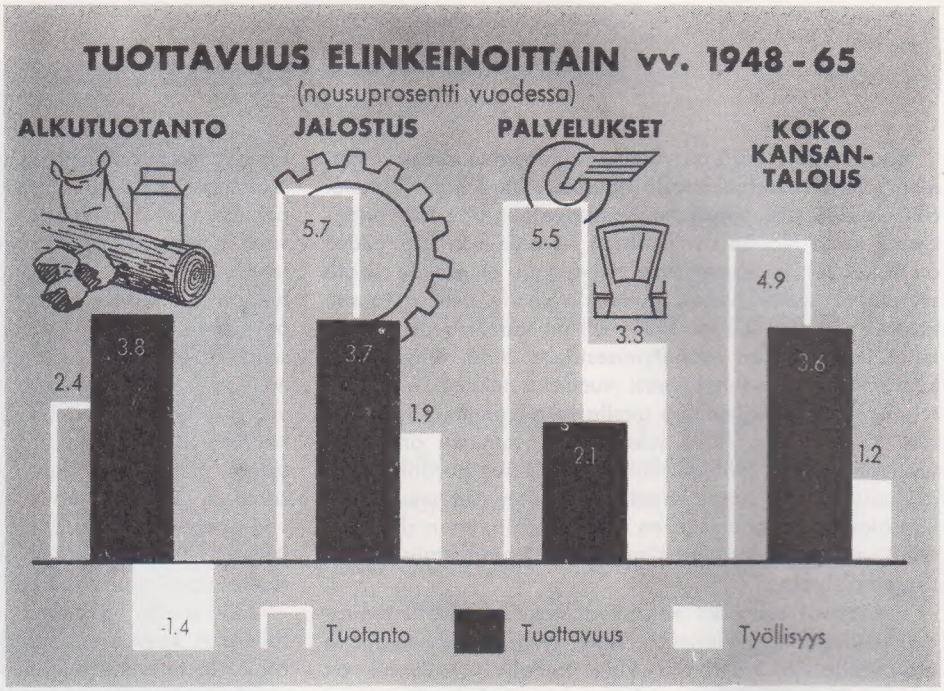

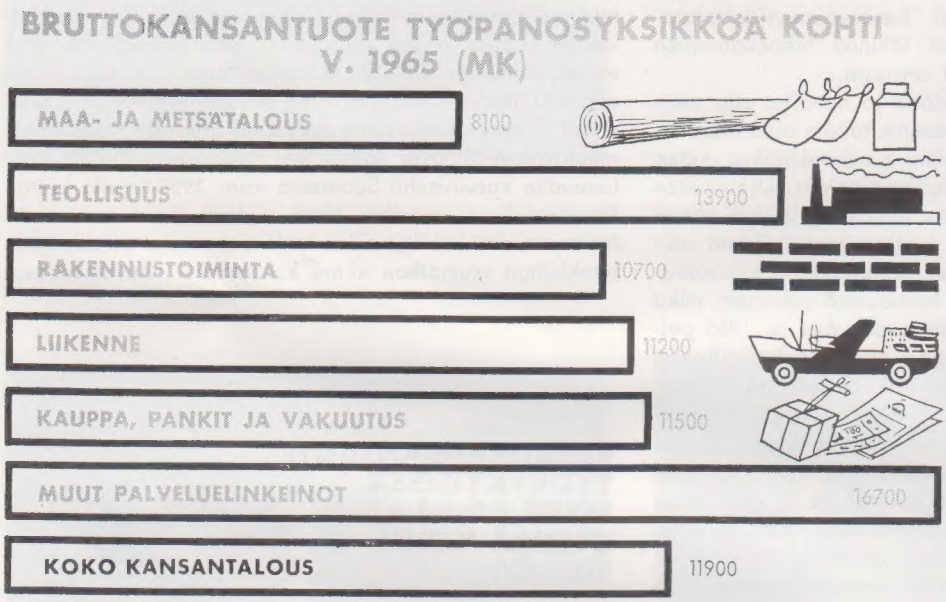

hitainta. Tuottavuuden kasvu johtuu suuressa määrin työpanoksen supistumisesta. Palveluelinkeinojen voimistuvaa panosta jalostuselinkeinojen rinnalla on tervehdittävä tyydytyksellä osoituksena tuotantorakenteemme kehittymisestä myönteiseen suuntaan. Kehittyneissä yhteiskunnissa nopeimmin kasvavaksi sektoriksi on noussutkin juuri ns. palvelujen sektori. Tämä on meidän kohdaltamme havaittavissa tuottavuuden tason vertailussa, mikä on esitetty bruttokansantuotteena työpanosyksikköä kohti.

Työnjohtaja Wallin vastaanottaa yhtiön lahjan johtaja Forssilta. Keskellä tekn. johtaja Örn.

TYÖNJOHTAJA ONNI WALLIN 50 VUOTTA YHTIÖN PALVELUKSESSA

Työnjohtaja Onni Wallin on 43. lapinniemeläinen, joka on saavuttanut kunnioitettavan 50 vuoden palvelusajan. Wallin aloitti Pellavatehtaalla, jossa työskenteli lähes 7 vuotta. Lapinniemelle hän tuli v. 1923. Nykyisessä toimessaan lankavärjäämön vastuunalaisena työnjohtajana hän on työskennellyt vuodesta 1932 lukien.

Merkkitapauksen kunniaksi oli Lapinniemellä järjestetty kahvitilaisuus, jossa johtaja Forss puhui työnjohtaja Wallinille hänen ansiokkaan ja pitkäaikaisen työnsä vaiheista ojentaen hänelle yhtiön muistolahjan. Läsnä olivat myös Wallinin lähimmät esimiehet ja työtoverit.

Sitä, joka tekee vain sellaista mikä häntä huvittaa, ei lopulta huvita tehdä mitään.

(Piispa Alex Johnson)

* * *

Isä: — Mikä kamala todistus! Meillä on totisesti toivoton pölkkypää perheessämme.

Jussi: — Aivan niin, isä. Löysin sen ullakolta. Se on sinun vanha todistuksesi.

(English Digest)

* * *

Rikas: köyhä mies jolla on rahaa.

(Herbert V. Prochnow)

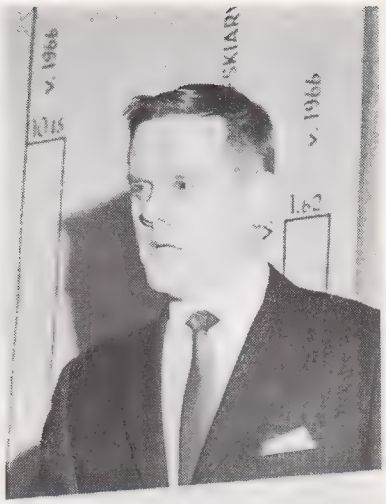

Ins. E. Koskinen selosti tekstiilitehtaiden viime vuoden tapaturmatilastoa.

Tampellan tekstiilitehtaiden tapaturmat v. 1966

Työturvallisuusmiehen tehtävänä teollisuudessa on antaa apuaan linjan miehille siten, että tietyin toimenpitein rajoitetaan sattuvien tapaturmien määrää ja näin osaltaan vaikutettaisiin mahdollisimman suureen tuotantoon. Hänen tehtävänään on tarkkailla, ettei missään teollisen prosessin kohdassa, kuten koneissa, raaka-aineissa, työkaluissa, työmenetelmissä, turvalaitteissa tai yksityisessä henkilössä esiinny sellaisia seikkoja, jotka voisivat aiheuttaa tapaturmia.

Kun kuitenkin, huolimatta varotoimenpiteistä, joita yllämainittuihin kohteisiin pyritään suorittamaan, tapahtuu tapaturmia, on meidän todettava, että inhimillinen elementti tulee entistä tärkeämpänä seikkana esiin turvallisuustyössä.

Jotta voisimme tarkastella inhimillisiä tekijöitä tarkemmin, meidän olisi ymmärrettävä monia persoonallisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Meidän olisi pystyttävä vastaamaan kysymykseen, miten yksityinen henkilö voidaan saada tehokkaasti toimimaan turvallisuusohjelman mukaisesti. Meidän on myös otettava huomioon, että työelämässä toimiva aikuinen on jo pitkäaikaisen kasvatuksen tulos. Hänelle on muodostunut henkilökohtainen käsitys myös työturvallisuuskysymyksistä, jotka voivat olla oikeita mutta yhtä hyvällä syyllä myös vääriä. Hänellä on tiettyjä tunneperäisiä mielipiteitä ja asenteita, joita on sangen vaikea saada muuttumaan yksinomaan tosiasioita ja järkisyitä esittämällä.

Käsittääkseni tällainen yhteinen tiedoitustilaisuus on eräs muoto vaikuttaa yllämainittuihin persoonallisiin seikkoihin jossain määrin myönteisesti. Uskoisin, että tapaturmatilastot voivat myös herättää valistuneempia kansalaisia ajattelemaan turvallisuuskysymyksiä oikeasta näkökulmasta. Joka tapauksessa esitän seuraavassa oheisten taulukoiden ja pylväsdiagrammien avulla Tampellan tekstiilitehtaiden tapaturmatilanteen vuonna 1966.

Yleisesti ottaen oli viime vuosi tekstiilitehtaissa tapaturmatilanteen kohdalta melko huono.

Jos tarkastelemme ensin Pellavatehtaan tilannetta, toteamme, että vaikka tapaturmien lukumäärä 100 vuosityöntekijää kohti sekä työ- että matkatapaturmien osalta olikin pienempi kuin vuonna —65 ja myös pienempi kuin viiden edellisen vuoden keskiarvo, muodostuivat menetetyt työpäivät vuosityöntekijää kohti viime vuonna huomattavasti suuremmiksi kuin v. 1965 ja viiden edellisen vuoden aikana. Tämä näkyy oheisesta Pellavatehtaan tapaturmia osoittavasta pylväsdiagrammista. Viime vuonna

oli 100 vuosityöntekijää kohti 8,62 työtapaturmaa ja 1,53 matkatapaturmaa eli yhteensä 10,15. Viiden edellisen vuoden vastaavat keskiarvot ovat 9,46 ja 1,84, joista tulee yhteensä 11,30. Jokaista vuosityöntekijää kohti menetettiin Pellavatehtaalla 1,35 työpäivää työtapaturmien osalta ja 0,27 työpäivää matkatapaturmien osalta. Yhteensä menetettiin Pellavatehtaalla viime vuonna 1489 työpäivää, joista matkatapaturmien osuus 251 päivää eli 17 %. Työntekijää kohti muutettuna merkitsee se 1,62 menetettyä työpäivää.

Pellavatehtaalla sattui vuoden —66 aikana yhteensä 93 tapaturmaa, joista 14 oli matkatapaturmia. Koska viiden edellisen vuoden vastaavat keskiarvot 101,8 ja 16,2 ovat suuremmat, johtuu siitä, että viime vuonna sattuneet tapaturmat ovat jossain määrin olleet vaikeampia, koska menetetyt työpäivät ovat kuitenkin nousseet viiden vuoden keskiarvoja suuremmiksi (v. 1966 1,62 ja v.v. 1961—1965 1,40).

Osastoittain tarkastellen on eniten tapaturmia sattunut kutomossa elj 26 tapaturmaa; seuraavina ovat paperikehräys ja sisalosasto, jossa tapaturmia on ollut 14, esi-, jutikehruu ja kertaus 9 tapaturmalla sekä liikenneosasto 8 tapaturmalla. Koska tapaturmien lukuisuuteen vaikuttaa osaston henkilökunnan suuruus, verrataan tapaturmien suhteellista osuutta työpäivien menetyksellä yhtä työntekijää kohti. Tällöin tulee huonoimmin menestyneeksi osastoksi siivousryhmä, jossa työpäivien menetys yhtä henkilöä kohti on 5,78. Seuraavina ovat liikenneosasto arvolla 3,67, paperikehräys ja sisalosasto arvolla 2,68. Samaan tulokseen on tullut myös esi-, jutikehruu ja kertaus. Erikoisen hyvin ovat menestyneet myyntivarasto, konttori ja puutyöosasto, joissa ei ole ainuttakaan menetettyä työpäivää. Muiden osastojen vastaavat luvut näkyvät oheisesta taulukosta.

Lapinniemen tapaturmatilanne oli myös sangen huono. Yhteensä tapahtui Lapinniemellä 101 tapaturmaa, joista 15 oli matkatapaturmia. Työpäiviä menetettiin 1270, joista matkatapaturmien osuus on 455 päivää eli n. 36 %, joka luku on varsin korkea. Yhtä vuosityöntekijää kohti laskettuna on menetettyjen työpäivien määrä 1,79, josta matkatapaturmien osuus 0,64. Kuten pylväsdiagrammista nähdään ovat ne tuntuvasti suurempia kuin vuoden 1965 arvot puhumattakaan viiden edellisen vuoden keskiarvosta, joka on 1,04.

Tapaturmien lukumäärässä laskettuna 100 vuosityöntekijää kohti on myös tapahtunut voimakas hyppäys ylöspäin. Vuoden 1966 arvo on 14,20, kun esim. viiden edellisen vuoden keskiarvo on vain 9,15. Matkatapaturmien lukuisuudessa ei ole tapahtunut kovin suurta lisäystä, mutta sensijaan niiden vaikeusaste on muuttunut huonommaksi, jota kuvaa matkatapaturmissa menetetyt työpäivät vuosityöntekijää kohti. Vuonna 1965 oli tämä luku 0,36 ja vuonna 1966 kuten jo aikaisemminkin todettiin peräti 0,64.

Osastoittain tarkastellen voidaan todeta, että kehräämössä sattui 36 tapaturmaa, joissa menetettiin 382 työpäivää. Seuraavana oli kutomo 21 tapaturmalla ja 210 menetetyllä työpäivällä. Vähiten sattui tapaturmia korjausosastolla, jossa niitä oli 9 ja niiden aiheuttamat työpäivien menetykset 48 työpäivää. Koska osaston henkilökunnan suuruus vaikuttaa luonnollisesti tapaturmien lukuisuuteen, on toiseksi vertailuperusteeksi otettu menetettyjen työpäivien määrä yhtä henkilöä kohti. Tällöin muodostuu tapaturmatilanne vaikeimmaksi viimeistämössä, jossa mainittu luku nousee 1,27, toisena on korjausosasto luvulla 1,26. Sitten tulevat kehräämö (1,18), ulkotyöosasto (1,16) ja kutomo (1,02).

Viimeistämön tapaturmien suurin syyryhmä on likistyminen tai puristuminen, sitten seuraa erilaiset venähdykset ja roisketapaturmat. Korjausosastolla muodostivat taas silmävammat suurimman syyryhmän. Kolmas osa korjausosaston tapaturmista oli silmävammoja. Kehräämön tapaturmista kahdeksan johti venähdykseen tai nyrjähdykseen ja peräti 18 ruhje- tai viiltohaavaan. Loput tapaturmista aiheuttivat kuhmuja, kipeytyneitä jäseniä, tikkuja jäseniin jne.

Yleensä voidaan sanoa, että tapaturmista suurin osa on Lapinniemellä johtunut kaatumisista, liukastumisista, likistymisistä, iskuista ja vieraitten esineiden lentämisestä tai sinkoamisesta.

3. 3. 1967
EK.

PELLAVATEHTAAN TAPATURMAT

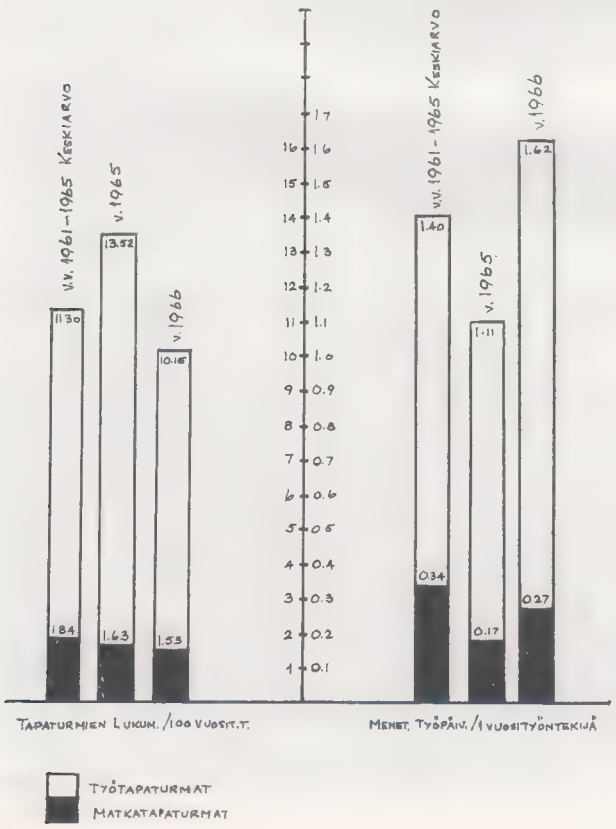

LAPINNIEMEN TAPATURMAT

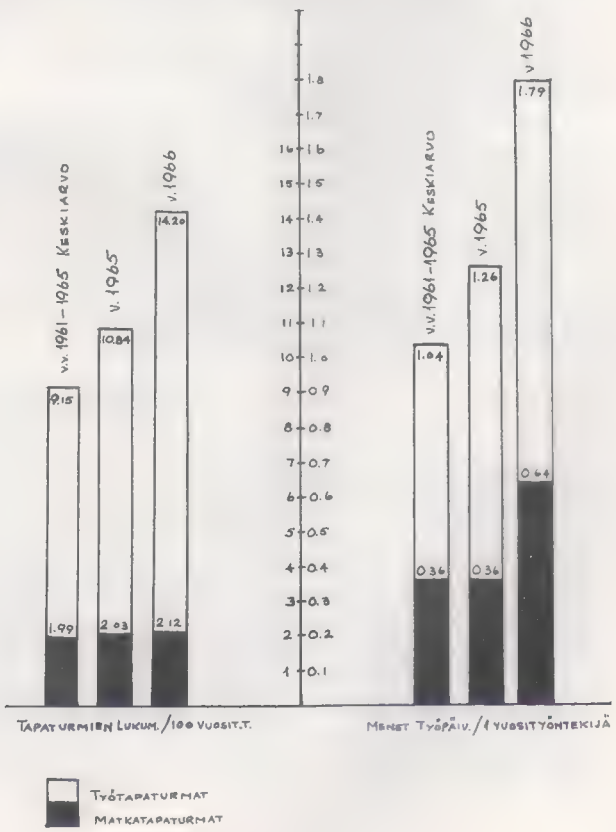

Pellavatehtaan tapaturmatilasto v. 1966

Vuosi	Työntekijäin luku	Työtapaturmien luku	Matkatapaturmien luku	Tapaturmia Yhteensä	Menetetyt työpäivät Työtapaturmat	Matkatapaturmat	Yht.
1961	850	81	13	94	967	302	1269
1962	916	88	14	102	1181	332	1513
1963	956	70	22	94	780	200	980
1964	920	85	18	103	1033	569	1602
1965	857	102	14	116	802	142	944
Yhteensä	4499	426	81	509	4763	1545	6308
5 vuoden keskiarvo	899,8	85,2	16,2	101,8	952,6	309	1261,6
1966	917	79	14	93	1238	251	1489
					Menetetty	työpäiviä/1	henkilö
5 vuonna 100 työntekijää kohti		9,46	1,84	11,3	1,06	0,34	1,40
1966 100 työntekijää kohti		8,62	1,53	10,15	1,35	0,27	1,62

Pellavatehtaan tapaturmat osastoittain v. 1966

Osasto	Työntekijäin luku	Tapaturmien luku	Menetetyt työpäivät	Menet. työp./1 tapat 1965	1966	Menet. työp./1 henk. 1965	1966
Esi-, Jutikehr., Kertaus	65	9	174	10,3	19,3	1,43	2,68
Karstaus, Häkilä	38	5	52	20,2	10,4	2,46	1,37
Korjauspaja	24	4	8	7,2	2,0	1,33	0,33
Kutomo	170	26	253	14,1	9,7	1,11	1,49
Myyntivarasto, Konttori	168	—	—	15,0	—	0,16	—
Märkäkehräys	58	6	141	6,2	23,5	0,85	2,43
Ompelimo	80	2	4	6,0	2,0	0,16	0,05
Paperikehr., Sisal	71	14	190	7,3	13,6	0,33	2,68
Peiteosasto	53	5	130	5,5	26,0	0,45	2,45
Valkaisu, Mankeli	26	1	10	4,0	10,0	0,14	0,38
Hv-asema, Sähköosasto	80	6	58	1,1	9,7	1,03	0,73
Liikenneosasto	30	8	110	9,7	13,8	1,81	3,67
Puutyöosasto	14	2	—	29,0	—	5,44	—
Kuivakehr., Kiillotus	22	1	4	—	4,0	—	0,18
Siivousryhmä	18	5	104	—	20,4	—	5,78
Yhteensä	917	94	1238	11,15	13,17	0,94	1,35
Matkatapaturmia		16	251	10,15	15,70	0,17	0,27
Yhteensä		110	1489	11,0	13,50	1,11	1,62

Tapaturmien jakautuminen viikonpäiville

M	Ti	K	To	P	L	S
15	19	24	18	26	8	—

Lapinniemen Puuvillatehtaan tapaturmatilasto v. 1966

Vuosi	Työpäiviä tehty	Työntekijäin luku	Työtapaturmia	Matkatapaturmia	Tapaturmia Yhteensä	Menetetyt työpäivät Työtapaturmat	Matkatapaturmat	Yht.
1961	243.190	912	50	11	61	421	170	591
1962	224.896	856	65	14	79	426	351	777
1963	194.503	780	50	17	67	515	285	800
1964	208.282	775	61	24	85	712	392	1104
1965	192.743	738	65	15	80	664	265	929
Yhteensä	1.063.614	4061	291	81	372	2738	1463	4201
5 v:n keskiarvo	212.723	812	58,2	16,2	74,4	547,6	292,6	840,2
1966	189.931	709	86	15	101	815	455	1270
						Menetetty	työpäiviä/1	henkilö
5 vuonna 100 vuosityöntekijää kohti			7,16	1,99	9,15	0,67	0,36	1,035
1966 100 vuosityöntekijää kohti			12,12	2,12	14,20	1,15	0,64	1,791

Lapinniemen tapaturmat osastoittain v. 1966

Osasto	Työpäiviä tehty	Työntekijäin luku	Tapaturmien luku	Menetetyt työpäivät	Menet. työp./1 tapat 1965	1966	Menet. työp./1 henk. 1965	1966
Kehräämö	84.916	323	36	382	14,23	10,61	1,07	1,18
Kutomo	54.812	206	21	210	8,45	10,00	0,73	1,02
Viimeistämö	25.074	93	14	118	11,13	8,43	0,93	1,27
Ulkotyöos.	10.806	49	6	57	12,65	9,50	0,81	1,16
Korjausos.	14.323	38	9	48	2,30	5,34	0,50	1,26
Yhteensä	189.931	709	86	815	10,20	9,48	0,90	1,15
Matkatapaturmat			15	455	17,65	32,5	0,36	0,64
Yhteensä			101	1270	11,60	12,70	1,26	1,79

Tapaturmien jakautuminen viikonpäiville

M	Ti	K	To	P	L	S
15	14	21	24	15	11	—

TURVALLISUUSKILPAILUN PALKINTOSIJAT

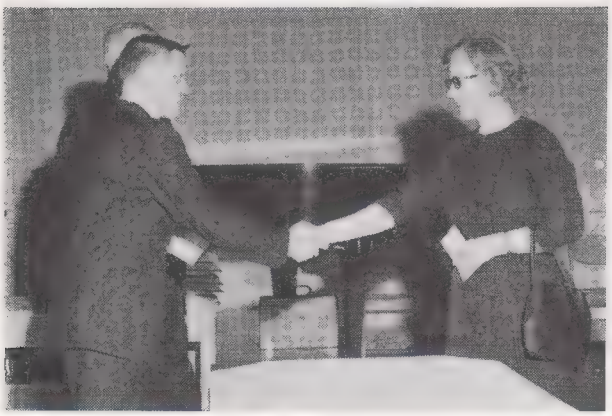

Tietokilpailun voittaja rouva Aune Maso vastaanottamassa palkintoaan.

Helsingin matkat

Kankaansivu Antti Konepaja Os. 25
Maso Aune Valimo
Maso Timo Paperikoneos.
Säteri Jouko Paperikoneos.

Tekstiilipalkinnot

Ilonen Pirkko Lapinniemi
Moilanen Martti Paperikoneos.
Sirén Leo Pellavatehdas
Hirvonen Eila Pellavat. kutomon kontt.
Kotto Johannes Lapinniemi
Sarapohja Sirkka Lapinniemi
Saarinen Esko Paperikoneos.
Hakola Aarne Pellavat. korjauspaja

Vastanneita

Konepaja	439
Pellavatehdas	143
Lapinniemi	119
Yht.	701

TAPATURMAT KONEPAJALLA 1966

Tapaturmien lukumäärä näyttää pysyvän vuodesta vuoteen suunnilleen samana, mutta viime vuonna on toki säästytty kuolemaan johtavilta tapaturmilta.

Jotta kerätystä tilastosta olisi hyötyä, sitä on tarkasteltava edellisvuosien tietojen valossa, ja tavanmukaisesti eriteltynä.

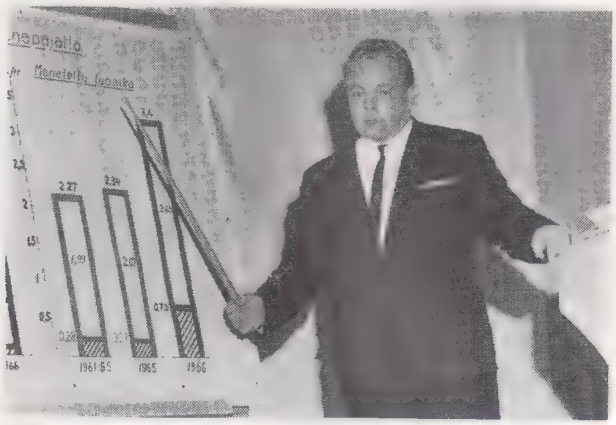

Dipl.ins. T. Sakari selosti konepajan v:n 1966 tapaturmatilastoa, mikä antoi paljon ajattelemisen aihetta.

Tapaturmien lukumäärä:

Lääkärinhoitoa vaativia tapaturmia oli 396 tapausta (ed. v. 383 ja 5 ed. vuotena 455). Sataa työntekijää kohti tämä merkitsee 26,6 tapausta vuodessa. (Ed. vuotena 25,4 ja 5 ed. vuotena 25,4).

Työajan menetys tapaturmien johdosta oli 5 100 työpäivää, missä luvussa ovat mukana pikkutapaturmien vaatimat n. 60 tp. ja edellisenä vuonna sattuneen matkatapaturman toipilaitten 421 tp. Menetetty työaika vastaa 17 miehen jatkuvaa poissaoloa 1 vuoden ajan. (Ed. vuonna menetys oli 3 520 ja 5 ed. vuotena 3 581 tp). Työntekijää kohti työajan menetys vastaa 3,4 tp (ed. v. 2,34 tp ja 5 ed. vuotena 2,27 tp).

Koska työajan menetyksen lisäys johtuu lähinnä matkatapaturmista, tarkastellaan tilannetta matkatapaturmat pois luettuna. Täten työajan menetykseksi yhtä työntekijää kohti saadaan 2,7 tp (ed. v. 2,1 tp ja 5 ed. v. 2 tp), joka sekin tietää melkoista nousua.

Silmävammojen lukumäärä 119 tapausta ei merkitse muutosta, sillä ed. vuonna niitä sattui 120 kpl ja 5 ed. vuotena keskimäärin 147 tapausta. Silmävammat vastaavat siis 30 % kaikista tapaturmista. 100 työntekijää kohti silmävammoja oli näin ollen kuusi tapausta vuodessa. (Ed. v. 7,8 ja 5 ed. vuotena 9,1).

Matkatapaturmat (22 tapausta) olivat harvinaisempia kuin edellisenä vuonna. (V. 1965 esiintyi 28 tapausta ja 5 edell. vuotena 31). Tämä vastaa 1,5 tapaturmaa 100 työntekijää kohti (ed. v. 1,85 ja 5 ed. v. 2,1).

Työajanmenetys matkatapaturmien johdosta oli 1126 tp siis 22 % kaikista menetetyistä työtunneista (ed. v. 447 tp ja 5 ed. vuotena 498 tp). Työntekijää kohti työajan menetys oli 0,75 tp (ed. v. 0,27 ja 5 ed. vuotena 0,28).

Kolmen tai useamman työpäivän menetyksen aiheutti 231 tapaturmaa eli 58 % kaikista (ed. v. 208 ja 54 %). Muut 165 tapaturmaa aiheuttivat vain lääkärissä käynnin tai korkeintaan yhden päivän poissaolon.

Silmävammoja lukuunottamatta tapaturmien lukumäärä oli 396 — 119 = 277. Näitten tapaturmien menetetyksi työajaksi saadaan 18 tp (ed. v. 13,4 tp ja 5 ed. vuotena 12,5 tp).

Matkatapaturmat ovat olleet vaikutukseltaan vieläkin raskaampia. Ne ovat vaatineet keskimäärin 34 tp/kpl. (Ed. v. 15,8 ja 5 ed. v. 15,4 tp).

Työpaikalla sattuneista tapaturmista mainittakoon vaikeimmat:

Kuljetusmiehen jalka jäi puristukseen	132 tp
Hitsaaja jäi palkin puristukseen	122 tp
Levyseppä jäi palkin puristukseen	101 tp
Konemieheltä putosi työkappale jalalle	107 tp
Apumiehen sormet jäivät puristukseen	83 tp
Hiojan jalka luiskahti ja polvi kolahti työkappaleen syrjään	70 tp
Apumieheltä putosi nostopalkki jalalle	70 tp
Apumies putosi purettav. telineitten kaatuessa	61 tp
Hitsaaja halkaisi kyynärpäänsä	60 tp

Työmatkatapaturmista vaikeimmat:

Käsi loukkaantui autokolarissa	138 tp
Nilkka vääntyi portaissa	79 tp
Junassa höyryputki poltti jalan ja käden	72 tp
Juostessa nilkka nyrjähti	64 tp
Käsi loukkaantui kompastuksessa	61 tp
Kolari mopolla	50 tp

Edellisenä vuonna kolarissa loukkaantunut on vielä koko tämän vuoden ollut toipumassa.

Tapaturmat jaettuna ne aiheuttaneitten **syitten** mukaan (pieniä silmävammoja ei ole otettu huomioon):

— Raapaisu, puristus, pisto	24,5 %
— Pudonneet, lingonneet, heitetyt tai kaatuneet esineet	15,8 %
— Putoaminen, horjahdus, kompastuminen, liukastuminen	14,0 %
— Venähdys, nyrjähdys	10,0 %
— Työmatkaolosuhteet	9,5 %
— Käsityöaseen aiheuttamana	6,12 %
— Kuuma aine	6,2 %
— Nostolaite	4,2 %
— Metallin muokkaus, koneet	4,0 %
— Mirkeli, hiomakone tai hiomalaite	2,5 %
— Kaasu, höyry, ihottumaa tai syöpymistä aiheuttavat aineet	1,8 %
— Kuljetus, siirtolaitteet	1,8 %
— Muut laitteet	1,5 %
— Puutyökoneet	0,3 %

Tapaturmien tiheys eri työpajaosastoilla:

100 työntekijää kohti oli tapaturmia:

Os.:	KH	M	4A	H	KK	Kp	1A	Tu	IG	3L	2G	E	3A	J
1966	50	47	45	44	40	35	30	27	27	23	23	23	22	22
1955-65		42	26	37	39	40	23	33	28	15	29	28	21	17

Osasto:	1	5A	K	U	4L	1L	2P	1P	As.p.	7A	O	6A	V
1966	21	19	17	16	15	13	14	13	10	8	6	4	5
1955-65	14	19	25	8	24	15	53	52	7	19	19	12	13

Osasto:	Virk. S	TuL	3P	4P
1966	2	0	0	0
1955-65	2	7		

Osastojen ensiapuasemilla on lisäksi käynyt pikkuvammoja sidottamassa tai lääkettä saamassa sadoittain henkilöitä, joiden käynnistä ei ole pidetty tilastoja.

Vaarallisimmaksi kuukaudeksi sattui viime vuonna maaliskuu, jolloin vaikeimpia tapauksia oli 50 % keskimääräistä enemmän. Viikon päivistä vaarallisin oli tiistai (v. 65 se oli keskiviikko).

Vuorokauden eri tunneilla tapaturmatiheys on ennen klo 9 selvästi pienempi kuin lopulla päivää, joten huomataan väsymyksen haitallinen vaikutus. Matkatapaturmat ja vuorotyö haittaavat selvän kuvan saamista.

Lopputoteamus: Liikennetapaturmat ovat vaikeutuneet samoin kuin muutkin tapaturmat päätellen menetettyjen työpäivien voimakkaasta kasvusta. ⟶

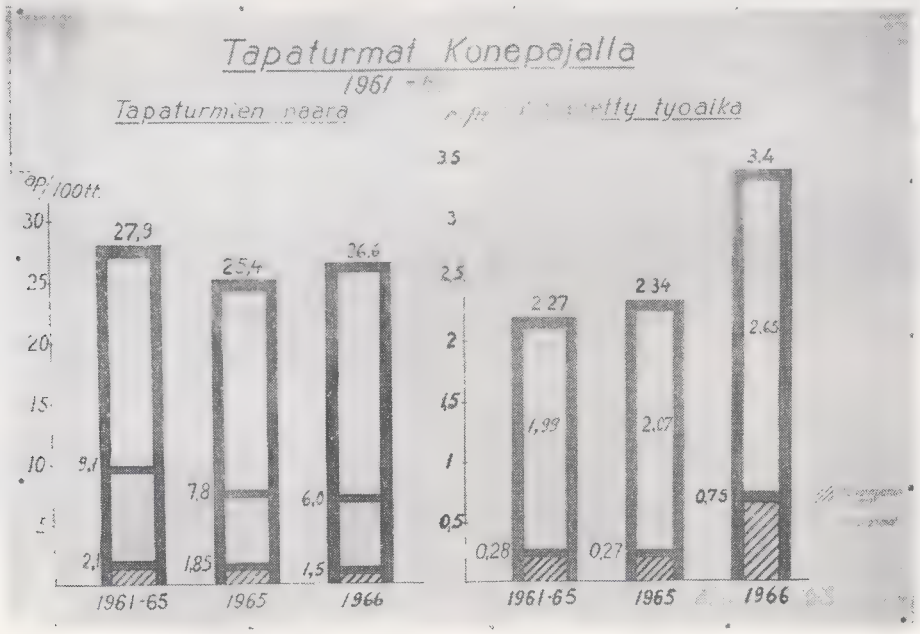

TAMMERKOSKEN PARTAALTA

— **Keskustelua yritysdemokratiasta.**

— **Itsenäisyyden juhlavuosi.**

— **Miksi tehokas järjestelmä romutettaisiin?**

— **Liikenneturvallisuus päivän puheenaihe.**

— **Miksi kotona riidellään?**

Talouselämä-nimisessä aikakauslehdessä oli viime vuoden lopulla kirjoitus, missä mielenkiintoisella tavalla käsiteltiin yritysdemokratia-asiaa. Lainaamme joitakin kohtia tästä kirjoituksesta Tampella Tänään-lehden lukijoille pohtimista varten.

"Yritysdemokratian ydinkysymys on seuraava: miten voitaisiin kehittää järjestelmä, jonka puitteissa yrityksen työntekijät voisivat ja haluaisivat lisätä työpanostaan ja siten kokonaisuutena nostaa yrityksen tuottavuutta sekä päästä jakamaan näin aiheutuvaa voiton kasvua, ts. nauttimaan lisäponnistustensa hedelmät. Kysymys on yhtä kiinnostava työntekijäin ja työnantajien kannalta. Tämä kysymys on myös ratkaistavissa luonnollisella tavalla: työntekijät tulevat yrityksen osakkaiksi hankkimalla sen osakkeita ja siten sijoittaen yritykseen pääomapanoksen. Mutta eräs periaatteellinen seikka on tässä yhteydessä tehtävä selväksi: on mahdollista, että yritys ei aina tuota voittoa, ja jos tappiota tulee, on se viime kädessä otettava osakkaiden pääomapanoksesta, jonka arvo voi näin vähentyä. Pääomapanokseen ts. liittyy riski, milloin enemmän, milloin vähemmän teoreettinen. Kysymys yritysdemokratian yhteydessä vasemmistolle: haluaako se työntekijäin tulevan nykyistä runsaammin yrityksen osakkaiksi, näille kuuluvine oikeuksineen ja velvollisuuksineen? Jos vastaus on myönteinen, käy "työelämän demokratisoituminen" itsestään: ryhdytään voimakkaasti suosimaan osakeanteja, ja jos tahdotaan, nimenomaan osakeanteja yrityksen omille työntekijöille.

Kun vasemmisto kuitenkin on torjunut tätä koskevat sekä työnantajapiirien että puolueettomien asiantuntijaelintenkin tekemät ehdotukset, lienee vastaus kysymykseen kielteinen. Halutaan ts. päästä osallisiksi yrityksen voitosta ilman riskiä, ilman tappionvaaraa ja oman pääomapanoksen sijoittamista. Kysymyksessä on periaatteessa siis palkankorotusvaatimus. Sitä ei tietenkään ole syytä ilman muuta evätä, jos vastikkeena on edellämainittu työpanoksen vapaaehtoinen lisäys ja sitä tietä yrityksen tuottavuuden nousu. Luonnollisimmin saavat kuitenkin henkilöt, jotka tehostavat työpanostaan, ponnistuksistaan korvauksen yksilöllisinä palkankorotuksina. Kollektiivisen systeemin kehittäminen tähän on vaikeata, paitsi milloin esim. voidaan päästä oikeudenmukaisiin suorituspalkkoihin.

Jos yritysdemokratian päämääriä rajoitetaan ja keskitytään esim. yhteisponnistuksiin viihtyvyyden kohottamiseksi, me-hengen parantamiseen, työntekijäin parem-

---

Tapaturmatorjuntatyötä on siis jatkettava entistäkin tehokkaammin. Asenne on saatava läpikotaisin tälle työlle positiiviseksi. Varomattomuus ja ihmisistä itsestään riippuvat tekijät on vedettävä esille.

Erikoisesti tapaturmasyiden entistä tarkempi syytutkimus on tarpeen. Syyt näyttävät olevan ennalta arvaamattoman moninaisia. Niiden poistaminen vaatii jokaisen tampellalaisen myönteistä panosta.

Turvallisempien työskentelyolosuhteiden luominen on kiistatta yhteinen tavoite, josta kaikki hyötyvät.

Työpaikkademokratiaa

paan informoimiseen, yhä asiallisempien käytöstapojen omaksumiseen esimiesten ja alaisten välisessä kanssakäymisessä jne., on tällaisia pyrintöjä ilman muuta kannatettava. Tilanne näissä asioissa vaihtelee suuresti eri yrityksissä, ja ilmeistä on, että kohentamisen varaa on monella taholla. Tässä työssä voitaisiin epäilemättä elvyttää esim. tuotantokomiteoiden toimintaa."

* * *

Elämme parhaillaan kansallisen olemassaolomme merkkivuotta. Ensi joulukuun 6. päivänä tulee kuluneeksi 50 vuotta itsenäisen Suomen valtion perustamisesta. Kansallamme on yhtä hyvin aihetta juhlia riippumattomuusjulistuksen antamista kuin sitä, että olemme viimeksi kuluneen puolen vuosisadan aikana, jolloin maanosassamme ja koko maailmassa ovat puhaltaneet monenlaiset myrskyt, kyenneet säilyttämään itsenäisyytemme.

Juhlavuotena katseet kääntyvät luonnollisesti menneeseen aikaan ja siihen kehitykseen, joka yhteiskunnassamme on näinä viitenä vuosikymmenenä tapahtunut. Jokaisella suomalaisella on varmasti syytä iloita valtiollisen, taloudellisen ja kulttuurielämän alalla itsenäisyytemme aikana saavutetuista tuloksista. Silmäys taaksepäin oikeuttaa meidät omalla kohdallamme päättelemään, että valtiollinen riippumattomuus ei ole vain kaunis ulkoinen päämäärä, vaan sillä on oma jokaisen kansalaisen elämään laajasti vaikuttava tehtävänsä. Valtiollinen riippumattomuus tarjoaa jokaiselle suomalaiselle tilaisuuden voimiensa ja kykyjensä mukaan omalla panoksellaan kehittää tätä maata samalla kun se kansana yhdistää meidät maailmanlaajuiseen kansainväliseen vuorovaikutuksen kenttään.

Menneen ajan tarkastelu on tällaisena kansallisena merkkivuotena erityisesti paikallaan. Mutta pitäytyminen yksinomaan jo käsillä olevien saavutusten tarkasteluun tuskin riittää antamaan tälle vuodelle sitä arvoa, jonka se meidän suomalaisten silmissä ansaitsee. Valtiolliseen suvereniteettiin sisältyy kaksi toisiinsa läheisesti nivoutunutta ulottuvuutta; se antaa kansalle tietyn määrän oikeuksia mutta asettaa samalla vastaavassa jos ei suuremmassakin määrin velvoituksia. Eräs näistä velvoituksista on kansamme sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen sellaiseksi, että jokainen suomalainen voisi tulevina vuosikymmeninä ja -satoina elää taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttturellisesti rajoiltaan loukkaamattomassa maassa.

* * *

Tässä ristiriitojen ja eripuraisuuden sävyttämässä maailmassa on sentään asioita, joihin kaikki suhtautuvat samalla tavoin. Emme toivo itsellemme emmekä muille onnettomuuksia, esimerkiksi sellaisia kuin tapaturmat ja loukkaantumiset. Vähänkin vaikea tapaturma herättää osanottoa uhriksi joutuneen lähipiirissä ja jos onnettomuus aikaansaa poikkeuksellisen vakavia seurauksia, saatetaan se tuntea jopa kansallisena järkytyksenä.

Kehittyneessä yhteiskunnassa pyritään varautumaan yllätyksellisiä vahinkoja vastaan sekä lainsäädäntöteitse että omatoimisin keinoin. Niinpä työnantaja on velvollinen vakuuttamaan palveluksessaan olevat tapaturmien varalta ja hänen on monenlaisin suojatoimenpitein koetettava eliminoida tapaturmanvaara. Laki velvoittaa myös työntekijöitä noudattamaan työssään sekä työmatkallaan annettuja turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita.

Työturvallisuustoimintaan perehtyneet — heitä on yhtiössämme paljon — tietävät, että jos tyydyttäisiin täyttämään ainoastaan pelkkä lain kirjain, muodostaisi se vain eräänlaisen pakollisen minimisuojan. Sen lisäksi tarvitaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa turvallisuustyötä, jatkuvaa valppautta, uusia oivalluksia ja niiden toteutuksia, valistusta, neuvontaa ja asenteiden muokkaamista suopeaksi tapaturmantorjunnalle. Näissä pyrkimyksissä onkin päästy ilahduttaviin tuloksiin, joskin voidaan sanoa, että aina on myös varauduttava ottamaan vastaan pettymyksiä. Pahimmissa tapauksissa tapaturmat ovat niin moninaisten ennalta arvaamattomien tekijöiden aiheuttamia, ettei niiltä voida koskaan täysin välttyä.

Mutta oma asiantuntemuskaan ei riitä, kun on kysymys niin vaikeasta ja monisäikeisestä toiminnasta kuin työturvallisuuden edistäminen. Yhtiöllämme onkin ollut jo vuosikymmeniä tällä tärkeällä, samalla kertaa sekä sosiaaliseen että tuotannolliseen toimintaan liittyvällä alalla ylemmän tason neuvonantaja, opastaja ja auttaja, Teollisuusvakuutuksen suojeluteknillinen osasto. Itse asiassa se kuuluu yhtenä välttämättömänä osana turvallisuusorganisaatioomme, jota ilman vuosikymmenien aikana luotu tehokas järjestelmä ontuisi pahoin.

Mutta miksi sitten tällaista mahdollisuutta ylipäänsä tarvitseekaan tuoda esille. Ei kai käytännössä hyväksi koettua yhteistyötä lähdetä purkamaan. Sehän edellyttäisi vieläkin tehokkaamman järjestelmän luomista. Nykyisen käytännön romuttamista ei voida perustella taloudellisillakaan seikoilla, koska Teollisuusvakuutus on teollisuuslaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö, eikä sen tarkoitus ole näin ollen tuottaa voittoa. Se pitää vain huolen siitä, että lain velvoitteet tulevat tinkimättä toteutetuksi ja että pitkäaikaisen kokemuksen, neuvonnan ja valistuksen avulla tapaturmantorjunnassa pyritään pääsemään niin hyviin tuloksiin kuin se inhimillisesti katsoen on mahdollista.

Asia on kuitenkin tullut yllättäen ajankohtaiseksi, kun on alettu suunnitella tapaturmavakuutuksen ottamista valtion haltuun. Ainakin on helppo vastata, mitä sillä menetettäisiin. Se tietäisi vakavaa takaiskua sille tulokselliselle tapaturmantorjunnalle, jota Teollisuusvakuutus ja yhtiömme yhteistoiminnassa harjoittavat ja joka koituu vakuutettujen itsensä hyväksi.

* * *

Tampellan ups.- ja au-osaston 10-vuotisjuhlassa 6. 4. 67 maanpuolustusstandardien saajat. Pöydällä 4 standardia, jotka esteiden vuoksi jaettiin myöhemmin.

Jo usean kuukauden ajan on liikenneturvallisuus ollut päivän puheenaihe. Nykyilmausta käyttäen se on ollut pop.

Ja reseptejä on löytynyt jos minkälaisia. Leimaa antavana piirteenä on kuitenkin ollut johonkin yksityiskohtaan puuttuminen, jota sitten on paisuteltu sellaisiin mittasuhteisiin, että kokonaisuus on jäänyt näkymättömiin.

Hyvänä esimerkkinä on ollut mm. puhe poliisivalvonnan vähäisyydestä. Se on tietysti ilmeinen tosiasia, johon mm. tällä palstalla on puututtu jo paljon aikaisemmin kuin siitä muodostui päivälehtien pääkirjoitusten kohde tai yleisön osaston palstojen täyte. Mutta kun annetaan ymmärtää, että pelkkä valvonnan lisääminen olisi avain liikenneturvallisuuskysymyksen kokonaisratkaisuun, ollaan jo väärillä urilla. Niin yksinkertainen asia ei ole.

Toinen yksityiskohta, joka niin ikään on saanut etusivun otsikoita, on ollut keskustelu rattijuoppoudesta. Lainkaan väheksymättä tämänkään detaljin osuutta on toki todettava, että jälleen on esillä vain muuan liikenteen osailmiö. Ja vaikka kehitys joillakin nyt kiistanalaisilla keinoilla saataisiinkin tässä asiassa kääntymään parempaan päin, olisi liikenneturvallisuus lähes yhtä suurena ongelmana edelleenkin olemassa.

Eikä ole kovin kauan siitäkään, kun lehdistössä kierteli erään ruotsalaisen insinöörin lausunto, jonka mukaan turvallisuus saataisiin ratkaisevasti kohentumaan yksinomaan liikenneteknillisin toimenpitein. Luetteloa voisi jatkaa vielä pitkälti.

Liikenne näyttää meillä olevan eräässä mielessä samankaltainen kysymys kuin raittius. Siihen suhtaudutaan tunnepohjaisesti, helposti tosiasiat syrjään jättäen. Unohdetaan, että liikenneturvallisuus rakentuu tuhansista osatekijöistä. Unohdetaan, että on kymmeniä eri keinoja, joita käyttäen voidaan luoda parempaa turvallisuutta, eikä niiden parhaallakaan yhteissummalla kysymystä koskaan pystytä lopullisesti ratkaisemaan. Edelleen pitää paikkansa vanha klassillinen kolmijako, jonka mukaan liikenneturvallisuuden päätekijät ovat tie, ajoneuvo ja ihminen ja yhä vielä on voimassa amerikkalainen sanonta kolmesta keinosta turvallisuustyön kulmakivinä: valistus, valvonta ja liikennetekniikka. Niiden eri variaatioista ja "yhteiskytkennöistä" löytyvät yhä edelleenkin avaimet turvallisuustyöhön, ei mistään niistä yksinään.

On hedelmätöntä taittaa peistä jonkun osatekijän puolesta yksin ja tuijottaa tunnepohjaisesti vain yhteen ratkaisumahdollisuuteen. Kaikkia tarvitaan.

* * *

Tie miehen sydämeen ei käykään vatsan kautta, niinkuin vanhastaan on luultu, ei ainakaan, jos on uskomista Jyväskylässä suoritettuun pikku selvitykseen miehen ja naisen välisten riitojen syistä perhe-elämässä. Mannerheimin Lastensuojeluliiton yhdessä kaupunkiseurakunnan ja läänin nuorisotyölautakunnan kanssa järjestämässä perhekasvatusasiantuntijoiden — pappien, kuntien ja seurakuntien nuorisotyöntekijöiden ym. — neuvottelutilaisuudessa 30 henkilöä asetti 35 mahdollista aviopuolisoiden eripuraisuuden aihetta tärkeysjärjestykseen. Itsekkyydestä ja vilpillisyydestä tärkeimpänä riidan aiheena olivat sekä miehet että naiset täysin yksimielisiä, samaten siitä, että tuskin minkäänlaista merkitystä riitoihin on sillä, jos aviopuoliso on iältään vanhempi tai nuorempi samaten kuin ei myöskään aviopuolison ruoanlaittotaidolla, uskonnollisuudella tai ystävien valinnalla.

Parhaillaan käytävän naisen ja miehen asemaa koskevan keskustelun tiimoilta kannattaa tiedustelun yleistuloksena korostaa, että riidan aiheet näyttävät olevan sekä miesten että naisten näkökulmasta paljolti samat. Kuitenkin muutamia selviäkin eroja havaitaan. Mistä nämä erot johtuvat, ei tässä kannata pohtia, mutta yleisimminkin asia olisi tutkimisen arvoinen: missä määrin miehen ja naisen väliset biologiset, psyykkiset tai kanssakäymisessä opittujen roolien erot vaikuttavat eroina myös niihin odotuksiin, joita nainen ja mies asettavat toistensa käyttäytymiselle.

Selvityksen mukaan naiset korostavat miehiin verrattuna erityisen paljon riidan aiheina hellyyden puutetta, alkoholin käyttöä sekä laiskuutta. Miesten mielestä tärkeitä riidan aiheita naisiin verrattuna oli rajoittuneisuus, mustasukkaisuus sekä äkkipikaisuus. Toisin sanoen näyttää siltä, että naiselle on miehen karkeus, alkoholinkäyttö sekä laiskuus — ilmeisesti kotitöissä — ongelma, miehiä taas harmittaa, jos nainen ei pysty henkevään keskusteluun, jos hän on turhan takia mustasukkainen tai jos nainen on liian helposti tulistuva.

Monia kenties ennakolta odotettavissa olevia eroja ei tiedustelun perusteella saatu, mikä johtuu ehkä osittain myös siitä, että miehen ja naisen käyttäytymiselle asetettavat odotukset ajan mukana muuttuvat, ja roolienkin sekoittumisen vuoksi ne ovat nykyisin vähemmän kaavamaisia. Niinpä esim. miehet eivät pidä ollenkaan tärkeänä riitojen aiheena naisen liiallista puheliaisuutta, samaten kuin eivät myöskään naisen tupakointia tai lasten hemmottelua.

Tiedustelun tulosten yleistämisen välttämiseksi palautettakoon lopuksi mieleen selvityksen tarkoitus, joka palveli yksinomaan ajankohtaisten keskusteluvirikkeiden aikaansaamista perhekasvatuskoulutuksen yhteydessä.

Koskenlaskija

TIEDÄTTEKÖ?

Viittäkymmentä prosenttia aviomiehistä hallitsevat heidän vaimonsa, ilman että he tietävät siitä.
Toiset viisikymmentä prosenttia tietävät sen.

* * *

Onnea on nykyisin se, että ajetaan vastaostetulla autolla sataaviittäkymmentä kilometriä läpi sisäisen tyhjyyden.

(Kirjailija Sigismund von Radecki)

* * *

Auton ansiosta ihmisestä on tullut taas nelijalkainen: Hänellä on yksi jalka oikeussalissa, yksi sairaalassa, yksi hautausmaalla ja yksi kaasupolkimella.

* * *

Südwestfunk-radion kulttuuritoimitus vastasi mainzilaisen Johannes Gutenberg -yliopiston lehdistöinstituutin tekemään kyselyyn osoitteella: Herra Johannes Gutenberg, Mainz.

(Nebelspalter)

* * *

Mjelden poliisiaseman oveen Norjassa oli kiinnitetty tiedote: "Pormestari pyytää kaikkia asukkaita pidättymään kaikenlaisista lain rikkomuksista sillä välin kun poliisi pitää kahden viikon lomaansa."

(Playboy)

Verenluovutustilaisuudessa 21. 2. 67 Tampellassa

PIENI VAIVA — HYVÄ MIELI VERENLUOVUTTAJALLA

Tällä aukeamalla olevat kuvat kertovat, miten teidän hyväntahtoisuutenne ansiosta olemme voineet myös kuluvana vuonna järjestää Tampellassa joukkoverenluovutustilaisuuden, joka oli täällä meillä jo 10:s kerta. Moni teistä ajatteli vaikeuksiin ehkä hengenvaaraan joutunutta lähimmäistään haluten auttaa. Näin toteutitte omakohtaisesti erästä Punaisen Ristin kauaskantoisinta työmuotoa. Tiedätte, että moni ihminen sai kauttanne kipeästi tarvitsemansa avun ehkä suoranaisesti pelastettiin takaisin elämään. Vuosi vuodelta on täällä Tampellassa verenluovuttajien määrä kasvanut ja on teitä tänä vuonna 299 henkilöä, joista uusia luovuttajia n. 70.

Te "vanhat" luovuttajaveteraanit astuitte juhlasalin ovesta sisään melkein kuin kotiinne. Olihan siellä jo vuosien varrelta tutuksitullutta SPR:n henkilökuntaa samoin oman talon väkeä. Siellä suoritettavat toimenpiteet oli jo aikaisemmin koettu. Kun sitävastoin te ensikertalaiset tulitte outoon maailmaan. Hieman ehkä jännittikin ja ihmekös tuo, sillä olihan juhlasali tänään muuttunut teille täysin vieraaksi ympäristöksi. Jollekin nousi mieleen kuva sairaalasta monine potilasvuoteineen. Pöydillä saatoitte havaita koeputkia, kaarimaljoja, tyhjiä ja täysinäisiä veripusseja jne. Pistävä ihon puhdistusaineen haju täytti ilman. Uusi kokemus oli edessä. Kuitenkin ollessanne vuorollanne luovuttamassa verta koitte oikeaan osuvaksi ajatuksen: "Pieni vaiva — hyvä mieli verenantajalla". Tämän jälkeen maistui ja virkisti Tampellan Huolto r.y:n järjestämä kahvitarjoilu.

Siinä vakavan työn lomassa keskustelimme muutamien verenluovuttajien kanssa heidän kokemuksistaan ja vaikutteistaan verenluovutukseen nähden. — Konepajalta piirtäjä Kaarlo af Hällström kertoi työtovereittensa esimerkin kannustamana ryhtyneensä verenluovuttajaksi. Näitä tilaisuuksia on hänen kohdallaan kertynyt jo n. 40. Hänelle on myös jo omakohtaisesti selvinnyt asian merkitys, koska on sairaalahoidossa leikkauspotilaana tarvinnut verensiirtoja. Nyt tervehdyttyään haluaa auttaa muita apua tarvitsevia, jatkaa haastateltava. — Myös Konepajalta rva Eevi Mattila on luovuttanut verta jo 58 kertaa kertoen, ettei ole suinkaan havainnut minkäänlaisia haittavaikutuksia itsessään tästä melko kunnioitettavasta verenluovutuslukemasta huolimatta. Rva Mattila kertoo vieläpä kerran tiedustelleensa asiaan lääkärinsä mielipidettä, koska tuttavat kehoittivat häntä jo lopettamaan "verenluovutusjuoksunsa". Lääkäri suositteli toiminnan jatkamista, sillä ainoa ehtohan on hyvä terveys. Monen ihmisen olen kuullut tiedustelevan, jatkaa rva Mattila, mitä sieltä verenluovutuksesta sitten saa. On valitettavaa todeta, että niin moni ihminen asettaa oman hyödyn tavoittelun etualalle, ajatuksen lähimmäistemme auttamisesta jäädessä taustalle. — Lisättäköön tähän, että maassamme ei suoriteta rahallista korvausta verenluovutuksesta, millä asialla lienee omat hyvätkin puolensa. — Osastolla, jossa rva Mattila työskentelee, on vuosi vuodelta luovuttajien määrä kohonnut.

Pellavatehtaan esikehruusta löytyi 66 kertaa luovuttanut rva Signe Keskinen, mikä toiminta hänen kohdallaan alkoi maamme raskaina kohtalon vuosina. Rva Keskinen luovutti nimittäin ensimmäisen kerran verta Viipurissa eräässä sotasairaalassa v. 1940. Silloin jos koskaan koettiin puutetta verestä, jota vaikeasti haavoittuneet sotilaamme kipeästi tarvitsivat. Silloin koki voimakkaana, miten vähän saattoi auttaa lähimmäistään. Kunnes heräsi mielessä ajatus mahdollisuudesta, jossa hänkin saattoi palvella lähimmäistään ja isänmaataan. — Nyt rauhan olosuhteissa on hän edelleen jatkanut toimintaa ja usein tulee Veripalvelusta kutsu saapua paikalle hätätilanteen sattuessa. — Rva Keskinen näytti vielä kunnioitettavaa S.P.R:n merkkikokoelmaansa, joista 50 luovutuskerran jälkeen saatu merkki oli kultaa. — Samoin aloitti verenluovutustoimintansa sodan aikana myös Pellavatehtaalta rva Aino Tirronen. Hänkin on luovuttanut jo kaikkiaan 41 kertaa.

Kaikkien haastateltavien yhteinen mielipide oli, että he mitä lämpimämmin voivat suositella tätä suurimerkityksellistä auttamistoimintaa, joka tähtää lähimmäistemme hyväksi, silloin kun muunlainen apu ei heidän kohdallaan auttaisi.

→

Joukkoverenluovutus menossa.

Tuttuja konepajan "poikia" odottamassa vuoroaan.

Uskollinen luovuttaja piirtäjä Kaarlo af Hällström sairaanhoit. Lilli Jämsenin sidottavana.

Verensiirto on korvaushoitoa, jossa pyritään menetetyn veren tai sen osan tilalle antamaan verta terveestä ihmisestä. Veri on verrattavissa tärkeään lääkeaineeseen, jota valitettavasti ei kuitenkaan ainakaan vielä, kyetä valmistamaan kemiallisesti. Näin ainoa mahdollisuus tämän "elävän" lääkeaineen saamiseksi, on edelleen teidän myötämielisen suhtautumisen ja myötäelämisen varassa. Onhan lukuisia sairauksia ja tapaturmatilanteita, jolloin verensiirto on ainoa tervehdyttävä hoitokeino. Veren tarve on vuosi vuodelta lisääntynyt. Tähän löytynee useampiakin syitä. Lehdistä olette lukeneet, miten mm. liikenneonnettomuuksien lukumäärä on yhä kasvanut. Mikäli tilanne jatkuu vastaavanlaisena, on v. 1977 mennessä joka kymmenes suomalainen joutunut liikennetapaturman uhriksi. Kuten tiedätte nämä ovat yleensä vaikeavammaisia tapaturmia ja useimmissa tapauksissa potilas tarvitsee verensiirron. Myös vaikeimmat työtapaturmat voidaan rinnastaa em. Tampereen Keskussairaalassa on yli vuoden ajan suoritettu myös sydänleikkauksia. Huomattavaa on, että yksi sydänleikkaus vaatii 10—15 pulloa verta. Nämä lienevät syitä, jotka herättävät meidät ajattelemaan verensiirtohoidon merkitystä. Luultavasti jokainen, joka joutuu tekemisiin tämän laatuista apua tarvitsevan potilaan kanssa, tarkistaa uudestaan asennoitumisensa verenluovutukseen. Näissä tapauksissa jos missään käy verensiirron merkitys niin potilaalle itselleen, potilaan omaisille, hoitavalle lääkärille ja hoitajattarelle suorastaan dramaattisella tavalla selväksi. Näissä tilanteissa pätee Veripalvelun tunnuslause: "Pelasta ihmishenki — luovuta verta".

Kaija Ilkka

Verenluovutus käynnissä etualalla sairaanhoit. Toini Peltola SPR:stä ja takana terveyssisar Kaija Ilkka.

Kahvi maistui verenluovutuksen jälkeen.

RAKENNUSTYÖT JATKUVAT SAUKONMÄESSÄ

Tampellan sosiaaliosaston aloitteesta solmittiin joulukuussa 1967 rakennusurakka Nopan Rakennusliike Oy:n kanssa kolmen 7 kerroksisen tornitalon rakentamisesta. Mainitut rakennukset ovat viimeiset Saukonmäkeen rakennettavat voimassaolevan verohuojennuslain alaiset talot.

Näistä rakennuksista on muodostettu kaksi 7 kerroksista = 82 huoneustoa käsittävä ns. omarahoituksinen tornitaloyhtiö Asunto-oy Saukonlinna, sekä yhden talon Arava yhtiö Asunto-oy Saukonpesä, joka on jo kokonaan myyty osakkaille.

Rakennustyöt ovat edistyneet suotuisasti ja ovat talot jo yli 1 kerroksen rakennusvaiheen.

Ns. omarahoitusyhtiöstä Asunto-oy Saukonlinnasta on jo myös myyty kaikki 1 h+kk ja 2 h+k huoneistot. Ainoastaan joitakuita 3 h+k+kylpyh.+erillinen WC on vielä tampellalaisten ostettavissa seuraavilla ehdoilla:

3 h+k = 77,5 m² hinta esim. II kerr. mk 46.475:—

Edellämainittu hinta on maksettava IV erässä siten että 2/5 eli 40 % suoritetaan kaupantekotilaisuudessa Tampellan huoltokonttorissa ja loppu 60 % kolmena yhtäsuurena eränä rakennusvaiheittain siten, että viimeinen erä peritään muuton yhteydessä joulu-tammikuussa.

Tampellan henkilökunnan huoltokonttorin myöntämän korkeimman lainan lisäksi mahdollisesti tarvittavasta lisälainasta kehoitetaan neuvottelemaan As.-oy Saukonlinnan hallituksen puheenjohtajan kanssa. Talot ovat ulkonäöltään, rakenteeltaan ja sisustukseltaan samanlaiset kuin valmiinaolevat Saukonportin tornitalot.

Perittäväksi vuokravastikkeeksi on laskettu noin 1:—/m²/kk. Edullisten urakkasopimusten vuoksi, joihin ei kustannustason nousu ehdi vaikuttaa niin paljon kuin myöhemmin aloitettaviin rakennuksiin, on huoneiston hankinta Saukonlinnasta katsottava ostajalle edulliseksi.

PYÖRÄILIJÄT LIIKENTEESSÄ

Kun pyöräilijä kaartaa risteyksessä vasemmalle poikki ajotien jätettyään sitä ennen kaartomerkin antamatta, oikaisten väärän ajokaistan kautta ja seuraamatta edes katseellaan muuta liikennettä, on hän suorastaan pyrkimällä pyrkimässä siihen pariin sataan nousevaan polkupyöräilijään ja mopoilijoiden joukkoon, joka vuosittain saa surmansa tieliikenneonnettomuuksissa. Kuitenkin maaseudulla noin joka kymmenes pyöräilijä tekee risteysajossa nuo kaikki kolme vaarallista virhettä.

Seuraavat tilastoluvut ovat kolmen viimeksi kuluneen vuoden ajalta ja perustuvat 320 pyöräilijään kohdistettuun kokeeseen kaupungeissa ja kauppaloissa sekä 90 pyöräilijän menettelyyn vastaavassa tilanteessa maaseudun kirkonkylissä.

Kaupunkien pyöräilijöistä jätti 39 % kaartomerkin antamatta. 14 % heistä ei pysynyt risteyksessä omalla ajokaistallaan, vaan "oikaisi" tai ajoi jo alunperin väärää puolta. 20 % pyöräilijöistä ei ennen kaartamista vilkaissut sivulleen eikä näyttänyt muutenkaan välittäneen muusta liikenteestä. Kaupungeissa kuitenkin vain neljä 320 pyöräilijästä, eli 1,3 %, osoittautui niin täydellisiksi itsemurhakandidaateiksi, että tekivät yhteen menoon kaikki kolme virhettä.

Jos edellä mainitut luvut ovat valitettavan suuria, niin suorastaan pelottavaksi ne muuttuvat maaseudulla. Maaseudun pyöräilijöistä jätti nimittäin peräti 70 % kaartomerkin antamatta. Väärää puolta ajaneita tai väärän ajokaistan kautta oikaisseita oli heistä 29 %. Lähes puolet, eli 44 % pyöräilijöistä, ei katsonut risteyksessä sivulleen eikä näyttänyt muutenkaan seuraavan muuta liikennettä. 90 pyöräilijästä 10 teki kaikki kolme virhettä. Näiden pyöräilijöiden mahdollinen säästyminen onnettomuuksilta on kokonaan muiden valppauden varassa — ja sitäpaitsi ihme!

Tieliikenteessä kuolleiden tilasto osoittaa, että sen synkissä numeroissa polkupyöräilijät muodostavat kaikista ajoneuvojen käyttäjistä suurimman ryhmän. Syy onnettomuuteen voi usein olla autoilijassa, mutta em. tarkkailutulokset osoittavat pyöräilijöiden itse antavan riittävästi aihetta vieläkin suurempiin onnettomuuslukuihin.

TAMPELLAN MOOTTORIVÄEN VUOSIKATSELMUS

Tampellan moottorikerho r.y:n vuosikokous pidettiin Tampellan juhlasalissa 22. 3. 67.

Kerhon johtokuntaan vuodeksi 1967 valittiin edelleen Pääkonttori+Pellavatehtaalta maist. A. Tienari, työnjoht. V. Järvinen ja sos.virk. N. Eerola; Konepajalta tekn. U. Jokinen ja työnjoht. M. Rask sekä Lapinniemeltä ins. M. Reinola ja työnjoht. E. Hietaniemi.

Jäsenmaksuksi päätettiin 2:—.

Alkaneena kilpailukautena päätettiin järjestää neljät st-ajot, joiden ajankohta ilmoitetaan ilmoitustauluilla.

Vuosikokouksen päätyttyä esitelmöivät joht. Sune Ahlgren aiheesta: "Mikä on Renault" ja teknikko Ari Silvenius Renault-tekniikasta. Lisäksi nähtiin filmi pitkälle koneistetusta autotehtaasta.

Myöhemmin pitämässään kokouksessa johtokunta valitsi puheenjohtajaksi edelleen maist. Artturi Tienarin.

Näkymä Tampellan moottorikerhon vuosikokouksesta.

INKEROISISTA

Varastotoiminnat teollisuudessa

Otsikossa mainittua aihetta on toimituksen pyynnöstä käsitellyt yhtiön Heinolan tehtaitten varastopäällikkö Arvo Lehto.

Teollisuuden materiaalitoimintojen eräänä osana ovat raaka-aine- ja tarvikevarastot. Taloudellisen toiminnan edellytyksenä on, että varastot pyritään pitämään riittävinä, mutta silti mahdollisimman pieninä. Tilanteeseen, jossa raaka-aineet tai tarvikkeet saapuisivat tuotantoon ja kunnossapitoon juuri silloin, kun niitä tarvitaan, ei yleensä päästä, joskin joitakin erikoistapauksia on. Jatkuvan tuotannon turvaamiseksi on pidettävä raaka-aine- ja tarvikevarastoja.

Jotta tietäisimme, mitä varastossa pidetään, on erilaiset tarvikkeet sekä varaosat standardisoitava ja selvitettävä. Standardisoinnilla ymmärretään sitä, että teknillisten ratkaisujen rajattomista valintamahdollisuuksista valitaan sopimalla eräitä, joita kaikki sitten pyrkivät käyttämään. Jokaiselle sovitulle nimikkeelle (raaka-aine, tarvike tai varaosa) sovitaan hälytysluku. Hälytysluvut selvitellään ja sovitaan yhdessä

— tuotannon
— käyttäjän
— hankinnan ja
— varastoinnin kanssa.

Hälytyslukua määrättäessä pyritään selvittämään seuraavat seikat nimikkeistä:

— tärkeys tuotannolle
— vuosikulutus
— toimitusaika
— riskivara loppumisesta
— onko samaa osaa käytössä muualla
— voidaanko osa korvata toisella
— voidaanko osa tehdä itse ja
— varastointi-, kuljetus- ja säilytysluvat.

Näin selvitetyt hälytysmäärät luetteloidaan nimikkeittäin ryhmiin, monistetaan ja jaetaan kaikille tarvitsijoille. Kaikki saman alan nimikkeet, esim. laakerit, LVI-tarvikkeet, tiivisteet, kiinnitystarvikkeet, ryhmitellään samoihin ryhmiin käyttävästä osastosta tai käyttötarkoituksesta riippumatta. Hälytysmääräluettelosta ilmenee mm.:

— osan nimi, tarvittaessa myös vieraskielinen tilausnimike
— mitat
— piirustusnumerot
— hälytysmäärä
— mittayksikkö ja
— numerotunnus.

Numerotunnus on se, jolla osa tunnetaan kortistoissa ja tietokonekäsittelyssä. Luetteloon voidaan merkitä myös varastointipaikat sekä lisätietoja kunnossapito- ja ostoosastoja varten. Luettelotietojen on seurattava aikaansa ja muututtava kehityksen mukana.

Selvitettyjen nimikkeiden, hälytysmäärien ja kulutustietojen perusteella pystyy varasto sijoittamaan raaka-aineet ja tarvikkeet taloudellisesti edullisimpaan varastointipaikkaan. Virheellinen varastointipaikka aiheuttaa ylimääräisiä — usein näkymättömiä — kustannuksia kalliiden ja toistuvien kuljetusten tai pitkien noutomatkojen takia. Varaston pitäisi pyrkiä sijoittamaan raaka-aineet sekä isohkot ja vaikeasti käsiteltävät varaosat lähelle käyttöpaikkaa. Varastosta noudettavat tarvikkeet sijoitetaan lähelle jakelupaikkaa suhteessa noutokertoihin. Rahallisesti pieniarvoisten tarvikkeiden — ruuvien, muttereiden, pulttien, trasseleiden ym. — vapaajakelua esim. kunnossapidon työalueilla kannattaa harkita. Varastointia järjestettäessä on muistettava erikoisvarastojen vaatimat varastotilat. On raaka-aineita ja tarvikkeita, joiden pilaantumisen varastoitaessa aiheuttavat mm.:

— liiallinen kosteus
— „ kuivuus
— „ lämpö
— „ kylmyys
— auringonvalo
— aika
— muu materiaali

Tavaran jakeluun varastosta käyttäjille liittyy varastomääräin, jolla tavara luovutetaan varastosta. Varaston suorittaman tavaran luovutuksen jälkeen siirtyy varastomääräin varastokirjanpidon käsiteltäväksi. Tehtävät hoidetaan jo nykyisin useasti ja tulevaisuudessa yleensä tietokoneella. Tietojenkäsittelyn tehtäviin kuuluu mm.:

— tarvikevaraston kirjanpito tarvittavine raportteineen
— varaston valvonta
— hankintakehotuksen antaminen
— tilausten saapumisen valvonta ja
— materiaalin käyttötiedot kustannuslaskentaan.

Kaikkien tarvikkeiden varastotilanne pysyy päivän tasalla. Erilaiset raportit, jotka antavat yleiskuvan varastosta ja sen hoidosta, määrä- tai arvotietoineen halutussa muodossa, saadaan nopeasti henkilöille, joiden toimenpiteitä tiedot vaativat.

Tässä mainitut erilaiset varastotoiminnat pyrkivät osaltaan turvaamaan jatkuvan tuotannon sekä lyhentämään kunnossapidon korjausaikoja.

Voitto kotiin Kymenlaakson viestissä

Järjestyksessä yhdeksästoista Kymenlaakson Viesti hiihdettiin suorastaan surkeissa olosuhteissa 12. 3. 1967. Kilpailuun, jonka latu kulki Voikkaalta Kotkaan n. 79 km pituisena, ilmoittautui 30 joukkuetta, joista 27 suoriutui maaliin saakka. Tampella asetti viestiin kaksi joukkuetta. Kansainvälistä väriä antoi viestille Värmlandin maakuntajoukkueen mukanaolo. Ruotsalaiset ottivat mittaa lähinnä Myllykosken Paperitehtaan ja Tampellan joukkueista.

ENSIMMÄINEN OSUUS VOIKKAA—KOUVOLA

Ensimmäiselle osuudelle lähtivät Tampellan miehinä L. Bergqvist ja R. Laari. Värmland asetti tuleen S. Persson'in. Tampellan voitettua v. 1966 viestin komean kiertopalkinnon omakseen oli yhtiön toimesta ostettu uusi palkinto. Ennakkosuosikkina ja kiertopalkinnon mahdollisena voittajana pidettiin varsin yleisesti Voikkaan joukkuetta.

Kilpailijoille puhui ja lähtölaukauksen ampui Kymin Osakeyhtiön Voikkaan tehtaitten isännöitsijä Magnus Wangel. Lähdön jälkeen hankkiutui johtoon L. Bergqvist. Maalissa hän oli jättänyt toiseksi sijoittunutta Kymintehtaan joukkuetta 35 sek. ja ennakolta kovimpana vastustajana pidettyä Voikkaan joukkuetta 1.05 min. Värmland vaihtoi kuudentena Persson'in hiihdettyä osan matkasta ilman toista sauvaa. Tampella II vaihtoi viidentenätoista.

TOINEN OSUUS KOUVOLA—MYLLYKOSKI

Tampella II pääsi lähtemään osuudelle siis viidentenätoista. Jo ensimmäisillä kilometreillä tavoittivat Värmland, Myllykoski I ja Karhula I Tampellan ensimmäisen joukkueen, jonka viestiä vei M. Hannula. Kookkaana miehenä hän kärsi eniten pehmeästä ja upottavasta ladusta. Tampella II:n Arvo Marjava teki osuudellaan hyvää työtä saaden nostetuksi joukkueensa kahdeksanneksi vaihdossa. Värmland'in B. Eriksson voitti osuuden saavuttaen parhaan henkilökohtaisen ajan. Muutamaa kilometriä ennen Myllykoskella ollutta vaihtopaikkaa koveni hiihtolatu ja Hannula paransi vauhtia. Maalissa oli Tampella I lisännyt johtoasemaansa Voikkaaseen nähden aikaeron ollessa 2.17 min. Tampellan edellä lähtivät kohti Inkeroista Värmland, Karhula I ja Myllykoski I. Sumuinen ja sateinen sää muuttui nyt räntäiseksi ja myöhemmin ankaraksi lumituiskuksi, joka lopullisesti pilasi kilpailuladun.

KOLMAS OSUUS MYLLYKOSKI—INKEROINEN

Tällä osuudella hiihti parhaan henkilökohtaisen ajan Voikkaan O. Niemelä. Hyvänä kakkosena oli Tampella I:n M. Koivunen, jääden 19 sek. Niemelästä. Myös Tampella II:n V. Korpela onnistui hiihdossaan hyvin häviten Koivuselle vain 7 sek. Värmland'in viestiä vei Å. Lindström. Ensimmäisenä saapui Inkeroisten ampumamajalle Myllykoski I, toisena Tampella I ja kolmantena Värmland. Karjalan Prikaati oli neljäntenä ja Voikkaa viidentenä. Tampella II oli jälleen parantanut asemaansa ja joukkue vaihtoi kuudentena.

NELJÄS OSUUS INKEROINEN—JUURIKORPI

Hiihtäjien lähtiessä tälle osuudelle tuli taivaan täydeltä vetistä lunta. Sotilasyksiköitten miehet puhuivat jalkarätin kokoisista hiutaleista. Värmland'in hiihtäjäkuuluisuus L. Olsson kiirehti alussa johtoon. Myöhemmin kävi johdossa useita miehiä. Tampellan U. Sorjonen hoiti oman osuutensa urakasta eli sananmukaisesti juoksi suksilla upottavassa lumessa ja avasi perässä tuleville latua. Kolmen kilometrin hiihtomatkalla kasautui kärkiryhmään noin viisitoista joukkuetta. Koskaan viestin historiassa ei oltu koettu mitään vastaavaa. Puheet voittajasta alkoivat saada uutta vauhtia ja Värmland sai keskusteluissa runsaasti puoltavia lausuntoja. Tampella II oli hyvin myös kuvassa mukana vaihtaen yhdeksäntenä M. Karnaatun viedessä viestiä. Kahdeksalletoista joukkueelle merkittiin Juurikorvessa sama aika. Vaihdossa oli ensimmäisenä Myllykoski I ja seuraavina olivat Tampella I ja Voikkaa. Värmland vaihtoi kahdeksantena.

Tampella I ankkurina hiihtänyt Lauri Juura luovuttamassa uutta komeata kiertopalkintoa yhtiön edustajalle dipl.ekon. Bertel A. Engblomille. Tampella sai ensimmäisenä joukkueena kiinnityksen pokaaliin.

Toimitsijakuntaa Inkeroisten ampumamajalla vasemmalta E. Piipponen, V. Sievers, A. Kiiveri, I. Luode ja I. Seppälä.

VIIDES OSUUS JUURIKORPI—KARHULA

Juurikorpi oli muodostua viestiä seuraavien satojen autoilijoitten maalipaikaksi. Ruuhka Juurikorvessa oli sitä luokkaa, että vastaisen varalle tulisi harkita vaihtopaikan siirtämistä lähemmäksi Kouvola—Kotka runkotietä. Samanaikaisesti kun autoilijat hikoilivat ruuhkassa kävivät hiihtäjät omaa taisteluaan ladulla, joka oli tukkeessa, upotti, livetti ja oli uuden nuoskalumen kätköissä. Tampella I:n V. Jokimies ja Tampella II:n J. Mattila pysyivät kuitenkin hyvin kärjen tuntumassa. Värmland paransi Å. Vingskog'in ansiosta myös jatkuvasti asemaansa, mutta niin tekivät myös Voikkaa ja Kymintehdas. Nyt tiedettiin, että ankkurit tulisivat ratkaisemaan viestin.

Ensimmäisenä vaihtoi Karhulassa Värmland, josta Voikkaa oli 4 sek. jäljessä ja Tampella I 7 sek. jäljessä. Tampella II oli vaihdossa 14. ja Kymintehdas neljäs.

KUUDES OSUUS VOIKKAA—KYMINLINNAN KASARMI

Maalipaikka jouduttiin sääolosuhteista johtuen muuttamaan Kotkan Myllyrannasta Kyminlinnan kasarmille. Edelleen säästä johtuen oli hiihtäjien viimeisellä osuudella juostava 500 m kahdessa jaksossa. Jännitys oli huipussa. Miten viimeinen osuus tulisi sujumaan. Tampella I:n L. Juura teki hyvää työtä alusta lähtien. Jo ensimmäisten kilometrien aikana hän siirtyi johtoon ja lisäsi johtoasemaansa tasaisen varmasti. Myös Tampella II:n J. Kääpä onnistui osuudellaan hyvin nostaen joukkueen neljänneksi. Kymintehdas tuli toiseksi jääden Tampella I:stä 30 sek. Kolmannen tilan valtasi Kotkan Stevedoring, viidennen Voikkaa ja Värmlandin R. Mattson tuli maaliin kahdeksantena.

KIERTOPALKINTO INKEROISIIN

Välittömästi L. Juuran tultua maaliin ojensi poliisimestari E. Kettunen Kymenlaakson Viestin järjestelytoimikunnan puolesta kiertopalkinnon ankkurina hiihtäneelle L. Juuralle. Juura luovutti palkinnon edelleen Tampellan edustajana viestiä kiinteästi seuranneelle dipl.ekon. Bertel A. Engblom'ille.

Vaiherikas XIX Kymenlaakson Viesti oli saanut tampellalaisille mieleisen ratkaisun.

KYMENLAAKSON VIESTI 12. 3. 1967

Lopulliset tulokset

1) Tampella I 5.21.36, 2) Kymintehdas 5.22.06, 4) Tampella II 5.22.11, 5) Voikkaa 5.22.20, 8) Värmland (Ruotsi) 5.22.27, 9) Myllykoski I 5.22.42, 10) Vilkas I 5.22.52, 3) Kotka Stevedoring (B-sarja) 5.22.10, 6) Laskuvarjojääkärit (sot.-yksiköt) 5.22.20, 7) Kymen JP I (sot.yksiköt) 5.22.20.

Kymenlaakson Viestin henkilökohtaiset tulokset:

Voikkaa—Kouvola: 1) Lauri Bergqvist, Tampella I 50,32, 2) Leo Viljakainen, Kymintehdas 51,07, 3) Esko Ojala Laskuvarjojääkärit 51,20, 4) Asko Kinnunen, Karhula I 51,21, 5) Hannu Syrjänen, Myllykoski I 51,30, 6) Sigvar Persson, Värmland (Ruotsi) 51,32, 7) Taisto Niemelä, Vilkas I 51,36, 8) Timo Mikkonen, Voikkaa 51,37, 15) Reino Laari, Tampella II 52,07.

Kouvola—Myllykoski: 1) Bengt Eriksson, Värmland (Ruotsi) 57,17, 2) Arvo Viitanen, Myllykoski I 57,43, 3) Aarno Puustinen, Karhula I 57,49, 4) Jukka Alajääski, Summa 57,59, 5) Rauno Hämäläinen, E-G, Kotka 58,07, 6) Heino Suntio, Kotka Stevedoring 58,16, 7) Esa Hämäläinen, Karjalan Prikaati I 58,23, 8) Mikko Hannula, Tampella I 58,54, 9) Arvo Marjava, Tampella II 59,16, 10) Ossi Lallukka, Kymintehdas 1.00,05, 11) Reijo Eteläpää, Voikkaa 1.00,05.

Myllykoski—Inkeroinen: 1) Osmo Niemelä, Voikkaa 45,05, 2) Matti Koivunen, Tampella I 45,24, 3) Veijo Korpela, Tampella II 45,31, 4) Mauno Vionmaa, Myllykoski I 45,36, 5) Heikki Palonen, Kymen JP II 45,58, 6) Åke Lindström, Värmland (Ruotsi) 46,03, 7) Matti Heikkinen, Kymintehdas 46,25.

Inkeroinen—Juurikorpi: 1) Reijo Katalkin, Kymen JP II 1.03,02, 2) Seppo Jääskeläinen, Insuliitti 1.04,39, 3) Pentti Kurhinen, Myllykoski II 1.05,12, 4) Alpo Katainen, Summa 1.05,27, 5) Martti Manninen, Karhula II 1.05,44, 16) Toivo Pulkkinen, Kotka Stevedoring 1.10,11, 17) Mauri Karnaattu, Tampella II 1.10,31, 18) Unto Pöyhönen, Voikkaa 1.10,35, 23) Lasse Olsson, Värmland (Ruotsi) 1.12,33, 24) Unto Sorjonen, Tampella I 1.12,35, 25) Pauli Laari, Myllykoski I 1.12,36.

Juurikorpi—Karhula: 1) Sakari Kaastinen, Pioneerirykmentti I 53,44, 2) P. Himanen, Rikkihappo 53,45, 3) Raimo Järvinen, 3. Erill. Autok. 56,44, 4) Heikki Kerminen, Kotkan RPsto 56,50, 10) Åke Vingskog, Värmland (Ruotsi) 1.03,06, 11) Keijo Hokkanen, Voikkaa 1.03,10, 12) Veikko Jokimies, Tampella I 1.03,13, 16) Matti Heikkinen, Kotka Stevedoring 1.03,26, 19) Asko Nikki, Myllykoski I 1.03,38, 23) Jouko Mattila, Tampella II 1.03,42.

Karhula—Kotka: 1) Martti Harjumaa, Sunila 29,19, 2) Lauri Juura, Tampella I 30,58, 3) Jouko Kääpä, Tampella II 31,04, 4) Eino Suomalainen, Laskuvarjojääkärit 31,10, 5) Terho Kärkkäinen, Kotka Stevedoring 31,19, 6) Olavi Laitinen, Kymen JP I 31,25, 7) Matti Hatvala, Kymintehdas 31,27, 8) Vilho Häkkinen, Myllykoski I 31,39, 9) Keijo Holopainen, Voikkaa 31,45, 12) Rune Mattson, Värmland (Ruotsi) 31,56.

Värmlandin joukkueen matkanjohtaja E. Henriksson keskustelemassa dipl.ekon. Bertel A. Engblomin sekä tekn.joht. Pentti A. Laakson ja dipl. ins. T. Piipposen kanssa.

Työturvallisuuspalsta

Tapaturmatilastot

Yhtiön Inkeroisten tehtaitten työtapaturmatilastot vuodelta 1966 ovat valmistuneet. Tällä kertaa ovat eri tilastoina työpaikka- ja työmatkatapaturmat. Tilastoihin on otettu tapaturmien lukumäärä, niistä aiheutuneet poissaolopäivät sekä poissaolopäivät vuosityöntekijää kohti. Lisäksi tilastoidaan pysyvät invaliditeettitapaukset sekä ns. pikkutapaturmat, joista ei ole aiheutunut työajan menetystä tapaturman sattumispäivää lukuunottamatta.

Tilastot ovat rakennetut työturvallisuustoimikunnittain. Menetettyjen työpäivien lukumäärä yhtä työntekijää kohti on laskettu vuotuisen työvahvuuden keskiarvolukua käyttäen. Vuodenvaihteen aikana sattuneitten tapaturmien osalta on noudatettu periaatetta, että sekä tapaturma ja siitä aiheutuneet poissaolopäivät molemmat merkitään samaan tilastoon.

A. TYÖPAIKKATAPATURMAT

Työturvallisuus-toimikunta	Vuosi 1966 Työpaikka-tapaturmia Luk	M.tpv.	M.tpv. yhtä työnt. kohti	Vuosi 1965 Työpaikka-tapaturmia Luk	M.tpv.	M.tpv. yhtä työnt. kohti
Paperitehdas						
Kuorimo	2	36	0,8	2	9	0,2
Hiomo	5	64	0,9	7	70	1,0
Konesali	14	222	1,5	13	158	1,0
Sali	3	49	0,8	3	47	0,8
Varasto	1	24	0,8	—	—	—
Korjauspaja	7	164	2,1	2	27	0,4
Väylä	1	7	0,3	—	—	—
Yhteensä	33	566	1,2	27	311	0,7
Kartonkitehdas I						
KT I	21*	195	1,2	15	157	1,0
Liister.osasto	2	13	0,4	3	18	0,7
IK-korjauspaja	4	35	0,5	6	78	1,1
Keskusvarasto	1	5	0,6	1	7	0,8
Yhteensä	28*	248	0,9	25	260	1,0
Kartonkitehdas II						
KT II	26	311	1,9	14	287	2,1
Massaosasto	17	134	1,2	19	187	2,1
Varasto	2	17	0,7	3	33	2,2
Yhteensä	45	462	1,6	36	507	2,1
Tambox-tehtaat						
Sisäpakkaus	6	45	0,8	4	36	0,7
Ulkopakkaus	3	37	0,6	4	55	0,9
Yhteensä	9	82	0,7	8	91	0,8
Voimaosasto						
IK-sähkö	1	6	0,2	4	52	1,5
AP-sähkö	—	—	—	—	—	—
Mittarikorjaamo	—	—	—	4	24	1,7
Höyryvoimalaitos	3	26	0,5	1	4	0,1
Vesivoimalaitos	1	14	1,4	—	—	—
Yhteensä	5	46	0,3	9	80	0,6
Saha	10	239	2,8	13	171	2,1
PS-tehdas	3	79	2,4	1	36	1,2
Kuljetusosasto	6*	47	0,6	3	25	0,4
Kiinteistöosasto						
Tehdasrak. korj.os.	8	81	0,9	3	41	0,4
Asuinrak. korj.os.	3	17	1,1	3	21	1,1
Polttoainekenttä	4	36	1,4	—	—	—
Maatila	1	17	1,2	1	4	0,4
Pesula, Putkios.	—	—	—	—	—	—
Vartiointi	1	3	0,1	1	8	0,4
Romuhuolto	—	—	—	—	—	—
Yleinen puht.pito	—	—	—	2	25	0,9
Puutyöpaja	2	51	2,0	—	—	—
Yhteensä	19	205	0,8	10	99	0,5
Kaikki yhteensä	158**	1974	1,0	132	1580	1,0

B. TYÖMATKATAPATURMAT

Työturvallisuus-toimikunta	Vuosi 1966 Työmatka-tapaturmia Luk	M.tpv.	M.tpv. yhtä työnt. kohti	Vuosi 1965 Työmatka-tapaturmia Luk	M.tpv.	M.tpv. yhtä työnt. kohti
Paperitehdas						
Kuorimo	1	10	0,2	—	—	—
Hiomo	—	—	—	1	21	0,3
Konesali	5	96	0,7	6	66	0,4
Sali	3*	30	0,5	—	—	—
Varasto	—	—	—	—	—	—
Korjauspaja	—	—	—	—	—	—
Väylä	—	—	—	1	10	0,5
Yhteensä	9*	136	0,3	8	97	0,2
Kartonkitehdas I						
KT I	4	71	0,4	3	206	1,3
Liister.osasto	—	—	—	—	—	—
IK-korjauspaja	1	7	0,1	—	—	—
Keskusvarasto	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	5	78	0,3	3	206	0,8
Kartonkitehdas II						
KT II	1	25	0,2	1	8	0,1
Massaosasto	5	62	0,6	3	45	0,5
Varasto	2	21	0,9	—	—	—
Yhteensä	8	108	0,4	4	53	0,2
Tambox-tehtaat						
Sisäpakkaus	1	15	0,3	1	11	0,2
Ulkopakkaus	—	—	—	2	16	0,3
Yhteensä	1	15	0,1	3	27	0,2
Voimaosasto						
IK-sähkö	—	—	—	—	—	—
AP-sähkö	1	12	0,5	—	—	—
Mittarikorjaamo	—	—	—	—	—	—
Höyryvoimalaitos	—	—	—	2	12	0,2
Vesivoimalaitos	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1	12	0,1	2	12	0,1
Saha	—	—	—	2	59	0,7
PS-tehdas	—	—	—	1	22	0,8
Kuljetusosasto	1	122	1,6	2	23	0,3
Kiinteistöosasto						
Tehdasrak. korj.os.	—	—	—	—	—	—
Asuinrak. korj.os.	—	—	—	—	—	—
Polttoaineos.	1	15	0,6	2	31	1,2
Maatila	—	—	—	—	—	—
Pesula, Putkios.	—	—	—	—	—	—
Vartiointi	1	30	1,3	1	14	0,7
Romuhuolto	—	—	—	—	—	—
Yleinen puht.pito	1	9	0,2	2	138	5,0
Puutyöpaja	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	3	54	0,2	5	183	0,8
Kaikki yhteensä	28*	525	0,3	30	682	0,4

PUOLALAISIA VIERAITA

Huomattava puolalainen kauppavaltuuskunta vieraili yhtiön Inkeroisten tehtailla 18. 3. 1967. Vieraat tutustuivat Tambox-tehtaiden toimintaan sekä suorittivat kiertokäynnin uudella kartonkitehtaalla. Kuvassa vieraat isäntineen. Edessä vas. joht. Jerzy Grabowski ulkom. kauppaministeriöstä, kaupall. siht. Stefan Halicki, varaulkomaankauppaministeri Tadeusz Olechowski ja joht. Marian Nitecki ulkom. kauppaministeriöstä. Takana vas. tekn.joht. P. A. Laakso, dipl.ekon. H. Nordenswan, maist. Ilkka Tapiola Finncell, dipl.ins. K. Sandelin, joht. Jerzy Sulowski Paged'ista ja dipl.ins. M. Ruoranen.

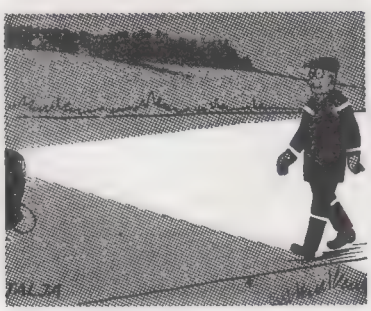

EI PIDÄ VAARALTA SILMIÄ SULKEA,
VASENTA PUOLTA ON VARMINTA KULKEA

Inkeroisten Reserviupseerikerho r.y. 20-vuotias

Inkeroisten Reserviupseerikerho r.y. vietti 20-vuotisjuhlaansa viime tammikuun 28. päivänä. Juhlatilaisuudet alkoivat kunnianosoituksilla ja seppelten laskulla Anjalan, Karhunkankaan ja Sippolan kirkon sankarihaudoilla sekä Inkeroisten kirkon kaatuneiden muistotaulun äärellä. Kunniakäynti suoritettiin myös yhdistyksen perustajajäsenen ja monivuotisen puheenjohtajan, majuri Heikki Piipposen haudalla.

Varsinainen vuosijuhla vietettiin Inkeroisten yhteiskoululla, jonne osallistui edustavan kutsuvierasjoukon lisäksi salintäyteinen yleisö. Kouvolan Varuskuntasoittokunnan esitettyä musiikkikapteeni Uuno Kuparisen johdolla "Marsalkan hopeatorvet" avauspuheen piti Inkeroisten Reserviupseerikerhon puheenjohtaja, metsäpäällikkö, vänrikki Sakari Leskinen. Luodessaan katsauksen yhdistyksen ja koko reserviupseerien yhteistoiminnan syntyhistoriaan, sen kehitykseen, toimintaan ja päämääriin, hän lausui tässä yhteydessä mm.:

"Reserviupseerikerhojen alkuaikojen toimintaa voidaan luonnehtia hitaaksi, mutta varmaksi kiiruhtamiseksi. Edellytykset eivät suinkaan olleet alussa itsestään selvät. Talvisota merkitsi maan reserviupseerikunnalle sitten eräänlaista lopullista heräämistä tietoisuuteen asemastaan ja tehtävistään.

Reserviupseerien yhteistoiminnan tarkoitus on mitä puhtaimmassa mielessä vapaaehtoista maanpuolustustyötä koko maan ja kansan hyväksi. On luonnollista, että erilaisten toiminta-alojen paino ja tärkeys ovat eri aikoina vaihdelleet. Tärkeä linja alusta alkaen on ollut työskentely maanpuolustukselle myönteisen asenteen kehittämiseksi ja vahvistamiseksi. Erikoisesti on myös syytä korostaa, että toiminta alusta alkaen ja jatkuvasti on pidetty politiikan ulkopuolella.

Työskentely Reserviupseerikerhossa on pyyteetöntä. Siinä, niinkuin muussakin toiminnassa, on kuitenkin oltava mukana henkilöitä, jotka antautuvat työhön tavallista voimakkaammin ja vaikuttavat siten ratkaisevalla tavalla toiminnan suuntaan ja kehitykseen. Näistä henkilöistä on ennen muita mainittava kerhomme perustajajäsen, majuri Heikki Piipponen, joka hoiti puheenjohtajan tehtäviä kuusitoista vuotta kerhon perustamisesta viimeiseen elinvuoteensa asti. Majuri Piipponen oli sisintään myöten reserviupseeri sekä sanoissa että teoissa, ja hän johti kerhon alkuvaikeuksien ohi vilkkaaseen, päämäärätietoiseen toimintaan. Tunnustukseksi ansioistaan hän sai mm. Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomerkin ja hänen muistokseen on kerhon haltuun jätetty kerhon viirin ensimmäinen kappale, "Heikin Viiri".

Muista yksityisistä henkilöistä tässä yhteydessä ei sovi unohtaa majuri Jörgen Schauman'ia, joka viime vuosikymmeninä ja jo jatkosodan aikoina keskeisellä tavalla vaikutti maanpuolustustyöhön paikkakunnallamme sekä aktiivijäsenenä että työn tukijana. Jo Pohjois-Kymenlaakson kerhon ajoilta tunnetaan innokkaina reserviupseereina lisäksi mm. vänrikki E. Backman, kapteeni Antti Widenoja ja yliluutnantti Olavi Linnakko, jotka

kaikki ovat myöhemmin ansiokkaasti osallistuneet myös nykyisen kerhomme toimintaan.

Meidän ei ole ollut tarvis yksin hoitaa maanpuolustustyön sarkaa tällä paikkakunnalla. Kymmenen vuotta sitten reservin aliupseerit perustivat oman kerhonsa, jonka kanssa yhteistyö on koko ajan ollut saumatonta. Myös Kymenlaakson varuskuntien ja monien paikkakuntien järjestöjen ja yhteisöjen kanssa on saatu aikaan tuloksellista yhteistyötä, ja oman tärkeän sävynsä ja lisänsä toimintaamme on antanut naistoimikuntamme, jonka näkyvimmät saavutukset ovat kerhomme ulkoiset tunnukset, lippu ja pienoislippu.

Toimintapohjan luomiselle ja laajentamiselle on ollut erittäin merkityksellistä se taloudellinen tuki, josta kerho on ollut osallisena. Oy Tampella Ab, jonka teollisuuden ympärille kotipaikkakuntamme on kasvanut, on koko toimintamme ajan tukenut kerhoa myötämielisesti ja monin muodoin. Samoin ovat tehneet useat paikalliset liikeyritykset.

Reserviupseerien toiminnalla ja vapaaehtoisella maanpuolustustyöllä yleensäkin on vankka pohja ja velvoittavat perinteet. Ne ovat kirkastuneet ja lujittuneet sodan veljeydessä ja rauhanajan rakennustyössä. Olkoon meillä henkeä ja tahtoa vastuullisesti hoitaa tätä vapaassa maassa ja vapaassa yhteiskunnassa niin tarpeellista tehtävää omassa muuttuvassa ajassamme, jotta voimme kirkkaana ja lujana siirtää sen myös tuleville sukupolville. Nykyaika pyrkii monessa mielessä pelkistämään ja riisumaan aatteita ja ihanteitakin. Sitä voidaan sanoa asiallisuuden tavoitteluksi. Vapaan maan tunnusmerkkeihin kuuluu vastuullinen vapaus kaikessa mielessä. Muistakaamme protestilauluissamme kuitenkin, että niitä ennen on täytynyt tapahtua työ edellytyksenä olevan vapauden ja vapaan ilmapiirin muodostamiseksi ja että niiden aikanakin on oltava ihmisiä, jotka vastuullisesti hoitavat vapaaseen yhteiskuntaan liittyviä perusarvoja."

Inkeroisten Reserviupseerien kerhon kvartetin laulettua luutnantti Tapani Arvolan säestyksellä muutamia lauluja, Suomen Väestönsuojelujärjestön järjestösihteeri Simo Sirkkanen piti esitelmän, jossa hän selosti vapaaehtoista väestönsuojelutyötä ja sen nykyhetken näkymiä.

Tämän jälkeen luutnantti Kalevi Sillanpää esitti luutnantti Tapani Arvolan säestämänä viulusoolon, jonka jälkeen alkoi tervehdysten ja huomionosoitusten sarja.

Suomen Reserviupseeriliiton ja Kymenlaakson Reserviupseeripiirin onnittelut ja tervehdykset esittivät viimeksimainitun piirin varapuheenjohtaja, kapteeni Tauno Pohjalehto ja kapteeni Jaakko Leislahti, jotka samalla ojensivat kerholle Reserviupseeripiirin myöntämän maanpuolustusviirin tunnustukseksi ansiokkaasta työstä maanpuolustuksen hyväksi. Kymenlaakson kerhojen yhteisenä lahjana kerho sai prof. Tuhkan kivipiirroksen Muolaan Kirkkomäestä. Edellämainitut edustajat ilmoittivat samalla Reserviupseeriliiton hallituksen myöntäneen Liiton kunniakilven vuorineuvos Åke Kihlman'ille tunnustukseksi tuesta ja toiminnasta vapaaehtoisen maanpuolustustyön hyväksi. Kunniakilven vastaanotti vuorineuvos Kihlman'in ollessa itse estettynä yhdistyksen puheenjohtaja. Ansiokkaan toiminnan johdosta annettiin Liiton taholta tunnustuksia eri muodoissa lisäksi useille muillekin henkilöille. Liiton kultaiset ansiomerkit saivat luutnantit Thor Smolander, Lauri Siiropää ja Mikko Suosalmi, Liiton maanpuolustusviirin mm. rouva Maire Smolander ja luutnantti Tapani Piipponen sekä Leijona-mitalin alustoineen mm. luutnantit Urho Puonti ja Erkki Kämäräinen sekä vänrikki Raimo Toikka.

Kymenlaakson Sotilaslääninn komentajan ja Kymenlaakson Sotilaspiirin onnittelut esitti eversti Jaakko Korpinen. Eversti A. Setälä toi Reserviupseerikoulun ja kurssi 123:n tervehdyksen. Inkeroisten Seudun Reservialiupseerit ry:n onnittelut esitti kerhon puheenjohtaja, kersantti Pentti Peltola, joka luovutti yhdistyksen pienoislipun juhlivalle kerholle. Tilaisuutta muistivat sähkein ja adressein edelleen mm. Inkeroisten Kaatuneiden omaiset, Korian pioneerirykmentti, vuorineuvos Åke Kihlman sekä lukuisat muut yhteisöt, liikelaitokset ja yksityiset henkilöt.

Inkeroisten Reserviupseerikerhon 20-vuotisjuhlatilaisuudessa luovutettiin Suomen Reserviupseeriliiton kunniakilpi vuorineuvos Ake Kihlman'ille. Kuvassa Liiton edustajat, kapteenit Tauno Pohjanlehto ja Jaakko Leislahti sekä vuorineuvos Kihlman'in edustaja, vänrikki Sakari Leskinen. Oikealla Liiton kultaisen ansiomerkin saajat, luutnantit Thor Smolander ja Lauri Siiropää.

Tähdenvälejä Inkeroisista

Keilailua

Kevät on ollut vilkasta keilailukautta. Helmi-maaliskuussa ottivat mittaa toisistaan TaVin ja Esson joukkueet. Kaksiosaisen kilpailun 4x16 sarjaa voitti tällä kertaa Esson joukkue 11.163 p TaVin 10.664 p vastaan.

Helmikuun 14. päivänä oli Inkeroisten tehtaitten keilamestaruuskilpailut. Mukana oli 24 keilaajaa. Kymmenen parhaan tulokset kahdeksan sarjan kilpailussa olivat seuraavat: 1) Hasu, T. 1484, 2) Gabel, E. 1430, 3) Santapakka, E. 1398, 4) Kouki, E. 1396, 5) Tohka, A. 1384, 6) Ruuskanen, P. 1382, 7) Sinisalo, N. 1352, 8) Korjus, M. 1340, 9) Pirhonen, V. 1333, 10) Nevalainen, I. 1328.

* * *

MLL:n Inkeroisten osaston lastentarha

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Inkeroisten osaston lastentarha on jatkanut toimintaansa edellisten vuosien tapaan. Seuraavassa eräitä lukuja, jotka kertovat v. 1966 toiminnasta.

Työvuonna oli lastentarhan kokopäiväosaston keskimääräinen vahvuus 12 lasta vastaavan lukumäärän ollessa lastentarhassa 23 lasta. Toimintapäiviä oli lastentarhassa 194 ja päiväkodissa 268. Hoitopäiviä oli kokopäiväosastolla 3.041 ja puolipäiväosastolla 4.476 eli yhteensä 7.517 hoitopäivää. Lastentarhan nettokustannukset toimintapäivää kohden olivat 105,32 mk ja yhtä hoitopäivää kohden 3,75 mk lapsesta. Ruoasta on kokopäiväosaston lapsilta peritty 1 mk ja puolipäiväosaston lapsilta 0,75 mk.

Lastentarhan lapsille järjestettiin ikioma hiihtokoulu, jossa tarhan tätien opastuksella perehdyttiin myös Lapinkäännöksen nikseihin.

Vieraita Värmlandista

Kymenlaakson viestiin osallistui viestinhiihtojoukkue Värmlandista matkanjohtaja E. Henriksson'in johdolla. Sippolan Suomen-Ruotsin Kummikuntatoimikunnan puolesta toivotti vieraat tervetulleiksi toimikunnan puheenjohtaja dipl.ekon. Bertel A. Engblom. Sippolan kunnan joukkueelle tarjoamalla jäähyväispäivällisellä puhui kunnallisneuvos V. Siukkola. Vierailu oli onnistunut ja sen ohjelmaan kuului mm. tutustumiskäynti teollisuuslaitoksiin.

* * *

Työturvallisuuden kirjekurssi

Inkeroisten tehtailla on talvikauden aikana opiskeltu ahkerasti Teollisuusvakuutuksen työturvallisuuden kirjekurssia. Maaliskuun loppuun mennessä oli kurssin suorittanut 94 insinööriä ja työnjohtajaa.

Osastojen välinen hiihtoviesti

Virkailijakerho järjesti 12. 2. 1967 jännittävän osastojen välisen hiihtoviestin ampumamajan maastossa. Viestin voitti tällä kertaa KT II (Hölttä, Pylkkänen, R., Peltola, Vähävihu) ajalla 29.50. Seuraavina olivat: 2) Osto-kirjanpito 30.10, 3) Metsäosasto I 32.22, 4) Saha-Kuljetus-Puolisell. 32.24, 5) Tambox-Kuljetus 33.15, 6) Anjalan Paperitehdas 36.40, 7) Tutkimuskeskus 39.20, 8) Metsäosasto II 44.35.

Parhaat henkilökohtaiset tulokset:

Naiset: 1) Terttu Ansas 3.35, 2) Riitta Pylkkänen 3.50, 3) Helvi Hartikainen 4.04, 4) Tarja Lomperi 4.15, 5) Sinikka Turunen 4.17.

Miehet: 1) Stenstrand 7.36, 2) Vähävihu 7.45, 3) Nieminen 8.00, 4) Peltola 8.45, 5) Berg 8.49, 6) Laaksonen 8.55, 7) Kuvaja 8.57, 8) Perkka 9.10, 9) Uotinen 9.20, 10) Hölttä 9.30.

Pax:

KEVÄTTUNTEITA

Tuo tunne hulmahti ylitsemme ja alitsemme hetekalla loikoessamme, kynänvartta pureskellessamme ja miettiessämme miten voisimme kuvata kevättä 1967.

Vaikeaa on, koska kevääseen kuuluva rekvisiitta on tosiaan kulutettu loppuun jo useaan kertaan.

On pälvet ja pilvet, on sammakot ja sinilaineet, aurinko ja kaikki muu.

Aihetta etsiessämme kysyimme naapurilta mikä hänellä oli voimakkain kevättunne.

— "Kevätväsymys", oli vastaus.

Päätimme lopettaa kiertokyselymme ja palata omiin ympyröihimme.

Ympyröissämme oli kuitenkin päällimmäisenä arkiset, rikkinäiset kumisaappaamme, kevätsateen ropistessa ikkunaruutua vasten.

— Johan nyt jotain.

— Ota metafysiikka avuksesi, sanoi naapuri.

— Niinpä niin.

— Pitää paikkansa.

— Vai sanoisiko sen sävelin?

Muistelehan vain vuosien mittaan toukokuun ensimmäistä aamua, kun kuulet neljällä äänellä yhtäaikaa kajautettavan "Taas leivoset ilmassa leikkiä lyö" tai "Terve Pohjolan maa".

Jos ei kevättunne silloin iske rintaluihisi, olet kylmä ja tunteeton.

— Niinpä niin.

— Kuuntelehan tätä Palmgrenin "Toukokuun yötä".

— — —

Miltä tuntuu?

— Rohkenisinko sanoa?

— Tuntuu kuin seisoisin vaatteet riisuttuina ilkoisen alasti toukokuun yön valjussa valossa, minä ja yö. Alastomana molemmat, täysin toisiimme sulautuen. Ei edes juhannusyön valkeus synnytä sitä herkkää hetkeä, minkä toukokuun yö saa aikaan — sillä odotus on tapahtumaa herkempi.

HARRASTUSKÄVELY JA -HIIHTO VILKASTA

Yhtiön Inkeroisten tehtaitten henkilökunnan ja perheenjäsenten keskuudessa talvikauden vireillä ollut harrastuskävely ja -hiihto sai osakseen vilkkaan osanoton. Määräaikaan mennessä palautettiin harrastuskortteja 581 kpl. Kuljetun matkan yhteenlaskettu pituus oli 131.235 km eli keskimäärin 226 km henkilöä kohti. Seuraava taulukko antanee selkeän yleiskuvan harrastuskävelyn ja -hiihdon tuloksista:

	Kortteja palautti kpl	Km yhteensä	Keskimäärin henk. kohti
Yhtiön palveluksessa olevat:			
— Miehet	203	60.839	299
— Naiset	46	9.440	205
Perheenjäsenet:			
— Aikuiset	137	32.550	238
— Lapset	195	28.406	145
Yhteensä	581 kpl	131.235 km	226 km

Parhaat henkilökohtaiset suoritukset olivat sarjoittain seuraavat:

Miehet:

1) Leo Jokivirta	1734 km	4) Jouko Mattila	1078 km
2) Eikka Töttö	1459 „	5) Ilmari Vikström	1020 „
3) Timo Myllylä	1158 „	6) Ulf Lomperi	1014 „

Naiset:

1) Anja Koskinen	780 km	3) Salme Pässilä	476 km
2) Kerttu Luoto	512 „	4) Salme Nurmi	416 „

Perheenjäsenet, aikuiset:

1) Matti Tapola	1255 km	4) Viljam Mänttäri	1055 km
2) Kaino Nykänen	1208 „	5) Vihtori Halkola	1030 „
3) Emil Mänttäri	1108 „		

Jatk. siv. 38

MVK-systeemi

Moottoreitten virhekäynnistysten välttämiseksi on teollisuuden piirissä jatkuvasti käynnissä tutkimuksia, joiden tarkoituksena on työturvallisuuden varmistaminen. Automatisoinnin lisääntyessä tulee ongelmasta yhä polttavampi. Inkeroisten tehtailla on yli puolentoista vuoden ajan kokeiltu omaa MVK-systeemiä, joka on sovellettavissa yleisesti ottaen kaikkien tuotantolaitosten toimintaan oli näiden sähköteknillinen taso sitten vanhempaa tai uudempaa perua.

MVK-systeemin käyttökelpoisuutta pohditaan.

Metsänhoitaja Arvo Taipale:

Katsaus Metsäosaston organisaatioon

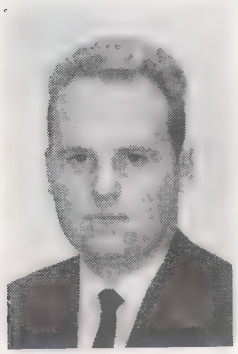

Metsäosasto hankkii ja toimittaa yhtiön Inkeroisissa, Heinolassa ja Porvoossa sijaitseville puunjalostustehtaille kaiken niiden tarvitseman puuraaka-aineen sekä viidennen osan Sunila Osakeyhtiön tarpeesta. Yhtiön puunjalostusteollisuuden monipuolisuuden vuoksi hankinta käsittää useita tavaralajeja kuten kuusi-, mänty- ja koivupaperipuuta, sahatukkeja, ohutpuuta sekä polttopuuta. Vuotuinen kokonaishankintamäärä on n. 1.600.000 p-m³.

Puutavaran hankintaa ja yhtiön omien tilojen hoitoa varten Metsäosastolla on tietyn suuruinen kiinteä organisaatio, johon sisältyy hallinto-, valvonta- ja työnjohtohenkilöstö. Sen sijaan varsinainen työntekijäkunta muodostuu metsäammattimiehistä, jotka ovat tilapäisessä työsuhteessa yhtiöön. Todettakoon kuitenkin, että suuntauksena myös meillä Suomessa on vakinaisen metsäammattimieskunnan luominen. Kanadassa ja Ruotsissakin tässä suhteessa on päästy jo verraten pitkälle. Tässä kirjoituksessa rajoitutaan kuitenkin tarkastelemaan Metsäosaston kiinteätä organisaatiota.

Organisaatio luodaan normaalin hankinta- ja toimitusohjelman sekä muiden pysyväisluontoisten tehtävien perusteella, mutta sitä joudutaan luonnollisesti jatkuvasti tarkkailemaan ja kehittämään. Olosuhteissa, eri tavaralajien määrissä ja hankinnan painopisteessä sekä hankintamenetelmissä ja kirjanpidon koneellistamisasteessa tapahtuvat muutokset on otettava organisaatiossa huomioon. Tämän johdosta organisaatio on aina käymistilassa.

Perusteellisia organisaatiomuutoksia suoritetaan yleensä verraten harvoin, koska pitkän ajan kuluessa omiin uomiinsa muotoutunut toiminta ja asioiden kulku vaativat muutoksen jälkeen tietyn ylimenokauden ja totutusajan. Lisäksi nykyaikana, jolloin kirjanpito ja kustannuslaskenta perustuu suurelta osalta reikäkortti- ja tietokoneiden hyväksikäyttöön, suuret organisaation muutokset aiheuttavat tilapäisiä vaikeuksia tälle sektorille. Toisaalta perusteellisia muutoksia suunniteltaessa kaikki toimintaan vaikuttavat oleelliset tekijät voidaan ottaa huomioon ja suunnitella organisaatio selväpiirteiseksi ja joka suhteessa toimintakelpoiseksi sekä joustavaksi.

Metsäosastolla suoritettiin verraten laaja organisaatiomuutos syksyllä 1966 ja toiminta uuden organisaation mukaan aloitettiin 1. 12. 1966. Syyt uudelleen organisointiin olivat lyhyesti seuraavat:

— hankintaolosuhteissa vuosien kuluessa tapahtuneet muutokset
— hankinnan keskittäminen ja edellytysten luominen tehostetulle ja rationalisoidulle hankinnalle
— asioiden kulun ja hoidon keskittäminen.

Metsäosaston nykyinen toiminta-alue selviää kuvan 1 piirroksesta. Kartalle piirretyt rajat eivät luonnollisesti ole tarkkoja, mutta ne antavat yleiskuvan. Kartta osoittaa suuren osan Keski-Suomea Metsäosaston toiminta-alueeksi, vaikka todellisuudessa toiminta rajoittuu siellä eri pitäjissä sijaitsevien yhtiön omien tilojen hoitoon. Ostotoimintaa harjoitetaan vain Jyväskylä—Pieksämäki -linjan eteläpuolella.

Organisaatiojärjestely ei sanottavasti muuttanut Metsäosaston toiminta-alueen kokoa, mutta toimintaa pyrittiin tehostamaan tehtaiden lähialueilla. Vastaavasti laita-alueilta vähennettiin henkilökunnan määrää. Varsin oleellinen muutos tapahtui hallinto- ja valvontaportaalle kuuluvien tehtävien keskittämisessä.

Metsäosaston konttorin lisäksi entinen organisaatio käsitti viisi metsänhoitajapiiriä piirikonttoreineen. Uuden organisaation rakenne on esitetty kaaviokuvana kuvassa 2.

Koko Metsäosaston toiminnan yleisohjaus hoidetaan Metsäkonttorista. Kenttäorganisaation muodostavat kolme hankinta-aluetta (ks. kuva 1), joissa kussakin on aluemetsänhoitaja ja kaksi apulaismetsänhoitajaa. Aluemetsänhoitajat vastaavat koko oman hankinta-alueensa toiminnasta ja apulaismetsänhoitajat suorittavat puun hankintaan ja toimituksiin liittyviä tehtäviä. Hankinta-alueet on jaettu piirityönjohtajapiireihin, joissa on piirityönjohtajan lisäksi 2—5 metsätyönjohtajaa. Hankinta-alueiden konttorityöt on keskitetty Aluekonttoreihin, joskin piirityönjohtajaporras joutuu vielä toistaiseksi hoitamaan verraten paljon kirjanpitoon liittyviä tehtäviä.

Metsäosaston organisaatio vastaa pääpiirteittäin nykyisessä muodossaan olosuhteiden asettamia vaatimuksia, mutta kuten jo edellä todettiin, organisaatio vaatii jatkuvaa kehittämistä. Organisaation muotoutumiseen tulevaisuudessa vaikuttavat monet ulkopuoliset tekijät ja myös suuressa määrin omat toimenpiteet, joilla kehitystä voidaan ohjata oikeaan suuntaan.

Hankintatehtävän kokonaisuuden rationalisoinnilla onkin tässä mielessä tärkeä merkitys. Toisena erittäin huomion arvoisena tekijänä on kirjanpidon edelleen koneellistaminen ja ATK:yyn siirtyminen, joka antaa entistä paremmat mahdollisuudet toiminnan suunnitelmalliselle ohjaamiselle ja tehtävien järjestelylle. Kirjanpito- ja konttoritehtävät voidaan ATK:n avulla keskittää suurelta osaltaan Metsä- ja Aluekonttoreihin, jolloin kenttähenkilöstöltä vapautuu aikaa varsinaisten hankintatehtävien hoitamiseen ja kukin organisaatioon kuuluva henkilö voi paneutua entistä paremmin keskeisimpiin tehtäviinsä.

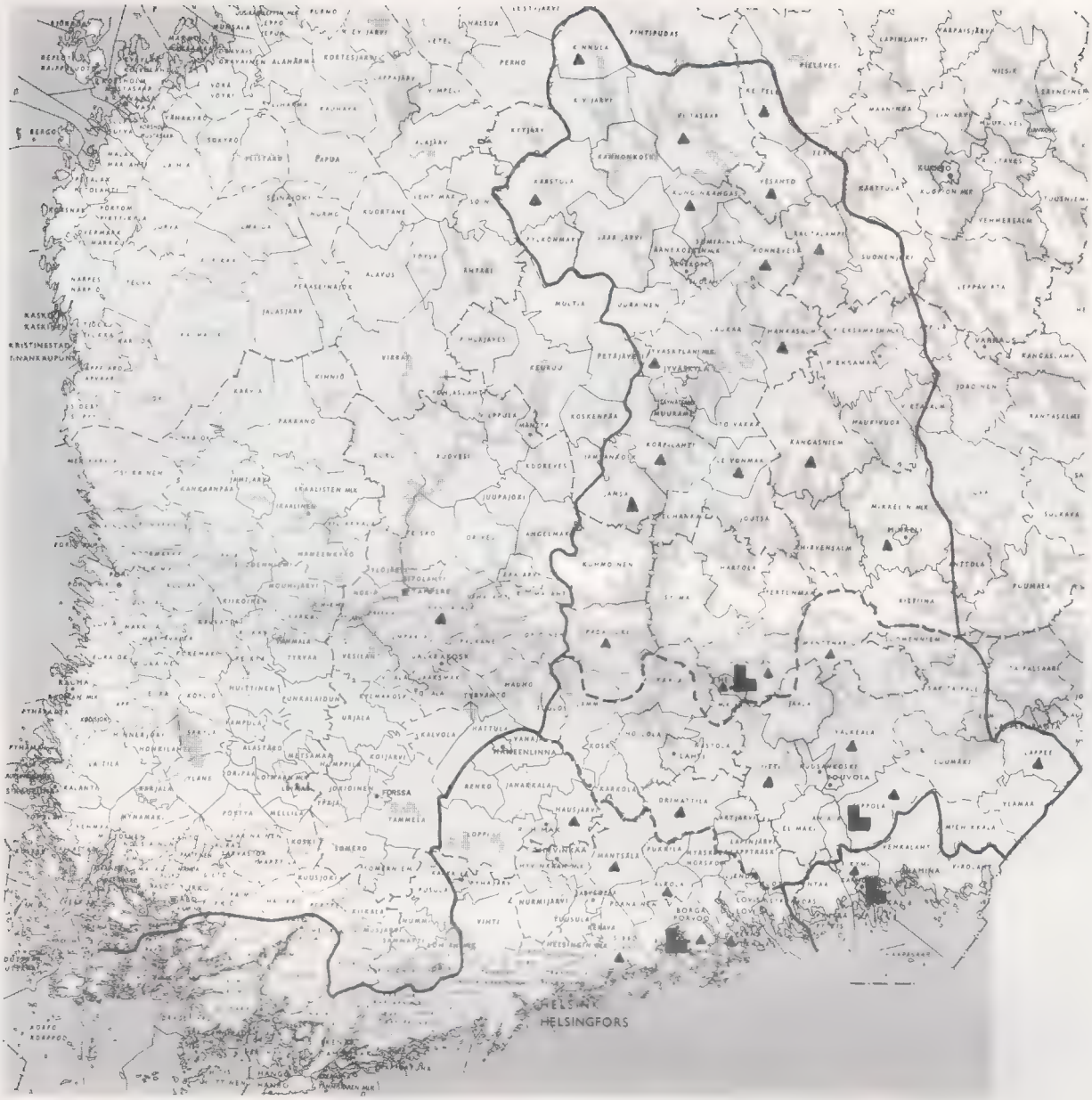

Kuva 1. Metsäosaston toiminta-alue.

——— toiminta-alueen raja

..... hankinta-alueen raja

puunjalostusteollisuuden sijainti

▲ pitäjät, joissa yhtiöllä on omia metsiä

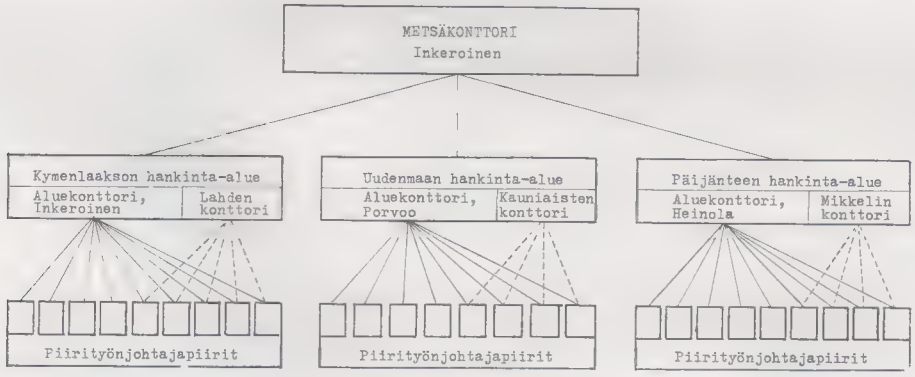

Kuva 2. Metsäosaston organisaatiokaava

Kymenlaakson sanomalehdistön edustajat ja metsäylioppilaat vieraina yhtiömme metsätyömailla

Yhtiömme metsäosasto kutsui viime helmikuussa Kymenlaakson sanomalehdistön edustajat vierailulle Inkeroisten lähiympäristön metsätyömaille. Isäntäväen taholla oli mieluisaa todeta, että kutsua noudatettiin ja että kaikki se, mitä oli tarjolla nähtäväksi ja kuultavaksi herätti ilmeistä mielenkiintoa. Retkeilyn sekä sen lomaan sijoitettujen virkistystaukojen aikana käytiin vilkasta keskustelua nykypäivien puutavaranhankintaan liittyvistä kysymyksistä.

Sanomalehdistön vierailun kanssa samoihin aikoihin poikkesi yhtiössämme myös melkoinen joukko talviretkeilyllä olevia vanhempien kurssien metsäylioppilaita. Retkeilyn aikana tutustuttiin Inkeroisten sahan tukinlajitteluun, Kartonkitehdas II:een sekä muutamiin Kymenlaakson hankinta-alueen metsätyömaihin.

Molempien edellä mainittujen vierailujen yhteydessä yhtiöllämme oli tilaisuus esitellä sekä metsiemme tämän hetkistä arkista elämää että viitteitä puunkorjuumme tulevasta kehityksestä.

Tämän aukeaman kuvissa esitetään muutamia väläyksiä retkeilyillä sattuneista näkymistä. — Valok. E. Kämäräinen ja R. Vainio.

Tukkien kannolta ottoa Anjalan Muhniemellä. Tukki on vinssattu kannolta traktorin viereen ja sen lastaus perävaunuun on parhaillaan käynnissä.

Juhlava ruotsalainen Brunett-metsätraktori sanomalehdistön kiinnostuksen kohteena. Brunett kuuluu ns. itsekantaviin metsäpyörätraktoreihin ja se on kotimaassaan tämän tyypin traktoreista levinnein.

Kymenlaakson hankinta-alueen aluemetsänhoitaja A. Perkka selostaa metsäyliopilaille Saaraisen leimikon puunkorjuusuunnitelmaa. Kuvassa etualalla Helsingin Yliopiston metsäteknologian professori Kalle Putkisto.

Komea ajoneuvorivistö lähdössä palstatieltä suoraan tehtaalle. Ajoneuvot järjestyksessä: mekaanisella nosturilla ja vetävällä perävaunulla varustettu maataloustraktori, Neste-Robur, jota on aikaisemmin selostettu lehtemme palstoilla sekä viimeisenä Brunett.

Kasvavaa metsämiespolvea tutustutetaan menneen ajan romantiikkaan. Munkkiporsas ja kuuma mehu näyttävät maistuvan hyvin parille retkeilyyn osallistuneelle thaimaalaiselle nuorukaiselleki, jotka pohjoisen kylmää viimaa aristellen ovat kääntäneet lakin korvilleen. Kuva Särkelän majalta, Vehkalahden Kannusjärveltä.

Metsänhoitaja Jouko Teerisuo

Metsäajojen koneellistaminen puunkorjuun kehittämisen lähitavoitteeksi

Ruotsi, jonka luonnonolosuhteet ovat likipitäen samanlaiset kuin Suomen ja joka sen vuoksi sopii hyvin vertauskohdaksi, on puunkorjuun alalla tunnetusti maatamme edellä. Tämä johtuu toisaalta useista siellä vallitsevista myönteisistä tekijöistä kuten esimerkiksi teollisuuden metsien suuremmasta määrästä ja puun yleisen runsauden seurauksena ilmenevästä joustavammasta kauppatoiminnasta. Edelleen eivät koneitten vaatimat investoinnit tunnu vauraassa Ruotsissa niin raskaina kuin Suomessa — olletikin kun koneitten hinnat ovat siellä halvempia — ja Ruotsilla on luonnollisesti myös paremmat taloudelliset mahdollisuudet huomattavia kustannuksia aiheuttavaan tutkimus- ja kokeilutoimintaan. Toisaalta Ruotsissa pakottaa puunkorjuun kiihkeään rationalisointiin melkoista korkeampi palkkataso, rajoittunut työvoimansaanti sekä korkean elintason mukanaan tuoma ruumiillisen työn vieroksuminen. Epäedullisemmasta kehitysasteestamme on meille kuitenkin hyötyäkin. Me voimme nimittäin ottaa oppia Ruotsissa tehdyistä ratkaisuista ja siirtää tai soveltaa niitä edullisesti omiin toimintoihimme, koska sekä kustannusten että työvoiman kehitys tullee täällä noudattamaan tulevaisuudessa samoja linjoja kuin Ruotsissakin.

Puutavaran hankinta lepää Ruotsissa vakaammalla pohjalla ja kulkee tasaisemmissa uomissa kuin meillä. Tästä johtuen ja koska lisäksi peloittaviltakin näyttävien teknillisten pulmien ratkaisua pidetään vain ajan kysymyksenä, siellä on katsottu täysin realistiseksi hahmotella puunkorjuun tulevaa kehitystä varsin pitkälle eteenpäinkin. Teknilliseksi päämääräksi on otettu "ei yhtään miestä maankamaralla".

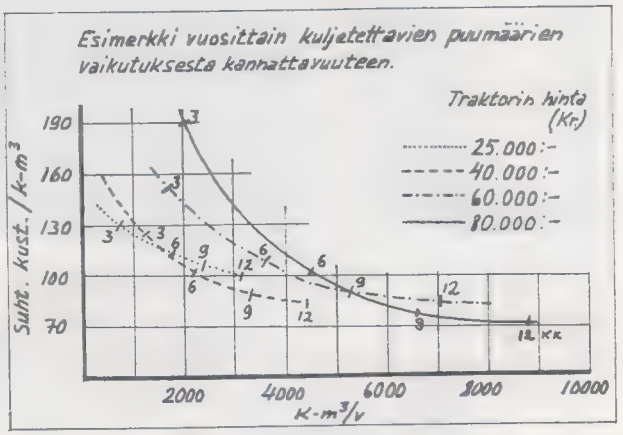

Jo pari vuotta vanha, mutta edelleenkin havainnollinen ruotsalainen esitys siitä, miten saman maataloustraktorin pohjalta kehitetty perävaunullinen metsätraktori tulee kannattavammaksi, kun sitä kehitetään ja varusteita lisätään. Kun kone on kalleimmillaan, se kannattaa myös parhaiten – edellyttäen, että sillä on riittävästi ympärivuotista työtä. (Lähde: SLA, Skogsbyrån)

Erään arvostetun ruotsalaisen asiantuntijan arvioinnin mukaan naapurimaassamme tulisi tällä hetkellä käytännössä olevien "rationalisoitujen" puunkorjuumenetelmien osuus lisääntymään vuoteen 1970 mennessä nykyisestä 30 %:sta noin 50 %:iin ja vuonna 1975 niiden osuus olisi noin 70 %. Täysin koneellistettujen ja nimenomaan myös karsinnan käsittävien menetelmien osuus lisääntyisi vas-

Sahatukkien kannolta ajoa. Tukit vinssataan autoon tavallisesti mekaanista puominosturia käyttäen. Vinssausmatka voi olla jopa useita kymmeniä metrejä. Tiet vaativat tavallisesti pohjustuksen ja raivauksen sekä paksun lumen aikana myös aurauksen.

taavasti vuoteen 1975 mennessä nykyisestä 1 %:sta noin 30—35 %:iin. Toiselta taholta saatujen lähteiden mukaan arvioidaan metsäajoissa käytettävien erikoistraktoreiden määrän, joka viime vuodenvaihteessa oli noin 2500 kappaletta, lisääntyvän vielä muutaman vuoden ajan jopa kiihtyvällä vauhdilla, kunnes tasapaino saavutetaan 60-luvun lopulla. Tämän jälkeen alkaa ns. monitoimikoneitten käytön lisääntyminen, joka aiheuttanee muutoksia varsinkin erikoistraktoreiden päätyyppikantaan. Asiaan läheisesti liittyvänä seuraavassa esitetään tilastotietoja Ruotsin ja Suomen metsätraktorikannasta päätyyppiryhmittäin.

Ruotsissa:	Käytössä 1. 10. 66	Tilaukset lappu-vuodelle	Yhteensä 31. 12. 66	Suomessa talvella 1967
3/4-telatraktoreita	993	251	1.244	100
Kantavia metsäpyörä-traktoreita	507	198	705	30
Laahaavia metsäpyörä-traktoreita	466	101	567	315
Yhteensä	1.966	550	2.516	445

Tilastoon ei ole otettu mukaan puolitelatraktoreita, joita ei yleensä pidetäkään varsinaisina erikoistraktoreina.

Asetelmassa kiinnittää erikoista huomiota 3/4-telatraktoreiden jatkuva suosio sekä Suomen laahaavien metsäpyörätraktoreiden melkoinen määrä.

Entä onko meillä Suomessa mahdollisuuksia ryhtyä realistiselta pohjalta kaavailemaan puunkorjuumme kehityksen tulevaisuuden näkymiä vastaavalla tavalla kuin Ruotsissa tehdään? Tämä tuskin vastannee vielä tarkoitustaan. Julkisuudessa useasti mainittujen puutavaran hankintaa haittaavien epäkohtien, kuten metsiemme pienmetsälövaltaisuuden, kauppamuotojemme vanhanaikaisuuden, kauppatoiminnan lyhytjänteisyyden, kokonaisnäkemykseen perustuvan yhteistoiminnan puuttumisen sekä monien muitten seikkojen vuoksi mainitunlainen kaavailu olisi varmaan ennenaikaista. Toistaiseksi ja kenties niin kauan kunnes jotkut tällä hetkellä vasta aavisteltavat, kirvelevät tapahtumat pakottavat eri etupiirejä sopeutumaan "kuten aina suuren vaaran hetkellä", mei-

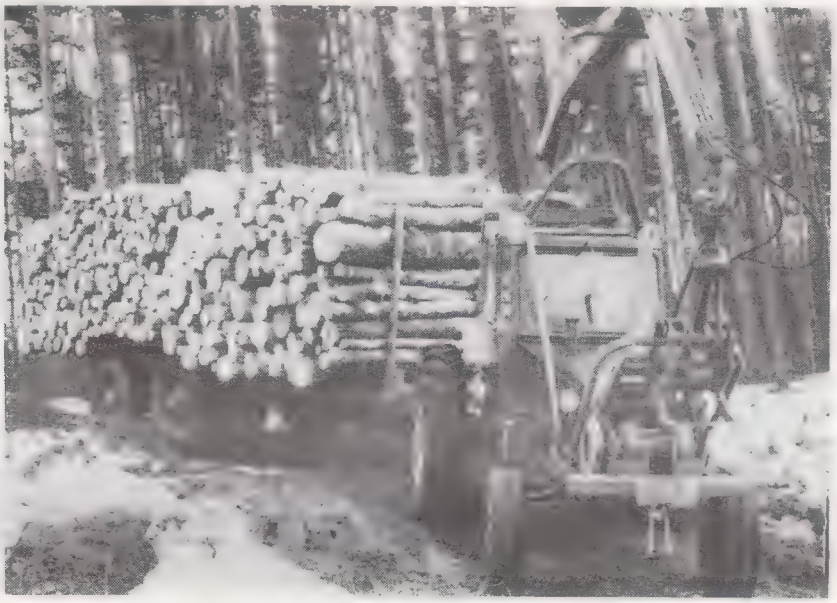

Eräs metsäajoon ja jatkettuun metsäkuljetukseen tarkoitettu traktoriajoneuvoyhdistelmä, jossa vetokoneena on maatalous-traktori. Perävaunun keinuvan telin kaikki pyörät ovat vetäviä (Weckmanin Konepaja Oy). Perävaunu on suunniteltu noin 14 p-m³:lle, mutta suuremmatkin kuormat voivat tulla kysymykseen. Yhdistelmästä on saatu hyviä kokemuksia ns. kevyen linjan koneena.

Puolitelatraktoriyhdistelmät herättivät alussa suuria toiveita, koska niiden tuotokset olivat hyviä. Pitemmän ajan kokemukset ovat kuitenkin osoittaneet, että vetokone joutuu alttiiksi liian suurelle rasitukselle lähinnä peräohjauksen puuttumisen vuoksi. Kuvassa esiintyvä kone on työskennellyt yhtiömme työmailla jo noin puolitoista vuotta.

dän on valitettavasti pyrittävä etenemään vain askel kerrallaan, samalla kuitenkin tarkasti tähyillen, voisimmeko näköpiirissä olevien realististen mahdollisuuksien puitteissa kaikesta huolimatta löytää joitain uusia ja edullisempia toiminnan mahdollisuuksia.

Mitkä sitten olisivat ne puutavaran korjuun alalla olevat lähitavoitteet, joihin meidän kannattaisi käytännössäkin jo tällä hetkellä vakavalla mielellä pyrkiä.

Jos ajattelemme puunkorjuun koko tapahtumaketjua, voimme todeta, että me olemme tällä hetkellä metsäpään koneellistamisen ensimmäisessä vaiheessa, joka käsittää lähinnä vain mieskohtaisten työvälineiden ja hevosen korvaamisen koneilla ja joka ei ole vielä valmis, vaan vaatii loppuunsaattamista. Voimme todeta, että puutavaran valmistaminen mieskohtaisena työnä "puutavaran hakkuuna" on viimeisten viidentoista vuoden kuluessa jo miltei täydellisesti siirtynyt moottorisahakannalle. Nykyään tehdään jopa huomattava osa karsinnastakin moottorisahatyönä. Rinnan tämän kehityksen kanssa kuorinta on siirtynyt joko tehtaalle tai pienemmässä määrin myös metsäteille tai välivarastoille, joissa se yleensä tapahtuu koneellisesti kenttäkuorintalaitteilla.

Myös osa metsäkuljetuksista on koneellistettu. Ns. jatketussa metsäkuljetuksessa on oleellista, että tavara ajetaan koneellisesti metsästä suoraan tehtaalle tai muuhun päätepaikkaan. Varsinkin ns. tukkien kannolta otto on yleistä. Tukkien kuljetuksissa käytetään matkasta riippuen joko autoa tai traktoria, pinotavaran ajossa tavallisesti vain traktoria. Menetelmä on edullinen jos sen käyttö vain on mahdollista, koska siinä sekä metsäkuljetus että maantiekuljetus yhdistyvät ja yksi välivaihe, välivarastointi jää kokonaan pois.

Jatkettu metsäkuljetus vaatii kuitenkin suhteellisen hyviä olosuhteita ja tulee meidän maastoissamme sen vuoksi kysymykseen lähinnä talvisaikaan. Autoa maastokelpoisempien traktorien käyttöä rajoittaa lisäksi niiden suhteellisen lyhyt toimintasäde, joka on enintään noin 25—30 km. Jatketun metsäkuljetuksen osuus metsäkuljetusten kokonaismäärästä ei rajoittuneiden mahdollisuuksien vuoksi voi siis olla kovin suuri. — Vertauksen vuoksi mainittakoon, että jatkettua metsäkuljetusta käytetään Ruotsissa melko vähän. Menetelmä edellyttää myös perinteellisistä mittaustavoista luopumista, jolloin selväpiirteisimmäksi ratkaisuksi on osoittautunut kauppamittaustoimituksen uskominen yksinomaan ostajan tehtäväksi. Merkille pantavaa on, että näin luottamukselliseen suhteeseen on kuitenkin päästy jo melko laajassa mittakaavassa. Jatketulla lähikuljetuksella on siis ollut ja on edelleenkin eräänlainen "kasvattava vaikutus", koska se avaa teitä joustavammille toimintamuodoille, joita voidaan käyttää myös muitten puunkorjuumuotojen yhteydessä.

Jatketun metsäkuljetuksen lisäksi on pyritty koneellistamaan myös puhtaita metsäajoja, jotka päätyvät välivarastolle kaukokuljetusreitin varteen. Kehittyneemmissä koneellisissa metsäkuljetuksissa pinotavara teetetään tällöin kourakasoihin palstateitten varsille, joista se lastataan kourakuormauslaitteilla metsätraktorin lavalle. Ns. kevyemmän koneellisen linjan järjestelmässä metsävarastointi tapahtuu tavallisesti, kuten hevostyömaillakin ristikolle, josta lastaus ajoneuvoon suoritetaan käsin.

Sikäli kuin on kysymys valmiiksi katkottujen tukkien metsäkuljetuksesta, ajomenetelmä perustuu kuten pinotavarallakin palstatiejärjestelmään. Loppuhakkauksissa ja väljillä harvennushakkuualueilla on sen sijaan yleensä edullisinta käyttää kokorunkojuontoa tai mikseipä myös kokopuujuontoakin, jolloin tukkien lopullinen valmistaminen tapahtuu välivarastolla.

Metsäkuljetus on kallista, jonka vuoksi ajomatkat pyritään supistamaan mahdollisimman lyhyiksi, keskimäärin vain muutamiin satoihin metreihin. Yli kilometrin pituiset metsäkuljetusmatkat tulevat vuosi vuodelta yhä harvinaisemmiksi.

Kuten edellisestä ilmenee, valmiin tavaran koneellinen kuljetus, olipa se sitten tavallista metsäkuljetusta tai jatkettua metsäkuljetusta, on metsätaipaleen osalta periaatteessa yleensä samanlainen. Erona voidaan pitää lähinnä vain sitä, että koska kuormat jatketussa metsäkuljetuksessa on kannattavuussyistä pyrittävä jo metsäpäässä saamaan täysmittaisiksi, teitten laatuun ja ajon muihin edellytyksiin on siinä kiinnitettävä sen vuoksi enemmän huomiota.

Kokonaisuutena katsoen metsäkuljetuksen koneellistaminen on maassamme kuitenkin vielä aivan alkuasteella. Erään viime vuonna tehdyn laskelman mukaan Etelä-Suomen metsäkuljetuksista suoritetaan kaikkiaan vain

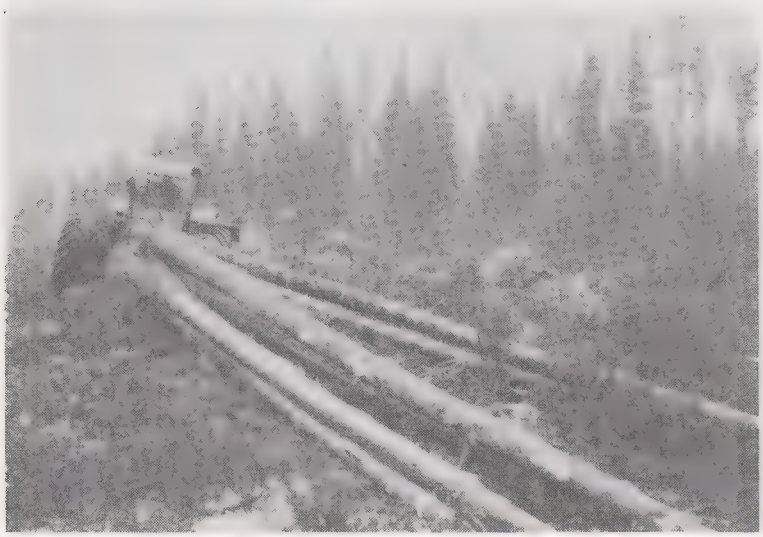

Laahaavat metsäpyörätraktorit soveltuvat parhaiten kokorunko- tai kokopuujuontoon, jolloin tavaran valmistus suoritetaan keskitetysti esim. välivarastolla. Lyhyillä matkoilla niitä kannattaa käyttää myös "konttimiseen" eli taakkajuontoon. — Koneen merkki Tree Farmer.

Eräs metsäpyörätraktorin käyttötapa. Pinotavara ajetaan saaristoleimikoiden palstateiltä tai välivarastoilta perätaakkoina ja traktorin etukourassa "konttimalla" rantaan, jossa niputus tapahtuu proomun kylkeen kiinnitetyssä kehikossa. Niput tehdään kaikki saman kokoisiksi, joten luovutusmittaus voi perustua nippulukuun. Kehikko ei ole kuvassa näkyvissä. Koneen merkki Valmet.

Havainnollinen kuva palstatienvarteen hakkuusta avohakkuutyömaalla, jossa olosuhteet ovat olleet hyvät. Tielle jätetyt risut ovat vain eduksi metsätraktoreita käytettäessä. Koska ensimmäinen ajokierros tehdään talvisaikaan pienillä kuormilla, ns. sivupuutavaralajit on varastoitu poikittain pääpuutavaralajin päälle.

Massey-Fergusonin pohjalta kehitetty Robur on yleisimpiä 3/4-telatraktoreita sekä Suomessa että Ruotsissa. Näitä traktoreita on tullut tänä keväänä yhtiömme vakituiseen ajoon pari kappaletta. 3/4-telatraktoreiden erikoisena etuna on niiden hyvä maastokelpoisuus syvässä lumessa.

noin 20 % traktoreilla, Pohjois-Suomen vastaavan luvun ollessa noin 60—70 %. Suurin osa maamme puutavarasta ajetaan siis edelleenkin hevosilla. Lisäksi on huomattava, että varsinkin Etelä-Suomen traktoreista vain pieni osa on varsinaisia metsätraktoreita. Suurimman osan siitä muodostaa kirjava, lisävarusteiltaan eri asteinen maataloustraktorikalusto, jonka soveltuvuus metsäajoon on tavallisesti hyvin kyseenalaista. Viitataan kirjoituksen graafiseen esitykseen.

Edellä on luotu katsaus maamme puunkorjuun koneellistamisen tähänastisiin saavutuksiin. On sen vuoksi kiintoisaa todeta, mihin asti on päästy, jos niitä tarkastellaan numeroiden valossa. Vaikka kustannukset lopulta ilmaisevatkin, miten edullista toiminta on, kehitystä voidaan myös karkeasti kuvata sillä miestyöpanoksella, joka tarvitaan yhtä työyksikköä kohti. Suoritettujen laskelmien ja arvioiden mukaan tarvittiin 50-luvun alussa, jolloin puutavaran valmistus kuorintaa myöten oli täysin koneellistamatonta, noin 0,8 miestyöpäivää kiintokuutiometriä kohti. V. 1966 on vastaavan luvun arvioitu olevan 0,5. — Vertauksen vuoksi mainittakoon jälleen, että Ruotsin vastaavat luvut ovat olleet eri lähteiden perusteella laaditun arvion mukaan v. 1960 noin 0,5, v. 1965 noin 0,3 ja v. 1970 sen arvioidaan olevan noin 0,2 tai jopa sen allekin. Lukuihin sisältyy vain puun korjuu, muttei siis esim. metsänhoitotöitä. Järjestyksen vuoksi on huomattava, kun kirjoituksessa usein viitataan Ruotsin saavutuksiin, että luvut ovat eräänlaisia keskiarvoja pitemmälle edistyneen Keski- ja Pohjois-Ruotsin sekä paljolta omia olojamme vastaavan Etelä-Ruotsin arvioista.

Yleisesti on tunnettua, että maamme päävientialan, puunjalostusteollisuuden tuotteiden markkinointi ulkomailla tullee jatkuvasti vaikeutumaan muitten maitten tiukkenevan kilpailun takia. Samoin nousee kotimainen kustannustaso eikä kovin suuria kantohinnan alennuksia voitane enää odottaa. Jossain muussa on siis löydettävä säästämisen mahdollisuuksia, jos halutaan pitää tehtaitten koneet käynnissä ja halutaan välttää yleistä elintason alentumista.

Vaikka metsäpuolen mahdollisuuksia ei pidäkään liiotella, on jo edellä esitettyjen tuotoslukujenkin mukaan aivan varmaa, että sillä taholla on vielä käyttämättömiäkin keinoja kustannusten säästöön. Lähinnä on tällöin mainittava metsäkuljetusten koneellistaminen sille asteelle, kuin se jo nykyistenkin edellytysten puitteissa kävisi päinsä sekä uusien edellytysten luominen ja jälleen niiden hyväksi käyttö. Realistisia mahdollisuuksia on olemassa.

Maamme puunkorjuussa on jo kauan käytetty maataloustraktoreita, mutta varsinaisista erikoistraktoreista on kokemuksia vasta muutamalta vuodelta. Vasta viime vuosina on myös luotu — lähinnä ruotsalaisten esikuvien mukaan — koneitten käyttöperiaatteet sekä leimikoitten hakkuujärjestelmät. Voidaan todeta, että varsinkin monissa koneitten rakennetta ja niiden teknillisiä toimintaperiaatteita koskevissa kysymyksissä on näihin päiviin asti ollut paljon epäselvää, mutta että niissä aletaan vähitellen päästä varmoille linjoille. Paras neuvoja on tällöin ollut aika, joka on alkanut armottomasti paljastaa, missä heikkoudet ja virheet piilevät. Nyt on jo mm. koettu kouraantuntuvasti, miten tärkeää on ennen kaikkea koneen kestävyys — eri konemerkeillä ei esimerkiksi tuotokseen nähden ole kovin suuria eroavuuksia. Kaiken lisäksi metsätyömailla on nyt tutustuttu myös erääseen uuteen tekijään, jota puunkorjuu ei ennen tuntenut niin pelottavana: suurten pääomien tarpeeseen. Erikoismetsätraktorit maksavat päätyypistä ja lisävarusteista riippuen 40.000—85.000 markkaa.

Jo aikaisemmin viitattiin tähän kirjoitukseen liittyvään graafiseen esitykseen. Siitä käy ilmi, miten väärä onkaan ollut aikaisemmin niin usein esitetty hokema: hevonen syö ja kuluttaa pyhät ja rospuuttoajat, mutta traktori ei sitä tee. Toisaalta voidaan osoittaa, että jos kone kestää ja sille on annettavissa riittävä työllisyys — noin 1500

Volvon Pikku-Nalle on melko uusi tulokas 3/4-telatraktoreiden rintamalla. Vaikka sen kuorma on vain noin puolet normaalikokoisten 3/4-telatraktoreiden kuormasta, tuotokset ovat kuitenkin olleet samaa suuruusluokkaa. Pikku-Nalle on ilmestynyt myös yhtiömme työmaakuvaan.

Brunett-metsätraktori, joka esiintyy tässä lehdessä toisaallakin, edustaa järeää, itsekantavaa pyörätraktorityyppiä. Traktori soveltuu sekä puhtaaseen metsäajoon että jatkettuun metsäkuljetukseen. Suhteellisen korkean hintansa vuoksi sitä on Suomessa vain muutama kappale.

tuntia vuodessa voidaan pitää sopivana miniminä — kone kannattaa. Se tuottaa myös sitä paremmin, mitä täydellisempi ja tehokkaampi se on varustukseltaan korkeammasta hinnastaankin huolimatta.

Edellä mainittiin eräs tärkeä metsäkoneitten käytön edellytys, työllisyyden riittävyys, jonka perustana on vuorostaan koko joukko muita edellytyksiä, kuten pitkäjänteinen kauppatoiminta, töitten suunnitelmallisuus, ammattitaitoinen työnjohto, myyjäkunnan valistuneisuus ja sen perusteella suostuminen koneitten käyttöön jne. Muista koneelliseen metsäkuljetukseen liittyvistä seikoista, joita ei varsinaisesti voi pitää sen edellytyksinä, mutta joilla toteutettuna olisi suuri merkitys töitten tuotokseen ja sujuvuuteen, on lisäksi mainittava puutavaralajien lukumäärän vähentäminen ja sopivampien pituuksien käytäntöön otto, mittaustoimituksen järjestäminen joustavammaksi esimerkiksi siten, kuin edellä mainittiin jatkettua metsäkuljetusta kosketeltaessa. Näiden kysymysten tarkempi käsitteleminen ei kuitenkaan käy päinsä tämän kirjoituksen puitteissa.

Realistisesti ajatellen on todettava, ettei eteenpäin pyrittäessä voi suinkaan olla kysymys mistään heti tavotettavista sataprosenttisista saavutuksista ja että osittaiseenkin päämäärään pääseminen vaatii jo lukuisten kehityksen tiellä olevien esteitten ja hankaluuksien raivaamista. Myös on ilmeistä, että niihin aikoihin, jolloin puunkorjuun koneellistamisen ensimmäisen vaiheen pitäisi olla ehtinyt laajimmilleen, monitoimikoneitten käyttöön perustuvat koneellistamisvaiheet alkavat saada jalansijaa jo meilläkin.

Kuvat: E. Kämäräinen, J. Tenhola, J. Teerisuo ja koneitten edustajat.

Varastopino kouratraktorityömaalla. Sekä traktoristin että työn teettäjän kannalta on edullista, jos välivarastopinousta ei tarvitse tehdä mittausta silmällä pitäen, vaan luovutus- ja ajomittaukset voidaan kaikki suorittaa esim. tehtaan vastaanottomittauksen yhteydessä.

HARRASTUSKÄVELY JA -HIIHTO Jatk. siv. 27

Perheenjäsenet, lapset:

1) Markku Perälä	501 km	3) Pertti Paavola	437 km
2) Ari Häkkinen	464 „	4) Heikki Romoi	421 „

Nuorimmat osanottajat olivat: Harri Parta 3 v. 150 km, Jukka Ukkola 3 v. 54 km ja Arto Mäkinen 3 v. 52 km.

Maaliskuun 21. päivänä 1967 tehtaan kerhohuoneistossa järjestetyssä harrastuskävelyn ja -hiihdon palkintojen arvonnassa suosi onnetar seuraavia henkilöitä:

Lapset

Sukset:

Eeva-Kaarina Häkkinen	Maritta Perälä
Irene Nieminen	Pirjo Leinonen
Eija Koskinen	Mervi Mäkinen
Markku Kiiski	Markku Malminen
Anne Hänninen	Tiina Kivinen
Marja-Leena Anttila	Raili Harju
Pertti Sara-aho	Erma Mellin
Pertti Paavola	

Lusikat:

Jari Nieminen	Torsti Mattila
Marja-Leena Kivinen	Hilkka Kottila
Anne-Maria Luoto	Päivi Toikka
Anna-Marja Lahtinen	Päivi Eskola
Heli Salmela	Erja Vikström
Pirjo Töttö	Lasse Kääriä
Arno Rinnelä	Kari Lomperi
Matti Tanttu	Ismo Anttila
Päivi Torri	Sakari Hanski
Esko Kauppila	Anne Kukanaho
Marja-Leena Korhonen	Leena Uutela
Timo Nyman	Petri Peltola
Harri Parta	Ulla Hytönen
Arja Hietala	Outi Mänttäri
Heikki Romoi	Heikki Luoto
Ari Nuuttila	Arto Mäkinen
Eeva Tuominen	Riitta Tanttu
Anne Toivonen	

Yhtiön palveluksessa olevat miehet ja naiset:

Lapinmatkat

Miehet:	Naiset:
Veli-Matti Ruotjoki	Marjatta Haapanen
Timo Myllylä	Lempi Immonen
Aake Hohti	
Onni Halme	
Varalle:	**Varalle:**
Elis Vuorimaa	Laila Auri
Anssi Artimaa	Marjatta Halme
Matti Peltola	

Yhtiön palveluksessa olevat sekä perheenjäsenet:

Kellot:

Emil Mänttäri	Elsa Inkala
Matti Lavonen	Signe Tossavainen
Ulf Lomperi	Raili Lavonen
Veikko Jokimies	Aarne Nyman
Aarne Kiiveri	Aune Lampinen

Sukset:

Aili Lahtinen	Aune Vikström
Arvid Hanski	Matti Tapola
Erkki Kitunen	Sisko Parta
Risto Toikka	Leo Jokivirta
Harri Karnaattu	Jouko Mattila

Lusikat:

Saima Henttonen	Ilkka Arponen
Antti Tuominen	Aarne Alanko
Irma Kytölä	Pirjo Aho
Pauli Kytö	Reijo Hassell
Lauri Bergqvist	Jaakko Toikander

Britannian sisäministeri Roy Jenkins lausui lounastaessaan lisääntyneitten vankilasta karkaamisten syitä tutkimaan asetetun Mountbattenin toimikunnan jäsenten kanssa: "Kohottakaamme lasimme poissa olevien ystäviemme kunniaksi, joiden ansiosta olemme täällä."

* * *

— Sinun täytyy toki myöntää, että lääketieteen tutkimus on viime vuosikymmeninä edistynyt valtavasti.

— Pitää paikkansa; nykyään on enää tuskin ainoatakaan täysin tervettä ihmistä.

* * *

Huumori on lääke, jota sairausvakuutus ei korvaa. Mutta siksi se on myös muita tehokkaampi.

* * *

Mikään kone, mikään laskija, riippumatta siitä kuinka hyvin sitä käytetään, ei pysty kokonaan korvaamaan ihmistä. Eli niinkuin muuan tiedemies huomautti: "Voimme tutkia sillä jonkun tyttölapsen mittoja, mutta se ei milloinkaan korvaa käden kietomista hänen ympärilleen."

(Time)

Cocktail-kutsujen vieras erään äänekkäimpiin kuuluvan miehen vaimolle: "Ja mikä teidän miehestänne tulee, kun hän kasvaa aikuiseksi?"

(Farmand)

* * *

Naiset ovat autojen kaltaisia: nuorimmat mallit eivät aina ole mukavimpia.

(Jacques Tati)

* * *

Naisen kanssa keskusteleminen on usein samanlaista kuin yrittäisi puhaltaa sammuksiin hehkulampun.

(Orson Welles)

* * *

"Minkä takia sinä haluat ruveta lentoemännäksi?" kysyi äiti kauniilta tyttäreltään. "On monia muitakin ammatteja, joissa voit tavata mukavia miehiä."

"Onpa kyllä", vastasi tytär, "mutta vain lentokoneessa voin vyöttää heidät paikoilleen."

(Farmand)

Fluting-rullia Heinolasta Randersiin Tanskaan rautateitse

Erkki Nurminen ajaa Flutingrullaa Gbk-vaunuun Heinolan varastossa, Osmo Virtasen seuratessa sisäänajoa.

Lautta valmiina ottamaan sisäänsä ensimmäiset tavaravaunut. Etualalla olevan nostettavan sillan raiteet yhtyvät tiiviisti junalautan kolmeen raidepariin.

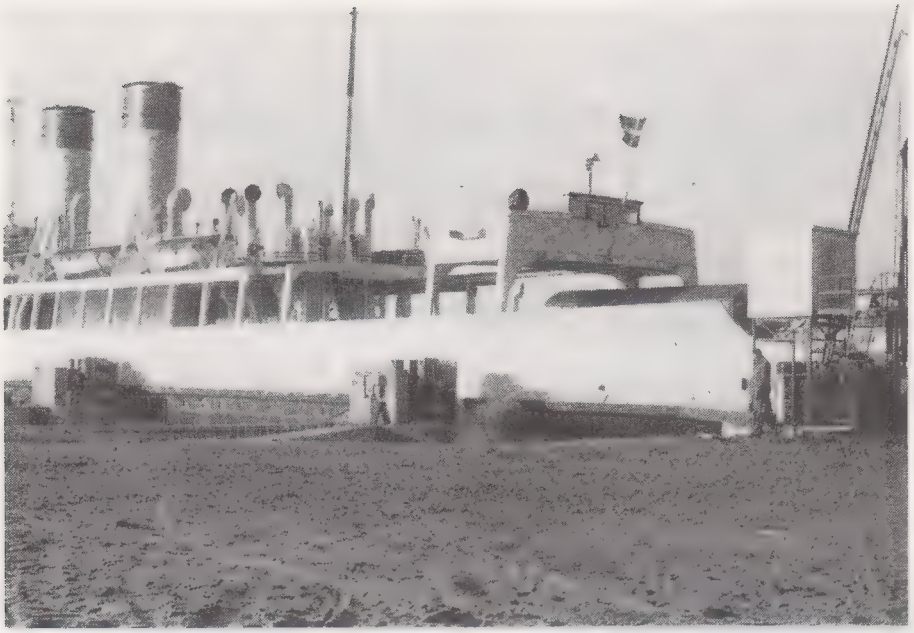

Lautta ei ole ulkonäöltään kovin moderni, mutta voi 14:ssa tunnissa kuljettaa 22 tavaravaunua Naantalista Tukholmaan.

Maaliskuun puolivälissä avautui uusi liikenneyhteys maastamme läntisiin naapurimaihimme ja samalla myös Keski-Eurooppaan. Suomen ja Ruotsin rautatiehallitusten yhteistyön tuloksena alkoi junalautta "Starke" liikennöimisen Naantalin ja Tukholman välillä. Ensimmäisen vuoronsa "Starke" aloitti Tukholmasta 15. 3.

Syy, miksi junalauttayhteyttä ei aikaisemmin ole aloitettu, on siinä, että Suomen rautateiden raideleveys on 1524 mm ja Ruotsin 1435 mm. Nämä 89 millimetriä ovat suuresti rajoittaneet rautatieyhdysliikennettä länteen päin. On jouduttu siirtokuormaamaan Haaparannassa tavarat suomalaisista vaunuista ruotsalaisiin. "Starken" nyt aloittaessa liikennöimisen joudutaan aluksi turvautumaan samaan menetelmään, ts. suomalaiset vaunut puretaan Naantalissa ja tavarat siirretään ruotsalaisiin vaunuihin, jotka siirretään ruotsalaista raidetta pitkin junalautalle. Tämän jälkeen onkin vaunuilla mahdollisuus jatkaa matkaansa purkamatta kaikkialle Eurooppaan.

Siirtokuormaus on väliaikainen ratkaisu. VR:n insinöörit tutkivat erilaisten raideleveyden muuntamismenetelmien turvallisuutta ja kannattavuutta. Käyttöön otettaneen joko vaunut, joiden pyöriä voidaan akselillaan siirtää tai vaunut, jotka nostetaan telirakenteiltaan ja alle vaihdetaan toista raideleveyttä olevat telit.

Kun lautta lähti toiselle vuorolleen Naantalista perjantaina 17. 3. klo 18.00 oli sillä mukanaan vaunuja, jotka sisälsivät Tampellan Heinolan Tehtaiden fluting-rullia. Ensimmäinen erä Heinolasta suoraan asiakkaalle Tanskaan käsitti 100 tonnia, joka lastattiin tehtaalla umpinaisiin VR:n Gbk-vaunuihin. Tämä vaunutyyppi on uusi kotimaassa suunniteltu ja rakennettu yleisvaunu, vanhan niinsanotun "härkävaunun" tilalle, ja sopii erinomaisesti trukkilastaukseen suurten oviensa ansiosta.

Vaunut olivat vajaan kahden vuorokauden kuluttua Naantalin rautatieasemalla, joka oli rakennettu uudelleen ja muuttunut yhdellä iskulla pikkukaupungin asemasta kansainvälisen liikenteen raja-asemaksi.

Ensimmäinen vaunu siirtymässä lautan uumeniin SJ:n veturin työntämänä.

Naantalin aseman katettu siirtokuormauslaituri. Vasemmalla ruotsalaiset vaunut ja oikealla puolella suomalaiset.

Asemalle oli rakennettu ajanmukaiset tilat VR:n tarpeita varten sekä samaan yhteyteen tulliasema ja siirtokuormauksen vaatimat lastauslaiturit ja palkkinosturit. Oli tullivarasto, jäähdytysvarasto sekä erikoinen alaslaskettavien muoviseinien avulla muodostettava varasto sellaisia tavaroita varten, jotka vaativat lämmintä säilytystilaa. Henkilökunnan sosiaaliset tilat olivat niinikään erinomaiset.

Satamasta oli asemalle vedetty ruotsalaista leveyttä olevat raiteet. Katetun lastauslaiturin vasemmalla sivulla olivat ruotsalaiset ja oikealla suomalaiset raiteet. Fluting-vaunut vedettiin lastauslaiturin ääreen ja trukki aloitti rullien siirron suomalaisista vaunuista ruotsalaisiin umpivaunuihin. Vaunujen siirtoa varten ruotsalaisella raiteistolla oli Ruotsin rautateiltä vuokrattu ruotsalainen veturi, jota hoiteli suomalainen miehistö. Kun vaunut oli siirtokuormattu, siirsi tämä veturi vaunut parin kilometrin päässä olevaan lauttasatamaan odottamaan siirtoa lauttaan.

Lautta "Starke" on vanha, mutta pystyy kuitenkin kuljettamaan 22 vaunukuormaa 14:ssa tunnissa Naantalista Tukholman Värtanin lauttasatamaan. Lautta ei kuljeta autoja eikä henkilöliikennettä, vaan on erikoistunut vain tavaravaunujen kuljetukseen. Se tulee toistaiseksi tekemään kolme edestakaista matkaa viikossa.

Mikäli siirtokuormauksesta ei muodostu "pullonkaulaa" ja senjälkeen kun on saatu käyttöön sopiva menetelmä raideleveyden muuntamiseksi, voidaan odottaa, että tavaraliikenne Naantali—Tukholma ja päinvastoin muodostuu vilkkaaksi.

VR:n puolesta olivat liikenneasiamies Veikko Koskelainen Lahdesta ja asemapäällikkö Niilo Parkkonen Heinolasta seuraamassa allekirjoittaneen mukana Heinolan Fluting-rullien matkan vaiheita "Starkelle" saakka.

Kyösti Paunisaari

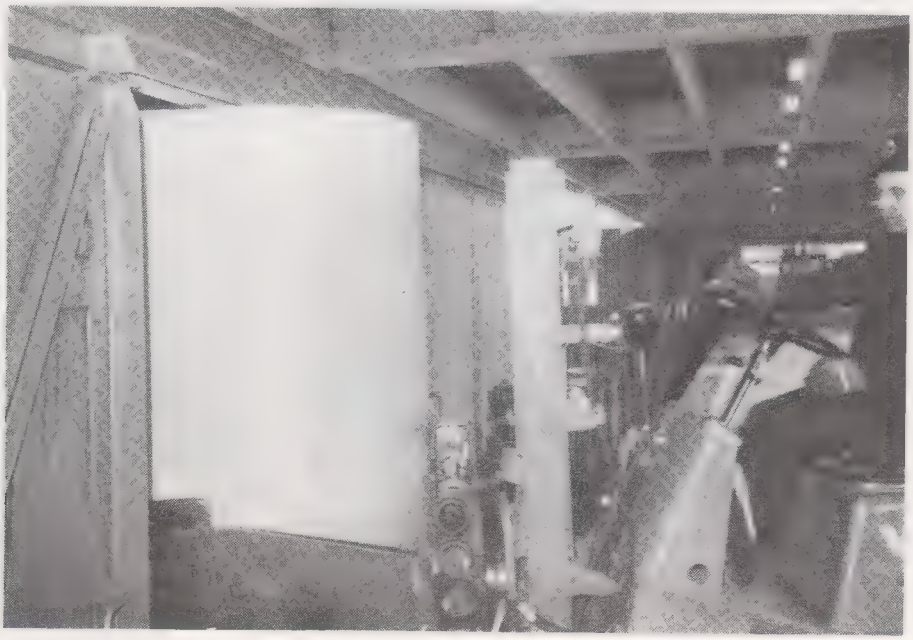

VR:n trukkimies siirtämässä fluting-rullaa ruotsalaiseen Gre-vaunuun. Oven mataluus tuottaa hieman vaikeuksia.

Tampereen Tampellan mieskuoro vieraili Heinolassa

Helmikuun 11. päivänä teki Tampereen Tampellan mieskuoro onnistuneen vierailumatkan Heinolaan.

Kuoro kävi laulutervehdyksellä Reumasäätiön sairaalassa ja lauloi laulajaisissa Jyränkölän juhlasalissa.

Kuoron saavuttua Heinolaan tarjottiin sille tuliaiskahvit Jyränkölässä. Täällä sosiaalipäällikkö Linnakko Tampellan ja rehtori Laitinen Jyränkölän puolesta toivottivat kuoron tervetulleeksi ja selostivat päivän ohjelmaa. Kahvin virkistämänä kajautti kuoro komeasti ensimmäisen laulunsa Heinolassa, kiitokseksi kahvin keittäjille ja sen tarjoajille.

Tutustumiskäynti Rautsalon tehtaisiin kuului luonnollisesti päivän ohjelmaan. Insinööri Hangasluoma kertoi kuorolaisille tehtaan toiminnasta.

Tehtaalta kiirehdittiin Reumasairaalaan, jonka juhlasaliin kerääntyi runsaasti sairaalan potilaita. Ensimmäisen laulun jälkeen kuoron johtaja Matti Hakala, joka itsekin on reumapotilas, toi puheenvuorossaan terveisiä Tampereen reumayhdistykseltä. Runsas ja kiitollinen kuulijakunta palkitsi kuoron esitykset mieliä lämmittävällä tavalla.

Laulajaisissa Jyränkölässä esitti kuoro ensinnä Törnuddin laulun Kirkonkäynti, jonka jälkeen isännöitsijä Heikki Klemetti tervehdyspuheessaan mainitsi mm. "Vapaaehtoista sosiaalitoimintaa harrastetaan monin tavoin Tampellan henkilökunnan keskuudessa. Harva näistä toiminnoista näkyy yhtiön ulkopuolelle. Tuottaa tyydytystä esittää arvoisalle yleisölle mieskuoro, joka toimii Tampellan piirissä. Kuorotoiminta yhdistää laulajat kokonaisuudeksi ja luo veljespiirin. Tampella tahtoo näin esittäytyä ja osoittaa ystävän kättä Jyränkölälle." Lopuksi hän toivotti kuorolle iloista laulajamieltä ja yleisölle nautinnollista iltaa.

Heinolan Mieslaulajien tervehdyksen kuorolle esittivät lehtori Härkönen ja apulaisjohtaja Saleva.

Kuoro esitti seuraavan ohjelman: Backman: Chrysauthenum, Madetoja: Hän kulkevi kuin yli kukkien, Merikanto: Vallinkorvan laulu soolo: Kosti Lehtinen, Silvonen: Potpurri, Hakalan sovitus: Virta, Sonninen: Kansanlaulu, Merikanto: Älä sinä kultani, Madetoja: Kaunehin maa, Faltinin sovitus: Orpotytön laulu, Turusen sovitus: Kotimaani ompi Suomi, Ernesaks: Lähkäämme mehet menenä ja Elokas: Kuutamolla.

Rehtori Laitinen esitti laulujen lomassa Juhani Ahon Tuomiokellot ja seminaarilainen Osmo Tuppurainen rouva Aira Johanssonin säestämänä viulun soittoa.

Tilaisuuden päättyessä kiitti rehtori Laitinen kuoroa mainiten lauluntaitajien esityksen olleen Tampellan käden ojennus Jyränkölälle. Hän mainitsi hyvän yhteistoiminnan Tampellan ja Jyränkölän välillä tekevän mahdolliseksi sen, että molemmat saavat ja antavat. Tampellan Heinolan tehtaitten kiitokset kuorolle esittivät rouva Hilkka Klemetti ja sosiaalipäällikkö Linnakko.

Tampellan Mieskuoro esiintymässä Jyränkölän juhlasalissa.

Heinolan Mieslaulajien edustajat esittämässä tervehdystään Tampellan Mieskuorolle.

Heinolan Tehtaiden keilailumestaruuskilpailut 31. 3.–2. 4. 1967

Tulokset:

Henkilökohtainen kilpailu 6 sarjaa ilman tas.: 1) Koivisto Yrjö 1108, 2) Palo Antero 1065, 3) Ahola Matti 1018, 4) Uutela Hannu 1017, 5) Walldén Erkki 1004, 6) Tammi Urho 1001, 7) Kuusela Markku 990, 8) Korhonen Ilmari 981, 9) Kalho Matti 977, 10) Järvinen Väinö 957, 11) Korhonen Reino 935, 12) Pesonen Esa 933, 13) Ojala Tauno 919, 14) Ahola Aarre 891, 15) Ryhänen Kalevi 890, 16) Hahl Hannu 888, 17) Holappa Veikko 869, 18) Nykänen Esko 860, 19) Salo Matti 853, 20) Kuisma Jorma 835, 21) Syvänne Keijo 831, 22) Gråstén Lasse 825, 23) Kosonen Ilkka 817, 24) Vainio Pauli 784, 25) Hahl Seppo 521.

Naiset: 1) Patjas Ulla 788, 2) Niskanen Seija 606.

Joukkuekilpailu 3x6 s. ilman tas.: 1) Pojat (Palo Antero 1065, Ahola Matti 1018, Uutela Hannu 1017) 3100, 2) Pojat (Koivisto Y 1108, Walldén E 1004, Gråstén L 825) 2937, 3) Tambox (Tammi U 1001, Kalho M 977, Pesonen E 933) 2911, Fluting (Järvinen V 957, Ojala T 919, Ryhänen K 890) 2766, Tambox (Korhonen I 981, Nykänen E 860, Salo M 853) 2694, Tambox (Korhonen R 935, Hahl H 888, Kuisma J 835) 2658, Fluting (Ahola A 891, Holappa V 869, Syvänne K 831) 2591, Tambox (Kuusela M 990, Kosonen S 817, Hahl S 521) 2328.

Joukkuekilpailu 6x6 s. ilman tas.: 1) Pojat 6037 pist., 2) Tambox 5569, 3) Fluting 5357, 4) Tambox 5022.

Heinolan tehtaitten pilkkiongintakilpailut

Tulokset:

Miehet: 1) Utti R. 2.970, 2) Niemelä J. 1.175, 3) Järvinen K. 0.800, 4) Mujunen V. 0.670, 5) Reunanen A. 0.630, 6) Jääskeläinen T. 0.550, 7. Kasurinen M. 0.530, 8. Koskinen A. 0.500, 9) Vekkeli V. 0.480, 10) Liljeroos P. 0.450, 11) Kosunen K. 0.350, 12) Iiskola T. 0.340, 13) Matikainen A. 0.320, 14) Kääriä S. 0.270, 15) Rahkonen H. 0.250, 16) Hakala O. 0.175, 17) Gustafsson R. 0.160, 18. Bruun P. 0.160, 19) Sundqvist J. 0.100, 20) Salminen K. U. 0.040, 21) Vepsäläinen T. 0.040 22) Valonen E. 0.025.

Naiset: 1) Kiimalainen A. 0.630, 2) Vekkeli I. 0.200.

Uusitut sosiaalitilat rakennus- ja kuljetusosastolla Heinolassa

Heinolan tehtaitten rakennus- ja kuljetusosastojen henkilökunnan sosiaalitiloina ovat olleet tehtaan rakennusvaiheen alkaessa rakennusmiehille valmistuneet tilat kuljetusvälinesuojan yhteydessä. Kuten arvata saattaa rakennettiin nämä tilat aikanaan tilapäisiksi, rakennusvaiheen aikaa palvelemaan. Tilat eivät vastanneet Heinolan tehtaitten muiden sosiaalitilojen tasoa. Kuluneen talven aikana on em. epäkohta saatu korjatuksi, tilat ovat läpikäyneet täydellisen muodon muutoksen. Aikaisempi yhteinen tila on jaettu väliseinillä ruokailu-, pukeutumis-, peseytymis- ym. tiloihin. Myös rakennusosaston naisten sosiaalitilat on kunnostettu samanaikaisesti. Erityistä hankaluutta tuotti aikaisemmin tilojen lämpimänä pitäminen talvisin. Nyt on tämäkin epäkohta poistunut, kun tiloihin on sijoitettu oma lämmityslaite. Oheiset valokuvat antavat kuvan osasta uusituista tiloista.

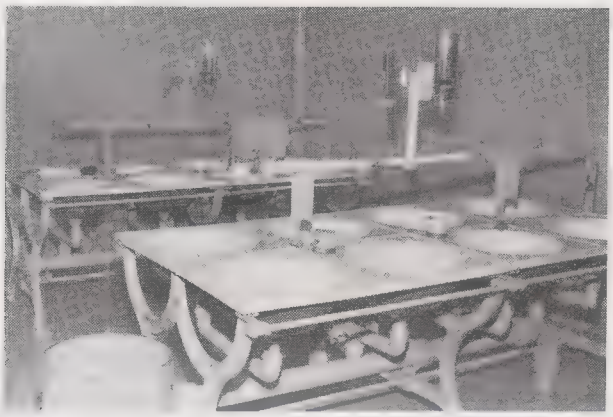

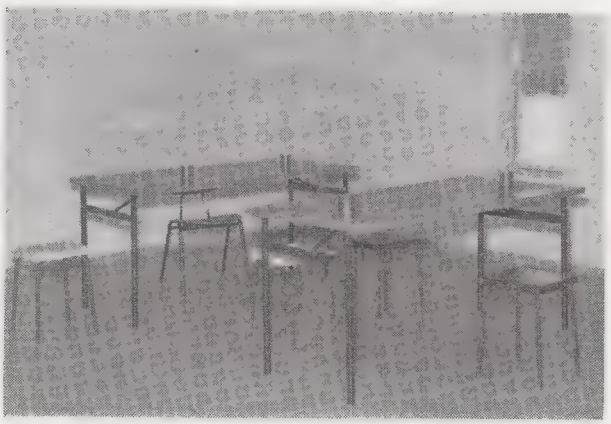

Hiihtokilpailuja Heinolan Tampellassa

Osastojen välinen viestinhiihto

Osastojen välisestä viestinhiihdosta 10×2 km on muodostunut Heinolan tehtaitten jännittävin urheilutapahtuma. Kun siinä lisäksi voittaja on vaihdellut vuosittain tullee mielenkiinto tätä hiihtokilpailua kohtaan entisestään vaan lisääntymään. Voimaosaston hyvin valmentautunut joukkue voitti tällä kertaa. Aikaisemmin ovat viestin voittaneet massatehdas, korjauspaja ja edellisenä vuonna kartonkitehdas.

Tulokset:

1.	Voimaosaston joukkue	1.00.25
2.	Kartonkitehtaan joukkue	1.04.31
3.	Korjauspajan joukkue	1.05.13
4.	Massatehtaan joukkue	1.05.55
5.	Tamboxin joukkue	1.10.30

Yksityisajat:

1) Laitinen Jorma Voimaosasto 5.32, 2) Juura Jaakko Massatehdas 5.40, 3) Erola Eero Voimaosasto 5.42, 4) Toikka Kalevi Tambox 5.42, 5) Tuomala Raimo Voimaosasto 5.48, 6) Lehtinen Jukka Korjauspaja 5.50, 6) Nieminen Jouko Voimaosasto 5.50, 8) Toivonen Topi Korjauspaja 5.56, 9) Ryhänen Kalevi Kartonkitehdas 5.56, 10) Laitinen Pertti Voimaosasto 5.57, 11) Heikkinen Sulo Tambox 5.58, 12) Virolainen Viljo Kartonkitehdas 6.00, 13) Hakala Veli Kartonkitehdas 6.01, 13) Utti Raimo Massatehdas 6.01, 15) Hiltunen Aarne Voimaosasto 6.03, 16) Keränen Alpo Voimaosasto 6.05, 17) Lahti Jorma Korjauspaja 6.08, 17) Vahteristo Teuvo Voimaosasto 6.08, 19) Hämäläinen Pentti Massatehdas 6.09, 20) Kekkonen Veikko Kartonkitehdas 6.12.

Heinolan tehtaitten hiihtomestaruuskilpailut

Tulokset:

Sarja alle 21 v. 10 km: 1) Heikki Toikka 41.06, 2) Pertti Laitinen 45.14.

Yleinen sarja 10 km: 1) Jaakko Juura 36.02, 2) Jorma Laitinen 38.26, 3) Alpo Keränen 38.32, 4) Topi Toivonen 38.41, 5) Kalevi Toikka 39.59, 6) Jukka Lehtinen 40.21, 7) Kalevi Ryhänen 41.27, 8) Veikko Kekkonen 41.47, 9) Pentti Hämäläinen 44.31, 10) Paavo Karppinen 49.54.

Sarja 35—44 v. 5 km: 1) Raimo Utti 23.59, 2) Ossi Jääskeläinen 24.10, 3) Ahti Renlund 24.28, 4) Toivo Tanskanen 24.37, 5) Olavi Kojo 24.50, 6) Kauko Aho 25.08, 7) Antti Nurminen 27.30.

Sarja 45—50 v. 6 km: 1) Esko Kekkonen 23.45, 2) Reino Tölkkö 25.48.

Sarja yli 50 v. 5 km: 1) Taito Vartiainen 24.59.

Hiihtokilpailut Rautsalon lapsille

Tulokset:

Pojat alle 7 v. 0,5 km: 1) Matti Finni 1.34, 2) Ahola Antti 2.22, 3) Kiminki Matti 3.45, 4) Suikkanen Ari 5.17.

Tytöt alle 7 v. 0,5 km: 1) Suikkanen Pirjo 1.37, 2) Mukula Jaana 1.48, 3) Lund Päivi 2.44, 4) Aho Kirsi 3.22.

Pojat alle 9 v. 1 km: 1) Lehtonen Juha 3.08, 2) Lehtonen Ismo 3.43.

Tytöt alle 9 v. 1 km: 1) Finni Leena 4.24, 2) Kiminki Arja 6.31.

Pojat alle 11 v. 2 km: 1) Ojanen Jorma 6.33, 2) Vepsäläinen J-P 7.24, 3) Taivainen Pekka 7.44, 4) Santala Juha 8.11.

Tytöt alle 11 v. 2 km: 1) Lehtonen Tuija 7.32, 2) Suikkanen Sirpa 7.59, 3) Rautjärvi Aila 8.08, 4) Taivainen Tarja 8.09, 5) Tuomala Merja 8.10, 6) Finni Maija 8.38, 7) Nikamaa Tuula 9.31, 8) Kosunen Kaija 10.05, 9) Finni Eeva 10.32.

Pojat alle 13 v. 3 km: 1) Puukko Antti 11.19, 2) Tuomala Jarmo 12.02, 3) Kääriä Heikki 13.16.

Tytöt alle 13 v. 3 km: 1) Mukula Pirjo 13.22, 2) Ahola Aino 13.52, 3) Rautjärvi Tuula 15.19.

Pojat alle 15 v. 3 km: 1) Tölkkö Juha 10.35, 2) Lund Markku 11.27.

Tampella voitti miesten sarjan Heinolan Hiihdoissa

Joukkuetulokset

Naiset

1.	Högfors	24.20	neljän keskiaika

Miehet

1.	Tampella	18.15	kymmenen	keskiaika
2.	Högfors	18.34	„	„
3.	Faneri	19.41	„	„
4.	Posti	19.47	neljän	„
5.	Sauso	19.54	kolmen	„
6.	Sähkölaitos	22.12	neljän	„
7.	H.O.K.	22.54	„	„
8.	Poliisilaitos	25.44	„	„

Henkilökohtaisia tuloksia:

Yleinen sarja: 1) Väntti Antero Poliisi 15.52, 2) Kyngäs Ossi Högfors 16.23, 3) Pirhonen Jaakko Faneri 16.42, 3) Hakala Kalevi Högfors 16.42, 5) Kiander Raimo H:lan Linja 17.09, 6) Hakala Ilmari Posti 17.12, 7) Hietanen Aapo Högfors 17.17, 8) Laitinen Jorma Tampella 17.27, 9) Keränen Alpo Tampella 17.31, 10) Hakala Veli Tampella 17.55, 11) Toivonen Topias Tampella 18.05, 12) Ryhänen Kalevi Tampella 18.11, 15. Heikkinen Sulo Tamp. 18.23, 17) Eerola Eero Tamp. 18.32, 19) Lahti Jorma Tamp. 18.55, 20) Tuomala Raimo Tamp. 19.01, 21) Lehtinen Jukka Tamp. 19.04, 26) Laitinen Pentti Tamp. 19.35, 27) Vahteristo Teuvo Tamp. 19.40, 28) Juura Jaakko Tamp. 19.42, 30) Hiltunen Teuno Tamp. 19.56, 33) Hämäläinen Pentti Tamp. 20.16, 33) Toikka Heikki Tamp. 20.16, 36) Marjomaa Tauno Tamp. 20.28, 38) Toikka Kalevi Tamp. 20.41, 39. Laitinen Pertti Tamp. 20.43, 42) Oksanen Onni Tamp. 21.05, 43) Hiltunen Aarne Tamp. 21.08, 47) Viitakangas Vilho Tamp. 21.41, 48) Kekkonen Veikko Tamp. 21.44, 55) Lindberg Jarkko Tamp. 23.24, 56) Honkonen Antti Tamp. 24.43, 61) Hynninen Ilkka Tamp. 26.21, 64) Pesonen Esa Tamp. 27.55.

Sarja alle 18 v.: 1) Lokko Hannu Heinolan Ok. 18.45, 2) Virtanen Pertti Sauso 19.40, 3) Putus Erkki Kaup.rak.toim. 20.25.

Sarja 35—39 v.: 1) Vetterstrand Yrjö Faneri 18.20, 2) Renlund Ahti Tampella 18.46, 3) Utti Raimo Tampella 18.52, 4) Heinonen Eino Tampella 19.37, 5) Moilanen Yrjö Faneri 20.01, 6) Tanskanen Toivo Tampella 20.07, 8) Savolainen Olavi Tamp. 21.05, 9) Lehtonen Antti Tamp. 21.32, 10) Kojo Olavi Tamp. 21.45, 14) Nurminen Antti Tamp. 24.14, 15) Salo Matti Tamp. 26.14.

Sarja 40—44 v.: 1) Koho Yrjö Högfors 19.38, 2) Mäkinen Paavo Posti 19.55, 3) Salminen Esko Konepaja 21.03, 4) Jääskeläinen Ossi Tampella 21.37.

Sarja 45—49 v.: 1) Nurminen Väinö Kaup.rak.toim. 19.23, 2) Varpenius Toivo Högfors 19.38, 3) Kekkonen Esko Tampella 19.45.

Sarja 50—54 v.: 1) Nieminen Veikko Tuomikaluste 19.07, 2) Viktström Vilho Högfors 19.20, 3) Ranta Jussi Faneri 20.44, 4) Vartiainen Taito Tampella 21.38.

Sarja 55—59 v.: 1) Laine Väinö Högfors 22.51, 2) Koskinen Pauli Faneri 27.35.

Sarja 60 v. ja yli: 1) Jentala Jalmari Högfors 26.08, 2) Harjumäki Emil 40.35.

Naiset: 1) Parviainen Kerttu Faneri 21.03, 2) Kukko Aini Reuma 23.32, 3) Raappana Annikki Reuma 23.47.

Naiset yli 30 v.: 1) Kinnunen Eila Högfors 21.54, 2) Kojo Anna-Liisa Högfors 24.31, 3) Vesa Aili Reuma 25.34.

Reino Tölkkö

Kauko Aho

TAMPELLAN MIEHIÄ LADULLA

Jukka Lehtinen

Jorma Laitinen

Jaakko Juura ja Kalevi Ryhänen

ENSIAPUKURSSEJA TYÖNJOHTAJILLE HEINOLASSA

Tammi-helmikuun vaihteessa järjestettiin Heinolan tehtailla ensiavun antajien kursseja työnjohtajille. Kurssien pitäjänä toimi terveyssisar Meeri Himanen Teollisuusvakuutuksesta. Osa kurssilaisista suoritti peruskurssin, osa jatkokurssin. Normaalin kurssiohjelman lisäksi kiinnitettiin erityistä huomiota "potilaan" kuljettamiseen ahtaissa tehdastiloissa.

Peruskurssin suorittivat: Paavo Mäkinen, Esko Kekkonen, Pauli Aho, Juhani Hämäläinen, Ilkka Kunnas, Erkki Lund, Berndt Schauman, Antero Palo, Erkki Lehtonen ja Aarne Koikkalainen.

Kertauskurssin: Reino Pulkkinen, Olavi Valkama, Tapani Vepsäläinen, Alvi Muttu, Niilo Kekkonen, Pentti Gröndahl, Lasse Mukula, Reino Tölkkö, Axel Helevuo, Matti Myllyneva, Paavo Partanen, Vilho Virtanen ja Kare Salminen.

Loukkaantuneen kuljetus ahtaissa portaissa kuljetuskangasta hyväksi käyttäen.

100.000 km ylitettiin Tampellan henkilökunnan kävely- ja hiihtoharrastuskilpailussa

Ensimmäisen kerran ylitettiin 100.000 km:n raja Tampellan Heinolan tehtaitten henkilökunnan kävely- ja hiihtoharrastuskilpailussa. Kilpailussa, joka alkoi lokakuun alussa ja päättyi maaliskuun 18. pnä, taivallettiin kaikkiaan 105.008 km. Tulos on n. 20.000 km parempi kuin edellisenä vuonna. Hiihtokorttinsa palauttaneita oli kaikkiaan 344, joten keskimäärin tuli kilometrejä yhtä harrastajaa kohti n. 300 km.

Yli 1000 km taivalsivat seuraavat: Eino Nieminen 3.020 km (kävi 110 kertaa Vierumäellä), Aino Kakkonen 2.080 km, Jaakko Juura 1.626 km, Jorma Laitinen 1.387 km, Paavo Koskenniemi 1.341 km, Liisa Tanskanen 1.320 km, Martti Koukonen 1.082 km, Lieto Aaltonen 1.050 km, Ahti Renlund 1.019 km, Anja Tanskanen 1.004 km, Vilho Viitakangas 1.002 km.

Kilometrimäärät eri reiteillä olivat seuraavat: Komostenkylä 24.903 km, Reumasairaala—Rautsalo 20.756 km, Kaupunki—Rautsalo 15.398 km, Vierumäki 13.653 km, Salijärvi 9.283 km, Syvälahti 7.210 km, Heinolan Iskun 5 km 5.455 km, Heinolan Iskun 10 km 4.508 km, Tampellan 5 km 2.658 km, Jyränkölän maja 1.185 km.

Henkilökohtaisia palkintoja saivat seuraavat:

Lapinmatka (naiset): 1) Hedberg Helmi.

Lapinmatka (miehet): 1) Hangasluoma Simo, 2) Lund Erkki.

Rannekellot: 1) Deppner Martta, 2) Ahtiainen Sisko, 3) Matilainen Seppo.

Sukset: 1) Toikka Kalevi, 2) Niinivaara Kari, 3) Hietanen Jukka, 4) Järvinen Aune, 5) Lehtonen Anelma, 6) Nieminen Eino I., 7) Taivainen Armas, 8) Lehtinen Jukka, 9) Ryhänen Kalevi, 10) Koskenniemi Paavo.

Sauvat: 1) Ryhänen Matti, 2) Toikka Heikki, 3) Rautjärvi Onni, 4) Koskenniemi Eija, 5) Kankaanpää Elsa, 6) Utti Raimo, 7) Keskinen Taisto, 8) Halila Kauko, 9) Laitinen Jorma, 10) Rinkinen Olavi. →

Loukkaantuneen siirto paareille.

"Potilasta" kiinnitetään paareihin, jotta hänet voidaan laskea alas korkealta tasolta edelleen kuljetettavaksi.

Tampellan keilailumestaruuskilpailut Heinolassa

Tampereen, Inkeroisten ja Heinolan tehtaitten keilaajat kilpailivat mestaruuskilpailuissaan Heinolassa maaliskuun 5 pnä. Jo toisilleen tutuksi tullut keilamiesten joukko vietti taas jännittävän ja mielenkiintoisen urheilupäivän, jonka tunnukseksi hyvin sopinee lause: "Tärkeintä ei ole voitto, vaan jalo kilpa". Kukin paikkakunta osallistui kilpailuun 9-miehisin joukkuein.

Tulokset:

Erä	Klo	Tampere	Heinola	Inkeroinen
I	12	3081	2818	3022
II	14.15	3020	2993	2974
III	16.30	3052	3045	2784
Yhteensä		9153	8856	8780

Henkilökohtaisen kilpailun 10 parasta: 1) Pilli T Inkeroinen 1127, 2) Walldén E Heinola 1089, 3) Kaipola R Tampere 1069, 4) Kammiovirta M Tampere 1051, 5) Laine A Tampere 1031, 6) Virtanen V Tampere 1031, 7) Ruotjoki V-M Inkeroinen 1027, 8) Ojala T Heinola 1024, 9) Kalho M Heinola 1019, 10) Sinisalo N Inkeroinen 1018.

1. erän heittäjät.

2. erän heittäjät.

Alle 15 v. lapset

Sukset: 1) Rautjärvi Aila, 2) Kankaanpää Jarmo, 3) Lehtonen Ismo, 4) Renlund Teija, 5) Taivainen Ari-Pekka, 6) Ahokas Pertti, 7) Hattunen Kari, 8) Laukkanen Esa, 9) Nurminen Virpi, 10) Juura Soile, 11) Halila Jaakko, 12) Lehtonen Tuija, 13) Deppner Merja, 14) Utti Hanne, 15) Aho Juhani, 16) Juura Esa.

Sauvat: 1) Tanskanen Erkki, 2) Suikkanen Pirjo, 3) Karvonen Raili, 4) Halila Elina, 5) Ahola Maritta, 6) Turkia Matti, 7) Utti Kari, 8) Tölkkö Seija, 9) Anttila Ari, 10) Koskenniemi Kirsi, 11) Jääskeläinen Mirja, 12) Gröndahl Tony, 13) Tasanen Anja, 14) Mattila Raine, 15) Lehtonen Juha, 16) Mukula Pirjo, 17) Alanko Kari, 18) Tasanen Aarno, 19) Tölkkö Juha, 20) Koskenniemi Harri.

Lusikat: 1) Pietilä Petri, 2) Ahola Ari, 3) Karppinen Eero, 4) Tumanto Sirkka, 5) Pietilä Jyrki, 6) Tanskanen Jorma, 7) Juura Anne, 8) Utti Risto, 9) Finni Matti, 10) Karppinen Esko.

Edellä selostettu osoittaa, että Tampellan Heinolan tehtaitten henkilökunnan keskuudessa on liikuntaharrastus muiden harrastusten joukossa saavuttanut huomattavan aseman.

3. erän heittäjät.

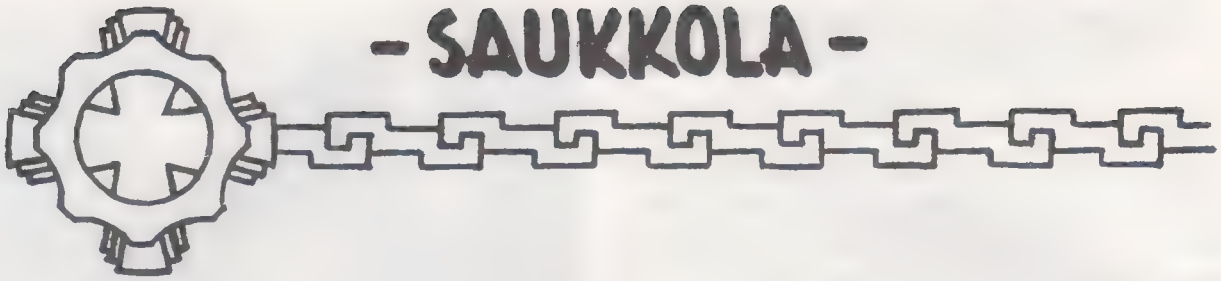

Kertomus Saukkolan Kannatusyhdistys r.y:n toiminnasta vuonna 1966

TOIMINNAN JOHTO

Saukkolan Kannatusyhdistys r.y:n johtokunta.

Kannatusyhdistyksen johtokuntaan ovat kertomusvuoden aikana kuuluneet: fil.maisteri Artturi Tienari (puh. joht.), työnopettaja Aarne Suomela (varapuh.joht.), kontt. virkailija Aune Hagman, asentaja Reino Jalonen, työnopettaja Olavi Kaihlanen, insinööri Gabriel László, puuseppä Uuno Malmio, rouva Maija-Liisa Pöllänen, teknikko Ahti Sario, opettaja Eero Rautajoki, työnjohtaja Pentti Ristimäki, lehtori Gay von Weissenberg, sekä itseoikeutettuina jäseninä toiminnanjohtaja Reino Järvinen (sihteeri) ja Työkeskusliiton pääsihteeri pastori Topi Tarkka.

VAKINAISET TOIMIHENKILÖT

Työkeskuksen toiminnanjohtajana Reino Järvinen, tyttökerhotyön ohjaajana Pirkko Sario ja poikakerhotyön ohjaajana Matti Bühler 15. 2. saakka ja Antero Hukari 15. 2. alkaen. Alle kouluikäisten lasten päiväkerhojen ohjaajina ovat olleet Vuokko Salonen, Marja-Leena Männistö, Irja Kulmakorpi ja Sinikka Järvinen. Kerhohuoneiden siivoojana oli neiti Terttu Harju kevätkaudella ja rouva Irja Lundelin syyskaudella.

OPINTO- JA HARRASTUSRYHMÄT

Kevätkauden toiminta aloitettiin tammikuun 10 päivänä ja kesti toukokuun loppuun. Syyskausi alkoi syyskuun 12 päivänä ja päättyi joulukuun 18 päivänä.

Vuoden aikana oli toiminnassa seuraavat opinto- ja harrastusryhmät: Ampumakerho, Ukkokerho (eläkemiehet), Kultaisen iän kerho, Kultaisen iän laulukuoro, Naisten askartelukerho, Naistenpiiri (Maijat), Matkailukerho, Moottorikerho, Soittokunta, Radiokerho, Retkeilykerhot, Kulkurit ja Taapertajat, Äitikerho.

Harrastuskerhojen puheenjohtajina ja ohjaajina ovat toimineet: Oskar Ahola, Aune Hagman, Lahja Kairisto, Tuomo Jokela, Hilda Lehtonen, Aino Laz, Mikko Marttila, Reino Järvinen, Pirkko Sario, Matti Bühler ja Antero Hukari.

Rakennustoimikunnan puheenjohtajana on toiminut insinööri Gabriel László ja rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet insinööri Raimo Eskelin, työnopettaja Olavi Kaihlanen, insinööri Matti Löfgren, teknikko Ahti Sario ja toiminnanjohtaja Reino Järvinen.

LUENTOTOIMINTAA

Sos.päällikkö Taisto Tuominen: "Matkakokemuksia Libanonista", opettaja Eero Rautajoki: "Entisajan inkeriläiset häätavat", postinkant.esimies Olavi Salonen: "Linnut ja kasvit", rovasti Oiva Pohjanpirkka: "Kokemuksia Argentiinasta", toiminnanjoht. Reino Järvinen: "Mikä on Setlementti", "Pelko", "Kuntourheilu", "Raittius", "Suunnistus ja erätaidot", "Ihmissuhteet".

MATKAILU JA LEIRITOIMINTA

Opintokerhot ovat vuoden kuluessa tehneet useita matkoja, joista pisin oli Matkailukerhon järjestämä matka Hollantiin. Kultaisen iän leiri pidettiin Paalijärvellä, kestäen 10 vuorokautta. Vanhuksia oli mukana 24. Perheleiri pidettiin Nutturan kesäkodilla ja osanottajia oli 22.

NUORISOKERHOTOIMINTA

Kerhonjohtajakoulutus		
Kj-kokouksia	8 kpl	osanottajia 127
Retkiä	9	102
Urheilutilaisuuksia	5	67
Kursseja	4	36
Kj-peruskurssi	1	7
Kj-jatkokurssi	1	8
Viittakiven kj-kurssi	1	2
Kj-ideakurssi	1	19
Veljespiirin kokouksia	12	87
Sisaruspiirin kokouksia	8	48
Kj-koulutustilaisuuksia yht.	50 kpl	osanottajia 503

Tyttö- ja poikakerhojen yhteistoiminta

Retkiä	12 kpl	osanottajia 273
Kilpailuja	12	362
Urheilutilaisuuksia	15	132
Talkoita	7	77
Illanvietot, keskustelutil.	9	224
Kerhokahvila	5	230
Juhlat	2	195
Kilpailumatkat	2	39
Kurssit	3	83
Yht.	55 kpl	osanottajia 1539

Yhteistoiminnasta mainittakoon erikoisesti kilpailut, retket ja kurssit. Hiihdossa on kilpailtu Kaupin laduilla ja Saukonpuistossa. On ollut jäsentenvälisiä kilpailuja sekä Tampereen muita keskuksia vastaan kisoja kerholaisten ja kerhonjohtajien kesken. Erätaitokisat, korttelisuunnistus, suunnistus ja yleisurheilu ovat myös olleet ohjelmassa. Keväällä järjestettiin suunnistuskurssi vasta-alkajille, osanottajia oli 25. Syksyllä pidetylle "Hyvän käytöksen" kurssille osallistui 35 tyttöä ja poikaa. Syksyllä aloitti kerhokahvila toimintansa. Kerran viikossa ovat kerhot vuorollaan järjestäneet kahvilaillan. Siellä on tavattu muiden kerhojen jäseniä, kuunneltu musiikkia ja keskusteltu.

Talkoilla on siivottu Paalijärven retkeilymaja, Palon retkeilymajaa siivottu ja kunnostettu, samoin leirivälinevarastoa, rakennettu lentopallokenttää ja pesty mattoja.

Retkistä voidaan mainita nuorempien tyttöjen ja poikien syksyinen retki Haukkasaareen, jossa 31 kerholaista kokeili yöpymistä suomalaisissa kamiinoilla lämmitettävissä sotilasteltoissa.

Leiritoiminta

Tyttöjen ja poikien yhteisleirit

6—12. 4. Tunturileiri Sallassa, joht. Pirkko Sario
leiriläisiä 15, leirivuorokausia 90

24—26. 6. Juhannusleiri Haukkasaaressa Sario—Hukari
leiriläisiä 30, leirivuorokausia 60

19—26. 7. Soutuvaellus-leiri Haukkasaari—Virrat—Haukkasaari joht. P. Sario
leiriläisiä 9, leirivuorokausia 72
Leiriläisiä yht. 54, leirivuorokausia 222.

Poikien leiritoiminta

28. 2.— 5. 3. Hiihtoleiri Paalijärvellä, joht. Antero Hukari
leiriläisiä 15, leirivuorokausia 90

19. 6.—23. 6. Työleiri Haukkasaaressa, joht. A. Hukari
leiriläisiä 2, leirivuorokausia 30

29. 7.— 3. 8. Moottoriveneleiri, joht. A. Hukari
leiriläisiä 5, leirivuorokausia 30
Leiriläisiä yht. 22, leirivuorokausia 150.

Tyttöjen leiritoiminta

2.—6. 3. Hiihtoleiri Kurussa, joht. Pirkko Sario
leiriläisiä 17, leirivuorokausia 85

29. 6.— 8. 7. Kesäleiri Haukkasaaressa Ruovedellä, joht. P. Sario
leiriläisiä 18, leirivuorokausia 194
Leiriläisiä yht. 35, leirivuorokausia 279

Yhteensä leiriläisiä 111, leirivuorokausia 651.

Poikakerhotoiminta

Poikakerhot

Eräveikot, Hippiäiset, Hirvet, Ilves, Marsut, Pantterit, Salamat, Saukot, Sudet, Veljekset, Virsu, Santerit yhteensä 12 poikakerhoa. Lisäksi ovat toimineet seuraavat harrastekerhot: Lennokkikerho, Optimistikerho, Purukerho, Pöytätennis, Kamerakerho ja Sähköautokerho yhteensä 7 harrastekerhoa.

Poikakerhonjohtajat

Hannu Myllynen, Jaakko Hermiö, Risto Auvinen, Mikko Hermiö, Timo Peltonen, Pauli Eerola, Hannu Ahmavuo, Pekka Järvinen, Jyrki Auvinen, Hannu Vuohio, Jukka Sorsakivi, Anssi Hirvonen, Tuomo Jokela, Matti Kukkaisniemi, Ismo Javanainen, Esa Auvinen, Kari Setälä, Pentti Nieminen. Kerhonjohtajina on vuoden aikana toiminut 18 vapaaehtoista henkilöä.

Jäseniä poikakerhoissa

7—11 vuotiaita 52, 12—15 vuotiaita 80 ja yli 16 vuotiaita 58 eli yhteensä 190.

Poikakerhojen yhteiset tilaisuudet

Kilpailuja	5	kpl osanottajia	96
Urheilutilaisuuksia	84		1680
Edustustehtäviä	4		22
Illanviettoja	6		131
Talkoita	16		127
Muita tilaisuuksia	8		63
Yhteensä	123	kpl osanottajia	2119

Poikakerhojen yksityiset tilaisuudet

Kerhokokouksia	296	kpl osanottajia	1720
Retkiä	39		253
Urheilutilaisuuksia	52		302
Muita tilaisuuksia	19		122
Yhteensä	406	kpl osanottajia	2397

Harrastekerhojen yksityiset tilaisuudet

Kokouksia	197	kpl osanottajia	1163
Retkiä	14		97
Kilpailuja	6		63
Muita tilaisuuksia	6		42
Yhteensä	223	kpl osanottajia	1365

Toimintatilaisuuksia yhteensä 752 kpl, osanottajia 6635

Tyttökerhotoiminta

Kertomusvuoden aikana pääpaino tyttökerhotyössä on ollut sekaohjelmaisissa kerhoissa, vain vanhempien tyttöjen kerhot ovat erikoistuneet jonkin määrätyn asian pariin. Tuulispäät-kerho on askarrellut, Menninkäiset ovat lukeneet ranskan kieltä, Perhoset ovat harrastaneet liikuntaa ja askartelua.

Tyttökerhot

Kertomusvuoden aikana ovat toimineet seuraavat 17 tyttökerhoa: Hottentotit, Pirpanat, Lentopallokerho, Menninkäiset, Muumit, Perhoset, Peurat, Päivänsäteet, Rasavillit, Revontulet, Salaisuus, Satukerho, Sinikellot, Sisaruspiiri, Tuulispäät, Vekkulit, Veijarit.

Tyttökerhonjohtajat

Kerhonjohtajina ovat kertomusvuoden aikana toimineet seuraavat 14 henkilöä: Kirsti Ekman, Ritva Hiitelä, Marjatta Järvinen, Irja Kulmakorpi, Marita Maijala, Marja-Leena Männistö, Helena Kuljunen, Tuija Ristimäki, Outi Suojoki, Maija Turkia, Eila Vartiainen, Marjatta Väyrynen, Liisa Ylinen ja Marjut Ylönen.

Jäseniä tyttökerhoissa

7—12 vuotiaita 88, 13—15 vuotiaita 52 ja yli 16 vuotiaita 50 eli yhteensä 190 kerhotyttöä.

Tyttökerhojen yhteisiä tilaisuuksia:

Urheiluharjoituksia ja kilpailuja	24	kpl osanottajia	477
Retkiä	15		258
Tyttöiltoja, tutustumiskäyntejä ..	15		612
Yhteensä	55	kpl osanottajia	1347

Tyttökerhojen yksityisiä tilaisuuksia

Kerhokokouksia, illanviettoja, urheilu- ym. tilaisuuksia	583	kpl osanottajia	4445
Retkiä	50		246
Yhteensä	633	kpl osanottajia	4691

Tyttökerhoilla tilaisuuksia yhteensä 688 kpl, osanottajia 6038.

Tärkeimpiä tapahtumia

Tärkeimmiksi tapahtumiksi muodostuivat tyttöjen hiihtoleiri Kurussa, tunturileiri Sallassa pääsiäisenä, tyttöleiri kesällä Haukkasaaressa, soutuvaellusleiri Murole—Virrat—Murole, yhteiset teatteri-illat, naamiaiset, tutustumiskäynnit, hiihtokilpailut, moottoriveneretket Saukolla, lentopallo-ottelut, pääsiäiskoristeiden myyjäiset sekä poikien kanssa järjestetyt tilaisuudet.

Kilpailutapahtumia

Tampereen setlementtien viestinhiihdossa olivat Saukkolan tytöt toisena. Saukkolan erätaitokisoissa voittivat Perhoset naisten yl. sarjan, Muumit 15 v. tyttöjen sarjan. Liiton erätaitokisoissa Nurmijärvellä tulivat Perhoset viidennelle sijalle ja Rasavillit 17 v. tyttöjen sarjassa toiseksi. Tampereen setlementtien kerhonjohtajien viestihiihdon voittivat Saukkolan tytöt. Kerhojen välisen viestihiihdon yli 13 v. sarjan voitti Revontulet ja alle 13 v. sarjan Pirpanat.

NUORISOTOIMINNAN YHTEENVETO

Vapaaehtoisia kerhonjohtajia

tyttökerhoissa 14, poikakerhoissa 18, pyhäkoulussa 1 eli yhteensä 33.

Nuorisokerhoja

tyttökerhoja 17, poikakerhoja 18, pyhäkouluja 1 eli yhteensä 36 nuorisokerhoa.

→

KESÄLOMA
Saukkolan leireillä

5.—10. 6. Leiri yli 14-vuotiaille tytöille ja pojille
12.—19. 6. Lännen leiri pojille Haukkasaaressa
12.—22. 6. Kultaisen iän leiri Paalijärvellä
23.—25. 6. Juhannusleiri Haukkasaaressa
28.6.—7.7. Tyttöleiri
9.—19. 7. Lapin vaellus
17.—23. 7. Tyttöjen soutuvaellus
17.—23. 7. Moottorivenevaellus Runoilijan reitillä yli 15-vuotiaille
26.—31. 7. Soutuvaellus pojille
7.—13. 8. Liiton Lapinleiri
27.8.—5.9. Ruskaretki

SAUKKOLA

Kerhot:

Saukkolan kamerakerho FotoSa on siirtynyt uusiin tilaviin suojiin Petsamonkatu 3. Kerho kokoontuu tiistaisin klo 18.00 Matti Kukkaisniemen johdolla.

HEPOKATIT on uusi poikakerho, joka aloitti toimintansa Ilmarinkatu 33. Kerho kokoontuu perjantaisin klo 18.00 Hannu Viitasen johdolla.

OPTIMISTIKERHO on edistynyt ensimmäisen jollansa rakentamisessa ja toivon mukaan jollan juhlallinen vesillelasku voidaan suorittaa kohta jäiden lähdettyä. Optimistit kokoontuvat Vainiokatu 10:ssä torstaisin klo 18.00, kerhonjohtajana on Mikko Hermiö.

Pingiksen pelaajat perustivat oman kerhonsa. Kerhonjohtajaksi valittiin Hannu Ahmavuo ja kokoontumisajaksi perjantai klo 18.00 Petsamonkatu 5:ssä.

SÄHKÖAUTOKERHO kokoontuu Ilmarinkatu 35:ssä. Kerhonjohtajana Aleksei Tschurbanoff. Kerholla on oma huoneensa, jonne autorataa parhaillaan asennetaan.

Kerholaisia

tyttöjä 190, poikia 190, pyhäkoulussa 35 eli yhteensä 415.

Toimintatilaisuuksia

tytöillä	688 kpl osanottajia	6038
pojilla	752	6635
yht. til.	55	1539
kj. til.	50	503
pyhäk.	23	391
	1568 kpl osanottajia	15106

Saukkolan johtokunta ja vakinaiset työntekijät esittävät suurkiitokset kaikille niille, jotka tavalla tai toisella ovat olleet mukana Saukkolan työssä ja tukeneet sen toimintaa sekä erikoisesti Tampellalle.

Tampereella, helmikuun 3 p:nä 1967

Saukkolan Kannatusyhdistys r.y.

Kerhonjohtaja-koulutusta

Tammikuun 29 pnä, sunnuntaina, kokoontuivat Ahjolan, Rientolan ja Saukkolan tyttökerhonjohtajat yhdessä opettelemaan uusia askartelumuotoja. Saukkolasta osallistui kurssille 8 tyttöä. Ohjaajana toimi askartelunohj. Maila Hämäläinen, jonka opastuksella valmistettiin pääsiäiskoristeita, lastukaloja, veikeitä pieniä eläimiä ja saatiin monia uusia hauskoja ideoita.

Tampereen Setlementeillä on yhteinen kerhonjohtajien koulutusohjelma. Joka syksy järjestetään kerhonjohtajille tarkoitetut peruskurssit ja joka kevät jatkokurssit. Molemmat kurssit muodostuvat kahdesta viikonlopusta. 11—12. 3. oli vuorossa jatkokurssien ensimmäinen osa, tällä kertaa Saukkolan suojissa.

Ohjelma alkoi emalityöaskartelulla, ohjaajana toimi rva Ritva Mäkinen. Yliopiston lehtori Kerttu Varjo opetti kerhonjohtajia leikkien ohjaamisessa. Sunnuntain ohjelma alkoi ins. Antti Laineen pitämällä aamuhartaudella, jonka jälkeen hän selvitteli aihetta "Uskonnollinen kasvatus kerhossa". Kalliolan monivuotinen kerhonjohtaja "Majakka", osastop. Oiva Aunio ohjasi kurssilaisia keskustelemaan oikein. Taiteilija Pentti Toivonen kertoi nykytaiteesta ja tutustutti kurssilaiset Nykytaiteen museossa avoinna olleeseen Picasson näyttelyyn.

Saukkolasta osallistuivat kursseille Marita Läheoja, Marja-Leena Männistö, Tuija Ristimäki, Outi Suojoki, Anne Vallenius ja Marjut Ylönen. Kurssien toinen osa järjestetään huhtikuussa Ahjolan kesäkodilla Huutijärvellä.

Saukkolan kerhonjohtajia askartelun parissa.

Tytöt tutkivat hirven jälkiä

Leiriläiset yhteiskuvassa

Tyttöjen hiihtoleiri Längelmäellä

20 tyttöä osallistui hiihtoleirille, joka pidettiin Längelmäellä Serlachius-yhtymän metsäkämpällä. Leirillä hiihdettiin ahkerasti. Eniten hiihtokilometrejä kertyi Anne Kalloselle ja Elise Kukkaisniemelle, kummallekin 82 km. Leirillä hiihdettiin myös kilpaa ja tulokset muodostuivat seuraaviksi:

10 v.: 1) Anita Sinisalo 4.37, 2) Hannele Korkea-aho, 3) Sari Tirkkonen 7.09.

11—12 v.: 1) Anne Kallonen 4.40, 2) Päivi Noronen 5.00, 3) Elise Kukkaisniemi 5.17.

13—15 v.: 1) Mirja Mäkinen 4.32, 2) Birgit Lundelin 4.42, 3) Lea Niemi 5.30.

Tarkkuushiihdon voitti Pia Kreutzer, joka erehtyi vain 3 sek.

Iltaisin istuttiin takkatulen loimussa, jossa leikittiin, laulettiin ja esitettiin runsaasti ohjelmaa. Ohjelmamestareina toimivat vanhemmat kerhotytöt. Jännitystä ei leiriltä myöskään puuttunut, sillä vallan mahdottomia juttuja kertovat tytöt vieläkin.

HIIHTOLEIRIT

Poikien hiihtoleiri pidettiin Paalijärvellä 27. 2.—3. 3. Leirille osallistui 13 poikaa, kolme kerhonjohtajaa Harri Rantakari, Mikko Hermiö ja Hannu Myllynen sekä leirin erinomaisina emäntinä Leena Turkia ja Sirkka-Liisa Myllynen.

Leiriläiset muodostivat kolme ryhmää, Sudet, Ketut ja Puumat, joitten välillä käytiin ankara kamppailu viestinhiihdossa ja kuntokilpailussa. Voittajaryhmäksi selviytyi Sudet, Ketut ja Puumat sijoittuivat toiseksi samalla pistemäärällä. Aamullisten hiihtolenkkien lisäksi kilpailtiin eri lajeissa, oltiin lumisotasilla ja järjestettiin illanvietto, jonne saapui vieraiksi Paalijärvellä hiihtolomaansa viettäviä tuttuja. Parhaan leiriläisen arvosta käytiin kova kilpailu, jonka voittajaksi selviytyi Ari Tammi. Palkintojenjako muodostui leiriviikon kohokohdaksi ja kotiin lähdettiin hyvillä mielin.

Talvinen metsä ympäröi hiihtoleiriläisiä.

Työkeskusliiton talvikisat pidettiin Heinolassa 25.—26. 2. Kisojen isäntänä toimi työkeskus Jyränkölä. Saukkolasta osallistui kilpailuihin kaksi hiihtäjää ja 12-miehinen jääkiekkojoukkue, jonka huoltajana toimi Matti Kukkaisniemi ja valmentajana Pertti Helin. Jääkiekkomestaruuden voitti Ahjola tuloksella 4—2 (erät: 1—1, 2—1 ja 1—0). Saukkola selviytyi toiselle tilalle ja kilpailujen parhaana pelaajana palkittiin Arto Kukkaisniemi Saukkolasta.
(2 jääkiekkokuvaa)

Saukkolan pojat ottivat osaa Työkeskusliiton Talvikisoihin.

Jääkiekko-ottelun tauko Heinolassa 26. 2. -67.

Hiihtokilpailut

Tampereen työkeskusten välinen viestihiihtokilpailu päättyi tuloksin: tytöt: 1) Saukkola 1.13.37 (Raija Lahtinen, Marjatta Oksanen, Aira Halonen ja Marja Seppänen), 2) Rientola 1.22.45, 3) Ahjola 1.23.27. Pojat: 1) Saukkola 1.43.49 (Ari Kurki, Kai Kurki, Reino Nieminen, Pentti Nieminen ja Timo Peltonen), 2) Ahjola 1.23.27.

Saukkolan mestaruushiihdot pidettiin 19. 2. Kissaniityllä. Tulokset: tytöt 12-v.: 1) Raija Lahtinen 17.20. Alle 10-v.: 1) Elise Kukkaisniemi 29.08. Pojat 8-v.: 1) Kalle Kukkaisniemi 19.50. 11-v.: 1) Hannu Heinilä 17.25, 2) Eero Nieminen 17.29, 3) Ari Kurki 18.00. 13-v,: 1) Hannu Salminen 15.14, 2) Harri Heinilä 15.54, 3) Kai Kurki 16.33. 15-v.: 1) Jukka Sorsakivi 16.44, 2) Markku Lahtinen ja Juha Lehto 17.14, 4) Reino Nieminen 17.15. 17-v.: 1) Pentti Nieminen 15.14, 2) Jyrki Auvinen 17.05.

NAPPULAHIIHDOT

Kymmenittäin pikkutyttöjä ja -poikia sekä lasten vanhempia oli kerääntynyt 12. 2. Litukan puistoon, jolloin sinne oli järjestetty "nappuloitten" hiihdot. Paikalla oli myös Yleisradion toimittaja, joka nuorten avustajiensa kanssa teki juttua Lasten radioon. Seuraavana pyhänä oli palkintojenjakotilaisuus, jolloin jokainen osanottaja sai palkinnon. Kiitokset Monosen Urheiluliikkeelle, Sandberg Oy:lle ja Chymos Oy:lle, jotka lahjoittivat palkinnot kisoihin. Tulokset:

5—6 v. tytöt: 1) Liisa Mattila 2.20, 2) Outi Harajärvi 2.30, 3) Marja Lahti 3.07, 4) Erja Mattila 3.10, 5) Marjo Toivonen 3.23, 6) Hannele Lähteenmäki 3.58.

5—6 v. pojat: 1) Reijo Mäkelä 2.18.

7—8 v. tytöt: 1) Anne Björksten 3.40, 2) Kristiina Salminen 4.02.

7—8 v. pojat: 1) Matti Laine 3.16, 2) Jarmo Karjalainen 3.19, 3) Jari Lähteenmäki 3.50.

9—10 v. tytöt: 1) Terttu Lehtimäki 3.01, 2) Anita Sinisalo 3.08, 3) Elise Kukkaisniemi 3.27, 4) Hannele Korkeaaho 3.30, 5) Eija Koli 3.32, 6) Mirja Mannukkala 3.37, 7) Marjo Nieminen 3.41.

9—10 v. pojat: 1) Ari Kurki ja Eero Nieminen 2.56, 3) Tuomo Majoinen ja Jouko Mäkelä 3.05, 5) Harri Lindroos 3.15, 6) Juha Kukkaisniemi ja Timo Kytö 3.17, 8) Jari Rekola 3.18, 9) Joni Salo ja Ari Tammi 3.19, 11) Erkki Hellsten 3.25, 12) Vesa Jarske 4.05.

11—12 v. tytöt: 1) Raija Lahtinen 5.57, 2) Kirsti Martiskainen 7.11, 3) Ritva Ronkainen 7.49, 4) Päivi Noronen 7.50, 5) Arja Wallenius 8.54.

11—12 v. pojat: 1) Kai Kurki 4.49, 2) Lasse Mäkelä 5.11, 3) Kalervo Mäkelä 5.27, 4) Jukka Salo 10.10.

— Eikö ole ihmeellistä, sanoi opettaja, kuinka pienet kananpojat itse pääsevät ulos kuorestaan?

Pieni tyttö:

— On se, mutta vielä ihmeellisempää minusta on, kuinka ne pääsevät sen sisään.

(Farmand)

* * *

Huonoja poliitikkoja valitsevat hyvät kansalaiset, jotka jättävät äänestämättä.

(George Jean Nathan)

* * *

Tarvitsemme parempaa politiikkaa emmekä parempia fraaseja.

(Kirjailija Rudolf Krämer-Badoni)

* * *

Me odotamme kyvykkyyttä urheilijoilta, me alamme odottaa sitä johtajilta ja muusikoilta, mutta emme ole vielä alkaneet vaatia sitä opettajilta ja poliitikoilta.

(James Perkins)

* * *

Haluan onnitella laadun parannuksesta, jonka herra X:n siirtyminen oikeistosta talonpoikaispuolueeseen aiheuttaa kummallekin osapuolelle.

(Valtiopäivämies O. Magnusson)

VAINAJIA

KAARLE MÄKELÄ

Tammikuun 21 p:nä kuoli varastomies Kaarle Nikolai Mäkelä. Hän oli syntynyt 30. 4. 1906 Jokioisissa, tullut Tampellaan 30. 7. 1947.

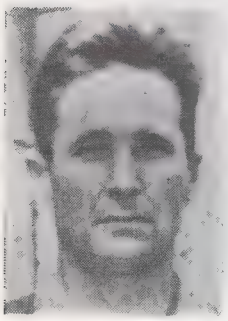

ALEKSI YLÄNEN

Tammikuun 23 p:nä kuoli eläkeläinen Aleksi Verner Yläneen. Hän oli syntynyt 3. 10. 1896 Ikaalisissa, tullut Tampellaan 2. 6. 1936, eläkkeelle 29. 6. 1963.

ARVO NIEMINEN

Tammikuun 31 p:nä kuoli tarkastaja Arvo Gabriel Nieminen. Hän oli syntynyt 24. 3. 1907 Längelmäellä, tullut Tampellaan 24. 2. 1941.

JOHAN SALMINEN

Tammikuun 29 p:nä kuoli eläkeläinen Johan Salminen. Hän oli syntynyt 12. 10. 1882 Tampereella, tullut Tampellaan 10. 6. 1925, eläkkeelle 20. 11. 1952.

LYDIA LEHTONEN

Tammikuun 31 p:nä kuoli eläkeläinen Lydia Sofia Lehtonen. Hän oli syntynyt 15. 5. 1895 Mouhijärvellä, tullut Tampellaan 16. 2. 1911, eläkkeelle 16. 8. 1956.

RISTO VIRTANEN

Helmikuun 14 p:nä kuoli piirroittaja Risto Kalevi Virtanen. Hän oli syntynyt 10. 7. 1911 Forssassa, tullut Tampellaan 15. 6. 1935.

EINO SÄILÄ

Helmikuun 23 p:nä kuoli eläkeläinen Eino Matias Säilä. Hän oli syntynyt 25. 10. 1901 Tampereella, tullut Tampellaan 27. 10. 1922, eläkkeelle 31. 8. 1965.

MILJA LEINONEN

Helmikuun 26 p:nä kuoli eläkeläinen Milja Leinonen. Hän oli syntynyt 31. 5. 1878 Ruovedellä, tullut Tampellaan 28. 8. 1900, eläkkeelle 1. 8. 1947.

HUGO JOHANSSON

Helmikuun 27 p:nä kuoli eläkeläinen Hugo Vilhelm Johansson. Hän oli syntynyt 11. 1. 1900, tullut Tampellaan 14. 2. 1916, eläkkeelle 15. 2. 1966.

TORVALD ERIKSSON

Maaliskuun 1 päivänä kuoli äkkiarvaamatta, sairauden jälkeen jo hyvässä toipumisasteessa oleva sorvaaja Torvald Leopold Eriksson. Hän oli syntynyt 11. 7. 1910 Kemiön saaressa Dragsfjärdin kylässä. Toimittuaan sorvaajana Lokomon konepajassa, hän tuli Tampellan palvelukseen 5. 9. 1933, toimien taitavana ammattimiehenä konepajan 1A-osastolla.

KAARLO ILVONEN

Maaliskuun 3 p:nä kuoli eläkeläinen Kaarlo Johannes Ilvonen. Hän oli syntynyt 30. 7. 1898 Savonlinnassa, tullut Tampellaan 1. 2. 1947, eläkkeelle 31. 8. 1963.

JALMARI NIEMI

Maaliskuun 16 p:nä kuoli eläkeläinen Jalmari Kalle Niemi. Hän oli syntynyt 7. 10. 1904 Messukylässä, tullut Tampellaan 8. 5. 1930, eläkkeelle 30. 6. 1966.

→

Jospa viettäisinkin kesälomani kotimaassa

Miten vietän kesälomani? Moni meistä on pohtinut tätä koko ankaran talven ajan, monen mielessä kuvastelee hehkuva etelä, ulkomaat, ja sanomalehdissä matkailutoimistot kilpailevat ilmoituksillaan, joissa houkutellaan edullisin tarjouksin ulkomaanmatkoille, milloin minnekin. Ihminen kaipaa vaihtelua, haluaa nähdä vieraita maita, vieraita, jopa eksoottisia kasvoja, haluaa melkeinpä huumaantua siitä kohinasta, joka jossakin kaukana on niin toisenlaista kuin täällä.

Ja moni lähtee, kulkee pikavauhtia maasta toiseen, kaupungista toiseen, museosta toiseen. Leikkii olevansa onnellinen, kerskuu matkalta palattuaan ystävilleen ja tuttavilleen matkansa suurenmoisuudesta. Mutta vaikenee tyystin siitä, että hän ei olekaan palannut tuolta matkaltaan virkistyneenä, vaan ehkä aivan harvinaisen väsyneenä. Itselleen hän tämän myöntää ja myöntää olevansa onnellinen palattuaan kotiin, saadessaan levähtää ehkä parisen päivää, jonka jälkeen alkaa taas tuttu arkinen aherrus uuden loman odotuksineen.

Keski-iän sivuuttanut ihminen, monella tuollaiset raskaat ulkomaanmatkat kokemuksineen takanaan, alkaa ajatella toisin. Hän muistaa, että hän on onnellisimmat ja ihanimmat "löytöretkensä" tehnyt lapsena, jolloin jo pelkkä kotipihamaa tai läheinen metsikkö, järven tai meren rantakaistale tarjosi riittävästi ja vieläpä yllättävän paljon nähtävää ja tutustumisen arvoista, sellaista, joka tuotti todella löytämisen iloa. Näin hän alkaa entistä enemmän palata ajatuksissaan ja levon odotuksessaan niihin mahdollisuuksiin, joita on loman viettämisessä kotoisessa ympäristössä. Hän huomaa, että retkeily kotimaassa vieläkin voi tarjota hänelle kyllyydeltä sitä, mitä hän usein turhaan on pitemmälle suuntautuneilla matkoillaan etsinyt ja ennen kaikkea hän toteaa sen, että hän voi tehdä tämän halvalla.

On mm. tamperelaisia, jotka joka kesä ovat viettäneet lomansa joko vieraissa maissa tai pelkästään Tampereen kivimuurien keskellä. Tunnen monia tällaisia kansalaisia. Kuinka köyhiksi he myöntävätkään itsensä ajatellessaan syvemmin asiaa tuossa suhteessa. "Kotomaamme koko kuva" on jäänyt heille hämäräksi kouluaikaiseksi läksyksi, sen "ystävälliset äidin kasvot" eivät ole päässeet lämmittämään heidän sydäntään. Sääli heitä.

Ilahduttavaa on, että pääosa Suomen kansasta on tuntenut ja yhä tuntee vetoa maahan, sen mustaan multaan. Useimmille meille kangastaa mielessä halu omistaa kappale tätä maata, ajatus omistaa oma kesämökki järven tai meren rannalla saunoineen, veneineen ym. Puutarhatilkun tuottamat vihannekset on ylpeyden aihe, koskaan ei uudisperuna maistu niin makealta kuin silloin, kun sen kaivaa omasta penkistä hetkeä ennen keittämistä. Ihminen tuntee olevansa omistaja ja isäntä, hänkin, joka tekee työtä toisen palveluksessa. Tämä tunne yhtyneenä siihen lepoon ja suloiseen uneen, jonka pieni askartelu tuottaa, on todellista lomaa sen parhaimmassa mielessä.

Nyt vanhemmaksi tultuani olen huomannut, että parhaimmat lomani olen viettänyt joko jossakin tuollaisessa kesämökissä kalastellen, uiden, soudellen ja pientä puutarhatilkkua viljellen kuin konsana rasittavilla ulkomaan matkoilla. Kotoiset järvireitit, niin moneen kertaan ehkä laivalla matkustetutkin, ovat myös jatkuvasti kyenneet tarjoamaan uutta rasittamatta väsyneitä jäseniäni ja ajatuksiani. Eikä minun ole aina tarvinnut tätä varten lähteä kauas. Lappi on tietenkin aina houkutellut, mutta kuinka paljon onkaan tarjonnut myös eteläisempi Suomi yllätyksiä ja iloa.

En haluaisi, että kesälomastasi muodostuisi jonkinlainen pelkkä marjamatkojen ja onkiretkien kesäloma. Ne olkoon osa lomastasi. Mutta haluaisin korostaa vieläkin, että vakavasti miettisit, mitä sinulla on vielä näkemistä omassa maassasi, ennenkuin suunnistaudut kauemmaksi. Uskon, että et pety, jos kymmenkunta päivää kestävän väsyttävän ja sinut täysin yhteisohjelmaan sidotun joukkomatkan sijasta valitset jonkin kotoisen reitin, jolla liikut omana herranasi, oman aikataulusi mukaan. Oman auton omistajana olet tietenkin vieläkin itsenäisempi aikatauluihin nähden, voithan pysähtyä missä tahansa sinua miellyttävällä paikalla. Mutta juuri erikoisesti laivamatkalla tuhansilla järvillämme ahmit itseesi Suomen kesäisen luonnon kauneutta, lepoa ja uutta elämänuskoa. Ernst Lampen-Iso-Keisari ei koskaan väsynyt retkeilemään kotimaassa, jokainen matka reiteillä, joita hän oli ehkä kulkenut satojakin kertoja, kykeni antamaan ja tarjoamaan hänelle uutta. Suomen kansan kasvot ovat niin moninaiset, kansan sielu niin monivivahteinen, että huomaamattasi opit hymyilemään. Kieli jota kuulet, hyväilee korvaasi, et tarvitse taskusanakirjoja saadaksesi jonkin toivomuksesi täytettyä, koko hermostosi saa levätä. Ja sinä palaat onnellisena kotiisi muistoinesi, kuvinesi, jotka ovat ainakin yhtä arvokkaita kuin jonkin kautta maailman tunnetun muistomerkin askelmilla otetut.

V. H.

KOSTI MYLLYS

Maaliskuun 17 p:nä kuoli varastonhoitaja Kosti Myllys. Hän oli syntynyt 8. 1. 1913 Parikkalassa, tullut Tampellaan 12. 10. 1945.

MARTTA KANGAS

Huhtikuun 1 p:nä kuoli eläkeläinen Martta Matilda Kangas. Hän oli syntynyt 14. 4. 1895 Suoniemellä, tullut Tampellaan 4. 7. 1907, eläkkeelle 1. 1. 1961.

RETKEILYHIIHTO

Retkeilyhiihto suoritettiin viime talvena ajalla 8. 1.—18. 3. ja hiihdettiin eri kohteisiin seuraavasti: Olkinuoraan 1572, Lielahteen 291, Kuuselaan 273 ja Sulervoon 33 kertaa, joten yhteinen hiihtokertamäärä oli 2169 kertaa ja hiihdossa oli mukana 266 eri henkilöä.

Palkinnoille oikeuttava tulosluettelo muodostui seuraavaksi:

Tampellalaisten sarja: Seuraavilla 17:llä täydet 40 suoritusta: Vilho Kulmala, Aleksi Kytönen, Reijo Lappalainen, Antti Laurila, Hugo Lepistö, Jorma Louhivuori, Erkki Mali, Erkki Montonen, Eero Ollila, Erkki Ollila, Matti Peltomäki, Arvi Pystynen, Elo Riekkola, Voitto Ristonen, Oskar Saarinen ja Paavo Savijoki. 18) Matti Järvinen 37 suoritusta, 19) Kalevi Salo 33, 20) Alpo Haikonen 32, 21) Reijo Salonen 30, 22) Heikki Kaipola 29, 23) Johannes Koho 27, 24) Matti Riitijoki 24, 25) Pentti Kokki 24, 26) Mikko Kotoharju 24, 27) Seppo Rajanen 22, 28) Pauli Lehtinen 21, 29) Vilho Jäppinen 20, 30) Niilo Asikainen 20, 31) Tyko Salonen 19, 32) Eino Tuominen 19, 33) Seppo Koskinen 18, 34) Erkki Alenius 17, 35) Pertti Häyrinen 16, 36) Jalmari Niemi 15, 37) Aarne Näveri 14, 38) Ossi Tolppanen 14, 39) Pentti Santasalo 14, 40) Pauli Salonen 13, 41) Armas Pellinen 13, 42) Arvi Helldan 13, 43) Pentti Pyörtänö 12, 44) Eino Seppälä 12, 45) Leo Lahtinen 12, 46) Maila Laine 11, 47) Katri Kytönen 11, 48) Erkki Nieminen 11, 49) Eero Kajander 11, 50) Armas Rantanen 11, 51) Pentti Laakso 11, 52) Johan Mäki 10, 53) Voitto Lindegvist 10, 54) Jorma Suutarinen 10, 55) Väinö Valkiala 10, 56) Lauri Niinimäki 10.

Perheenjäsenten sarja: 1) Jukka Kulmala 40 käyntiä, 2) Timo Kokki 30, 3) Martta Ollila 26, 4) Salme Pohjalainen 25, 5) Kari Savijoki 20, 6) Mikko Viikari 15, 7) Pekka Numminen 14, 8) Liisa Ollila 14, 9) Aili Mali 14, 10) Keiju Pystynen 13, 11) Ritva Ollila 12, 12) Oili Savijoki 11, 13) Annikki Kujansuu 11, 14) Ensi Pellinen 11.

Palkintojenjako suoritetaan keskiviikkona 24 p:nä toukokuuta klo 19.00 juhlasalissamme.

Näkymä Virtain Torisevalta

TAMPELLAN HIIHDOT

Tampellan hiihdot pidettiin lauantaina 18. 2. 67 Kaupin urheilumajan maastossa. Mainio hiihtokeli oli houkutellut ennätysmäärän hiihtäjiä ladulle. Kaikkiaan hiihti matkan loppuun 104 kilpailijaa. Invaliidit hiihtivät valaistun ladun, eli n. 3 km ja kaikki muut sarjat n. 4,5 km. Kilpailujen paras aika oli nuorten sarjan voittajalla S. Nurmisella 12.20. Tulokset:

Miesten yleinen sarja: 1) E. Hietanen 13.14, 2) E. Ollila 13.25, 3) T. Kurki 13.33, 4) A. Tissari 13.37, 5) P. Laakso 13.43, 6) S. Nurminen 13.53, 7) J. Virtanen 14.03, 8) P. Lappeteläinen 14.04, 9) M. Järvinen 14.22, 10) V. Peltomäki 14.36, 11) P. Mäkinen 14.56, 12) K. Salo 14.58, 13) O. Eklund 15.02, 14) A. Salmi 15.07, 15) P. Lahtinen 15.13, 16) H. Ikola 15.32, 17) H. Ahonen 16.07, 18) M. Kukkaisniemi 16.13, 19) E. Murros 17.08, 20) E. Harju 17.18.

Miehet yli 35 v.: 1) O. Tolppanen 13.55, 2) O. Hämäläinen 14.04, 3) E. Nieminen 14.59, 4) K. Koskinen 15.11, 5) A. Haikonen 15.15, 6) M. Kotoharju 15.47, 7) S. Kaunisto 16.13, 8) A. Yli-Marttila 16.30, 9) M. Särkkä 16.33, 10) O. Hämäläinen 16.42.

Miehet yli 45 v.: 1) P. Pyörtänö ja P. Savijoki 14.33, 3) T. Salonen 14.59, 4) E. Montonen 16.02, 5) P. Salonen 17.51, 6) K. Hämäläinen 19.01, 7) V. Lahdenpää 21.06.

Miehet yli 50 v.: 1) P. Kokki 16.32, 2) L. Lahtinen 17.25, 3) T. Laitinen 18.21, 4) E. Seppälä 18.47, 5) J. Koho 18.48, 6) T. Pinomäki 19.15.

Miehet yli 60 v.: 1) A. Pellinen 22.19, 2) H. Kaipola 25.51.

Pojat 19—20 vuotiaat: 1) S. Nurminen 12.20, 2) A. Halkola 15.03, 3) T. Peltonen 15.10, 4) P. Koivisto 15.41, 5) P. Helin 15.55, 6) M. Peltomäki 16.16, 7) E. Leppänen 16.31, 8) R. Harjumäki 16.45, 9) O. Hynönen 17.21, 10) A. Ilola 19.01, 11) R. Suoranta 19.25, 12) A. Kalliomäki 21.12.

Pojat 18 v. ja nuoremmat: 1) P. Saari 13.57, 2) K. Perälä 14.14, 3) M. Murros 16.17, 4) A. Vallenius 16.31, 5) M. Nippala 17.37.

Invaliidit: 1) T. Diehl 10.40, 2) T. Lehto 11.52, 3) E. Ollila 13.22, 4) U. Lahtinen 14.11.

Naisten sarja: 1) Aune Moisio 15.19, 2) Lilja Lehtinen 17.32, 3) Maija-Liisa Koski 20.25, 4) Anja Kierikka 20.36, 5) Irja Riippi 20.55, 6) Sirpa Virtanen 21.26.

Naiset yli 30 v.: 1) Anja Ilonen 16.47, 2) Anna Riippi 21.12.

Tytöt 19—20 v.: 1) Helinä Mars 14.45.

Tytöt 18 v. ja nuoremmat: 1) Irma Kylkilahti 15.36, 2) M-L. Korpelainen 21.10.

Tampellan hiihtojen lähtöpaikalta.

Ikaalisten Silkki voitti Lapinniemen ampumaottelussa

Tuloksella 1869—1844 voitti Ikaalisten Silkki Lapinniemen Puuvillatehtaan pienoiskivääri- ja pistoolikilpailussa lauantaina 4. pnä helmikuuta Tampereella. Ottelu suoritettiin Tampellan Urheilutalon ampumaradalla ja joukkueen muodostivat molemmissa lajeissa kuusi ampujaa. Näistä viiden parhaan tulos huomioitiin. Tämän kertainen ottelu muodostui melko tasaiseksi sillä pienoiskiväärin jälkeen oli ikaalislaisilla vain kolmen pisteen johto. Pistoolissa olivat ikaalislaiset niin varmakätisiä että saivat tässä 22 pisteen eron ja lopputulos osoittikin sitten heille 25 pisteen voittoa. Mainittakoon vielä että näillä teollisuuslaitoksilla on ampumaottelut olleet perinteenä vuosikausia. Lapinniemeläiset ovat vastavuoroisesti käyneet kilpailemassa kesäisin Ikaalisissa.

Tulokset: pienoiskivääri, makuulta 1) Aulis Koski Ik.S. 199, 2) Pauli Varvas Lappi 198, 3) Pentti Lappalainen Ik.S. 198, 4) Väinö Salokannas Ik.S. 197, 5) Pauli Kaukinen Lappi 197, 6) Matti Nieminen Lappi 195, 7) Anja Tuomisto Ik.S. 195, 8) Topi Lehto Lappi 194, 9) Maunu Reinola Lappi 194, 10) Mauno Salminen Ik.S. 192, 11) Taisto Laulajainen Ik.S. 191, 12) Matti Haapamäki Lappi 191.

Pistooli, kuvio: 1) Matti Haapamäki Lappi 187, 2) Tauno Heikkilä Ik.S. 182, 3) Mauno Salminen Ik.S. 179, 4) Matti Sainio Ik.S. 177, 5) Maunu Reinola Lappi 177, 6) Jouko Malja Ik.S. 177, 7) Matti Nieminen Lappi 173, 8) Eero Helin Ik.S. 173, 9) Auvo Salmi Ik.S. 169, 10) Topi Lehto Lappi 165, 11) Johannes Koho Lappi 164, 12) Reino Järvinen Lappi 160.

M. R.

Tyttöjen sarjan voittaja Helinä Mars vauhdissa.

Vuosia täyttäviä

KANTA-TAMPELLA

85 VUOTTA

Eläkeläinen Helmi Lahtinen 4. 5. Tampellaan 8. 9. 1897, eläkkeelle 1. 2. 1945.

70 VUOTTA

Eläkeläinen Hjalmar Kangas 3. 5. Tampellaan 21. 8. 1909, eläkkeelle 1. 7. 1964.

Eläkeläinen Anna Renfors 26. 5. Tampellaan 1. 6. 1911, eläkkeelle 1. 12. 1962.

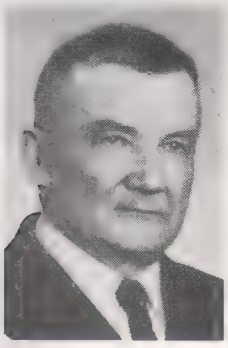

Eläkeläinen Kalle Rauta 9. 6. Tampellaan 2. 10. 1944, eläkkeelle 31. 12. 1964.

Ent. sorvaaja Vilho Peltonen 26. 5. Tampellaan 16. 1. -28, eläkkeelle 27. 9. 63.

Ent. varastotyöntek. Arvo Salmi 22. 5. Tampellaan 9. 7. -41, eläkkeelle 30. 1. 65.

Ent. sorvaaja Urho Salo 18. 5. Tampellaan 31. 8. -20, eläkkeelle 27. 9. 63.

60 VUOTTA

Trukinkuljettaja Emil Pullinen 3. 5. Tampellaan 30. 6. 1956.

Siipihioja Uuno Peltonen 14. 5. Tampellaan 3. 9. 1946.

Välivarastonhoit. Lauri Korhonen 16. 5. Tampellaan 18. 5. 1948.

Sorvaaja Eero Kulmala 16. 5. Tampellaan 23. 9. 1935.

Kaavaaja Juho Kantonen 27. 5. Tampellaan 4. 8. 47.

Konepesijä Katri Mäkinen 4. 6. Tampellaan 9. 11. 1954.

Rakennusosaston työntekijä Aarne Vainio 7. 6. Tampellaan 2. 4. 1935.

Ent. siivooja Toini Vuorinen 15. 6. Tampellaan vuonna 1926.

Rakennusosaston työntekijä Eino Virtanen 27. 6. Tampellaan 28. 4. 1941.

50 VUOTTA

Hioja Eino Virtanen 31. 5. Tampellaan 8. 4. 1947.

Ranankuljettaja Katri Honkanen 25. 6. Tampellaan 3. 5. 1945.

50 VUOTTA

Insinööri
Einar Nordenswan 10. 5.
Tampellaan 15. 12. 1950.

Tohtori
Eero Pikkola 10. 5.
Tampellaan 1. 5. 1955.

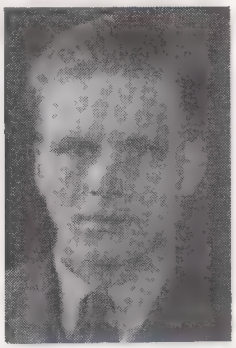

Merkonomi
Vilho Lahti 5. 6.
Tampellaan 23. 4. 1945.

LAPINNIEMI

85 VUOTTA

Ent. rullaaja Verna Lehtonen 24. 5. Lapinniemelle 22. 11. 09, eläkkeelle 23. 8. 53.

Ent. rullaaja Olga Oksanen 27. 6. Lapinniemelle 31. 5. 1899, eläkkeelle 22. 3. 39.

70 VUOTTA

Ent. kutoja Olga Henriksson 20. 5. Lapinniemelle 8. 2. 11, eläkkeelle 17. 8. 62.

50 VUOTTA

Laitomies
Vilho Kivekäs 23. 5.
Lapinniemelle 1. 8. 33.

Golffarit tulevat takaisin kuten monet muutkin piirteet 30-luvulta. Asu on valmistettu suomalaisesta karkeapintaisesta puuvillasta, joka on kudottu kapearaitaiseksi. Oikealla miehekkäästi leikattu urheilutakki, joka sopii joka säähän. Se on valmistettu suomalaisesta laivastonsinisestä puuvillapopliinista. Suomalainen valmisvaate.

PLP

80 VUOTTA

Eläkeläinen
Lyydia Viikki 2. 7. 87
Eläkkeelle 1. 6. 51

70 VUOTTA

Eläkeläinen
Vilho Lakka 23. 6. 97
Eläkkeelle 1. 1. 63

60 VUOTTA

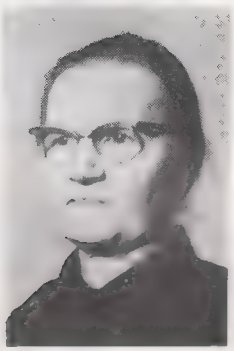

Siivooja
Aune Korjus 13. 5. 07
Tampellaan 5. 5. 47

Nipunpurkaaja
Eero Niinivuori 2. 6. 07
Tampellaan 1. 9. 42

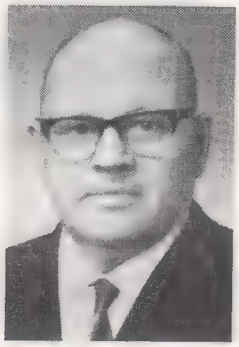

Viilaaja
Ernst Johansson 21. 6. 07
Tampellaan 19. 3. 37

Osastomestari
Kustaa Liesi 22. 6. 07
Tampellaan 27. 6. 33

50 VUOTTA

Työnjohtaja
Erkki Huovila 1. 5. 17
Tampellaan 2. 5. 39

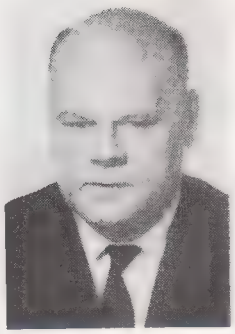

Koneenhoitaja
Onni Koponen 2. 5. 17
Tampellaan 23. 3. 38

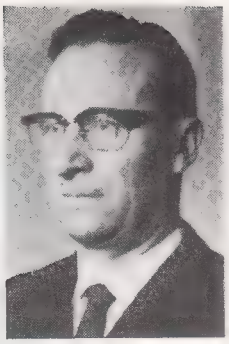

Kirvesmies
Paavo Pesonen 4. 5. 17
Tampellaan 1. 10. 46

Rullapakkaaja
Martti Siekkeli 6. 5. 17
Tampellaan 12. 7. 39

Eristäjä
Veikko Peltola 22. 5. 17
Tampellaan 1. 3. 46

Ratahuoltaja
Reino Tiitinen 6. 6. 17
Tampellaan 28. 12. 64

Etumies
Veikko Lappalainen 7. 6. 17
Tampellaan 19. 1. 37

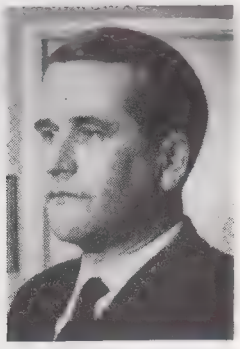

Mittariasentaja
Oiva Mäkelä 27. 6. 17
Tampellaan 15. 2. 46

Kamyrkoneenkäyttäjä
Niilo Tökkäri 29. 6. 17
Tampellaan 10. 7. 40

60 VUOTTA

Lajittelija Siiri Hasu 22. 6. 07. Tampellaan 27. 3. 57.

70 VUOTTA

Eläkeläinen Impi Fält 6. 6. 97, eläkkeelle 1. 11. 60.

P. PIETILÄ — K. SALO

ST-YÖAJON VOITTAJAT

Tavallista runsaammaksi muodostui osanotto tämän vuoden ST-yöajoon verrattuna vajaa kuukausi aikaisemmin pidettyihin syysajoihin. On ollut myös ilahduttavaa todeta, että Tampellan moottorikerholaiset ovat ST-ajoissa sijoittuneet erittäin hyvin. On muodostunut sellainen vahva kaarti, että se on pitänyt pintansa ja jonkun epäonnistuessa on toisia aina löytynyt miehittämään kärkipaikkoja. Epäonnistuminen kilpailussa on usein syy siitä, että monet luottavat liikaa onneensa. Tingitään tarkkuudesta ja sooloillaan. Yhteispelillä tämäkin paranisi. Mittarit ja lisälaitteet eivät aina ole ratkaisevia kilpailun onnistumiseen. Kilpailujen yhä kiristyessä on vasta tultu tietämään tarkkuuden todellinen merkitys. Nykyinen parivaljakkokilpa ei sekään tule jatkumaan ajattomasti. Maakunnan tiet rupeavat olemaan kilpailijoille jo liiaksi tuttuja ja myös ratamestareille, että löytyisi tarpeeksi myötämielisiä tienomistajia. Tulleeko kuvaan sitten taito, tieto, kestävyys tms. ajoa saamme aikanaan nähdä.

ST-yöajo suoritettiin yhteisenä Valmetin, Tampellan, Suomen Trikoon ja Lokomon moottorikerhojen jäsenille. Ajo oli järjestyksessä toinen ja mukana ensi kertaa lokomolaiset. Kilpailupäivä lokakuun 29. ja osanottajia komeasti 100. Ratamestari Pekka Tanner Suomen Trikoosta oli tehnyt vajaan 100 km pitkän kilpailureitin, joka kulki Ylöjärven—Hämeenkyrön—Viljakkalan—Kurun pitäjien alueilla. Tarkastusasemia oli viisi ja niistä varsinkin toinen ja neljäs rasti jäivät monelta käymättä. Kerrottiin neljännen rastin olleen 'kulman takana' ja siksi se jäi yli puolelta kilpailijoista tuntemattomaksi. Toinen rasti oli peitepiirrokseen piirretyllä suurennuksella ja tämä lienee harhauttanut monta kilpailijaa. Maali oli sijoitettu lähelle Pengonpohjaa ja vain kuusi kilpailijaa joutui keskeyttämään. Palkintojenjako suoritettiin jo heti seuraavana päivänä Tampellan Urheilutalon aulassa. Erikoispalkintoja saivat visaisten rastien kävijät, joilla virhepisteet olivat pienimmät.

Tulokset:

1) P. Pietilä — K. Salo Tampella —74, 2) E. Heinonen — K. Pauhu S-Trikoo —180, 3) P. Kukkula — P. Särkkä Tampella —191, 4) J. Korpela — O. Nieminen Tampella —251, 5) U. Kuisma — N. Granroth Tampella —345, 6) M. Heiniö — J. Uotila Tampella —385, 7) R. Luoto — T. Vilen Lokomo —434, 8) P. Lehtonen — V. Ovaska S-Trikoo —610, 9) V. Visakoivu — P. Visakoivu Lokomo —705, 10) T. Laakso — A. Laakso Lokomo —740, 11) V. Räikkönen — R. Jyrä Valmet —933, 12) M. Sarna — T. Sarna Lokomo —1003, 13) E. Lintukanto — U. Lahti Valmet —1072, 14) S. Kolehmainen — P. Lehtonen Valmet —1092, 15) H. Vapaavuori — M. Pussinen Tampella —1111, 16) Y. Nakari — K. Kenttä Lokomo —1133, 17) Y. Auramo — S. Aalto Tampella —1141, 18) A. Jylhäsalo — H. Kork Tampella —1221, 19) H. Kalliomäki — P. Lehtonen Valmet —1473, 20) K. Lehto — U. Lemponen Tampella —1507, 21) O. Koski — A. Pynnönen Valmet —1712, 22) L. Pihlaja — T. Pöyhönen Lokomo —1713, 23) V. Nättilä — S. Hallikainen S-Trikoo —1875, 24) T. Rantanen — J. Koivunen S-Trikoo —2248, 25) S. Nyrjä — H. Rantala Lokomo —2331, 26) T. Mäkinen — A. Järvinen Valmet —2359, 27) M. Silvona — V. Sihvo Tampella —2407, 28) K. Hietala — Y. Orjala Tampella —2412, 29) A. Oksala — V. Kylmälä Lokomo —2565, 30) Maija Järvinen — Y. Järvinen S-Trikoo —2643, 31) L. Lassila — E. Rantanen S-Trikoo —2783, 32) A. Vänskä — R. Torikka Tampella —2849.

MR.

VIHJEITÄ VAPPUTARJOILUUN!

I. VAPPUAATTOILLAN SUOLAINEN PALA

Hilpeän aattoillan simatarjoilun jälkeen maistuu suolainen pala, joiksi ehdotamme seuraavaa:

1) Etelän-salaattivoileipä

Vaal. vuokaleipää, voita
Salaatti:
1 tölk. tonnikalaa
2 tomaattia
1/2 suurta sipulia
2 keit. munaa
2—3 keit. perunaa
keit. papuja
tuoretta kurkkua
salaatinlehtiä
mustia oliiveja
Kastike: 2 osaa ruokaöljyä
1 osa viinietikkaa
suolaa, valkopipp.

Kuorettomat leipäviipaleet paahdetaan ja sivellään voilla.

Salaatti: Halkaistulla valkosipulin lohkolla pyyhitään salaattimalja ja vuorataan salaatinlehdillä. Ainekset pannaan maljaan melko suurina palasina ja kastike valellaan niiden päälle.

Salaattivoileivän kuten anjovisvoileivänkin kanssa tarjotaan juomana esim. maitoa ja olutta.

2) Anjovisvoileipä (lämmin)

Vaal. vuokaleipää, voita,
4—5 anjovisfilettä
3 keit. munaa
kermaa, valkopipp.
hieman valmista lohimajoneesia
juustoraastetta

tomaattiviipaleita, persiljanoksia

Leivät voidellaan. Munat ja anjovikset hienonn., joukkoon sekoit. lohimajoneesia ja sen verran kermaa, että saadaan koossapysyvä massa, joka maustetaan valkopippurilla. Massa levitetään leiville ja juustoraastetta ripotellaan pinnalle. Kuumennetaan uunissa (250—275 C) tai grillissä. Koristellaan tomaattiviipaleilla ja persiljalla.

II. KEVYT VAPPULOUNAS

1) Kylmä leikkelelautanen

jotakin lihaleikkelettä, sardiinia, keit. munia, tomaatteja, kurkkua, lehtisalaattia, majoneesia, kaprista.

Keitetyt perunat

2) Purjokinkkuvuoka

1 dl riisiä, vettä, suolaa,
6 keskikok. purjoa, vettä, suolaa
250 g savukinkkua
1 1/2 dl kermamaitoa
1 dl tomaattisosetta (purkista)

Kurkkusalaatti

Keitettyihin riiseihin sekoitetaan keit. purjot ja kinkkukuutiot, ainekset pannaan voideltuun matalareunaiseen vuokaan ja kermamaito-tomaattisoseseos kaadetaan päälle. Kuumennetaan uunissa ja tarjotaan kevyen aterian lämpimänä ruokana esim. tuoreesta kurkusta valmistetun salaatin kanssa.

3) Jäätelö

Ostetaan tai valmist. kotona seuraavan ohjeen mukaan.

Appelsiini-teejäätelö

1 kkp vettä
2 tl teelehtiä
1/2 l kuohukermaa
3 appelsiinin mehu
2 munankeltuaista
sokeria maun mukaan

Valmistetaan voimakas teeuute. Tämä saa hautua 3 min., jonka jälkeen se kaadetaan siivilän läpi kulhoon ja sen jälkeen lisätään appelsiinin mehu, munankeltuaiset ja sokeria maun mukaan. Seos vatkataan kuohkeaksi ja kaadetaan esim. matalaan vuokaan ja jäädytetään jääkaapin pakastelokerossa useampia tunteja riippuen jääkaapin kylmyydestä.

Tarjolle panoa varten jäätelö vuollaan kuumaan veteen kast. lusikalla lastuiksi, jotka tarjotaan jälkiruokamaljasta tai annoslaseista. Koristellaan kermavaahdolla ja appelsiinilohkoilla.

III. KAHVIPÖYTÄÄN JA SIMATARJOILUUN

Mikäli Vappuna "pysytellään" kotona on odotettavissa, että ystävät poikkeavat tervehtimään ja heille varmasti maistuu kahvin kera suolainen pala esim.

Voileipäkakku

vaal. vuoka- tai hiivaleipää
Täytteet:
— ital. salaatti (voidaan ostaa valmiinakin)
— tomaatti-katkaraputäyte:
50 g voita, 1 purkk. katkarapua,
2 rkl kermaa, 1 rkl tomaattisosetta,
tilliä (suolaa)
— juustotahna: 1/2 kkp homejuustoa,
1/2 kkp tahkojuustoa, 75—100 g voita,
kermaa

Päällys — tomaattisoseella maustettu majoneesi tai juustotahna, jota siinä tapauksessa valmistetaan runsaammin.

Korist. tomaattia tai retiisiä, kurkkua, persiljaa, lehtisalaattia.

Leivästä poistetaan kuoret ja leikataan pituussuuntaan ohuiksi viipaleiksi. Täytteet ohjeessa main. aineista valmist. tahnat, joilla kakku täytetään. Kakku kääritään kosteaan voipaperiin tai johonkin kalvoon ja pannaan kevyiden painojen alle. Päällys: kakun sivut tasoitetaan ja päällystahna levitetään päälle. Kakku koristellaan keväisillä aineksilla.

SIMAN SEURALAISINA

voimme tarjota eril. rasvassa kypsennettyjä leivonnaisia kuten tippaleipiä ja rosetteja. Vohvelipannun omistajat voivat valmistaa vohveleita, mutta uunissa kyps. leivonnaisetkin käyvät hyvin.

Valkuaislastut

100 g hienoa sokeria
100 g voita
100 g vehnäjauhoja
2 valkuaista
2 tl vaniljasokeria

Sokeria ja voita vatkataan hiukan, jauhot, vaahdoksi vatkatut valkuaiset ja vaniljasokeri lisätään. Hyvin voidellulle pellille levit. seosta ohuiksi levyiksi kooltaan n. 3x10 sm ja paist. hyvässä (225 C) uunin lämmössä reunoiltaan vaalean ruskeiksi. Nostetaan **kuumina** pullon tai kaavilan päälle, niin että peltiä vasten ollut puoli tulee alas päin. Valmiit lastut voidaan sokeroida pölysokerilla.

Ja vielä lopuksi **haluatteko vaihtelua simaohjeisiinne?**

Vappusima

5 l vettä, 4 sitruunaa
200 g kidesokeria
400 g fariinisokeriä
150 g hunajaa, pala kanelia
pala hiivaa, 1 dl siirappia

Kiehuva vesi kaadetaan sokereiden ja mausteiden päälle astiaan, annetaan jäähtyä haaleaksi ja lisätään sitruunoista puristettu mehu ja hunaja ja herneen kokoinen pala hiivaa. Seuraavana päivänä sima siivilöidään ja pullotetaan tavalliseen tapaan.

PELLAVAN OMAKOTIYHDISTYS ry:n HIIHDOT

Pääsiäinen oli aikaisin tänä vuonna, kevät vielä aikaisempi. Helmikuun lopussa ollut vuosikokouksemme päätti, että hiihdot pidetään mikäli ehditään järjestää ennen lumen sulamista.

Vanhat lumet olivat vähissä 26. 3., mutta uutta lunta satoi aamuyön ja aamupäivän. Pakkasta ei ollut, mutta lunta oli tarpeeksi. Järvinen oli laittanut nuotion juurakoista lämmittelyä ja suksien rasvausta varten. Ilahduttavan paljon oli asianharrastajia ja nuoria kilpailijoita. Aivan pienille oli vain 200 m, mutta muilla oli matkaa enempi.

Tulokset olivat kaikki 5—6 min. luokkaa ja kun ajattelemme, että oli suojakeli ja matka liki 2 km, niin ne ovat hyviä aikoja. Kuvia emme nyt kilpailuista saaneet, koska satoi lunta eikä ollut kenelläkään salamavalolaitteita valokuvauskoneessa. Nuorten innostus on joka vuosi yhtä ehdotonta. Vanhempien on hauska seurata heitä ja vaikka palkinnot olivat vaatimattomia niin kirkkain silmin ne otettiin vastaan.

Tulokset julkaistaan myöhemmin Onkijärven ilmoitustaululla.

A. T.

TAMPELLA TÄNÄÄN LEHTI

Tampella Tänään lehti ilmestyy määräajoin, kuitenkin ennakolta sovittuine ilmestymiskertoineen. Tampella Tänään on erittäin pirteä ja jokaisen tampellalaisen oma perhelehti, joka "löytää" jokaiseen tampellalaiseen kotiin, olkoonpa koti vaatimattomampikin. Tampella Tänään lehti tuo pirteyttä ja tietämisen tarpeen tyydytystä, jokaiselle jotakin tyyliä sisältävänä, hyvin toimitettuna, arvokkaana asultaan ja täyttää paikkansa, olkoonpa kysymyksessä vaativampikin teollisuuden tiedoituslehti.

Postiluukku kolahtaa, eteisen lattialta kuuluu eräänlainen "mätkähdys", Tampella Tänään lehti on jälleen ilmestynyt ja ystävälliset postisedät toimittaneet sen jokaiseen tampellalaisen kotiin. — Odotus, joka on kahlehtinut mielet on täyttynyt, ja miellyttävän kodikas elämys on verhonnut ilmapiirin, — Tampella Tänään lehti on ilmestynyt.

tampellalainen

PUUVILLA-PALAPELI

Yksiväristen puuvillakankaiden yhdisteleminen kuviolliseen samassa asussa alkaa nuorison mielestä olla liian kesyä. Nuoret haluavat ravistella vanhoja ennakkoluuloja ja yhdistellä kuviollista kuviolliseen. Puuvillatehtaissamme on suunniteltu harkiten näitä uuden aallon yhdistekankaita saman väriajattelun puitteissa. Täten raidan yhdistäminen kukkakankaaseen tai pallokuosiin tuntuukin erittäin piristävältä ja uudelta. Nuoriso pyrkii ehdoin tahdoin eräänlaiseen tilkkutäkkivaikutelmaan. Kaikki haluavat hieman hullutella eikä kesämuoti saakaan olla ikävää.

Kuvassa miehen paidan tapaan leikattu kesämekko, jossa on yhdistetty raita- ja kukkakangasta. Kankaat on jo alun alkaen suunniteltu yhdistelmäkankaiksi, joten lopputulos näyttää hauskalta ja harkitulta. Asu on valmistettu keltaisesta Corinnasta, mutta pirteitä yhdistelaatuja on muissakin suomalaisissa laaduissa mm. puuvillagabardiineissa. Huoletonta palapelileikkiä voi jatkaa monin tavoin niin tyttöjen kuin poikienkin kesäasuissa.

PLP

ILOINEN KEITTIÖVAATE

Keittiö on vielä meidänkin aikanamme kodin keskipiste. Kaikkein elävimpänä säilyy lasten mielessä kuva äidistä lieden äärellä hyörivänä herkkujen valmistajana. Kannattaa senvuoksi kiinnittää huomiota myös keittiöasuihin. Sievät esiliinat ja työpuvut eivät yksin luo kotoista tunnelmaa. Myös muut keittiön tekstiilit olisi valittava huolella ja niitä on hauska vaihdella usein.

Suomalaisen puuvillateollisuuden uutuuksiin kuuluu mm. kuvan esittämä keittiöyhdistelmä, joka on todellinen kodin piristyspilleri. Värikäs hedelmäaihe toistuu esiliinassa, kahvimyssyssä ja patalapussa. Kaikki esineet on huoliteltu tereellä. Hauska lahjavihje joulupukin konttiin.

Erittäin edullisen kuvan kodistaan antaa myös emäntä, joka soinnuttaa keittiöasunsa niin, että se sopii pöytäliinan ja verhojen väreihin.

PLP

MAO-TYYLIÄ SUOMALAISITTAIN

Kiinan kulttuurivallankumous on jäättänyt selvät jälkensä läntisen maailman nuorisomuotiin. Juttu alkoi tietenkin Lontoosta ja nyt alkaa punakaartilaisunivormuja näkyä jo muuallakin. Esittelemme tässä suomalaisen muunnelman aiheesta. Asu on valmistettu suomalaisesta Riviera-puuvillakankaasta, joka on kudottu melko paksuista puuvillalangoista kotikutoisen karheaksi ja kuohkeaksi. Kangas soveltuu muuten mainiosti myös miesten irtotakkien materiaaliksi. Kangassarjaan kuuluu raitakuosin ohella myös yksivärisiä. Yksivärisestä onkin tehty asun housut, jotka ovat väljät niin ylhäältä kuin alhaaltakin. Jakku on pitkä ja siinä on pieni pystykaulus. Erittäin tärkeä kokonaisuuden kannalta on puvun kankaasta valmistettu lätsä, tässä hauskasti ylimitoitettu.

PLP

Reipas froteetakki on mukava vetää ylle kylvyn jälkeen. Hupun alle voi piilottaa märät suortuvat. Kangas on tuuheaa suomalaista puuvillafroteeta.

PLP

Muuan lordi halusi kuuluisan englantilaisen näyttelijän Garrickin asettuvan parlamenttiehdokkaaksi.

"Ei, my lord", vastasi näyttelijä, "esitän mieluummin suurmiehen osaa näyttämöllä kuin esiinnyn narrina parlamentissa."

(Farmand)

* * *

Kansan mielipide — maailman suurin valhe.

(Thomas Carlyle)

* * *

Poikasi on viisivuotiaana herrasi, kymmenvuotiaana orjasi, viisitoistavuotiaana ilmetty itsesi ja sen jälkeen ystäväsi tai vihamiehesi antamastasi kasvatuksesta riippuen.

(Farmand)

Kiitämme

Kiitämme Oy Tampella Ab:tä, Tampellan naiskuoroa ja rakkaan vainajamme Lydia Sofia Lehtosen entisiä työtovereita, jotka kunnioittivat hänen muistoaan.

Rauli Lehtonen perheineen

Kiitän sydämellisesti Juho Salmisen muistoa kunnioittavasta osanotosta Oy Tampella Ab:n johtoa ja isäni työtovereita.

Kaarina Salminen

Parhaat kiitokseni Tampellan Huolto ry:lle ja Sairauskassalle huomaavaisuudesta mieheni Vihtori Järvisen poismenon johdosta.

Aino Järvinen

Sydämellinen kiitoksemme kaikille, jotka kunnioittivat Kalle Mäkelän muistoa ja olivat tukenamme suuressa surussamme.

Puoliso ja lapset

Parhaat kiitokseni Oy Tampella Ab:n johdolle, Huolto ry:lle, sairauskassalle ja työtovereille huomaavaisuudesta mieheni Eino Matias Säilän viimeisellä matkalla.

Olga Säilä

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka kunnioittivat rakkaamme Jorma Ahosen muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Puoliso

Lämpimät kiitoksemme Teille, jotka saatoitte Torvald Erikssonia hänen viimematkallaan ja monin eri tavoin muistitte meitä suuressa surussamme.

Anna ja Päivi Eriksson

Parhaat kiitokset yhtiön johdolle, sairaus- ja hautausavustuskassalle, Huolto ry:lle sekä mieheni ja isäni työtovereille osanotosta suureen suruumme.

Senja ja Kalevi Virtanen

Parhaat kiitokseni Tampellan Huolto ry:lle vaimoni pitkäaikaisen sairauden ja kuoleman johdosta saamastani tuesta. Parhaat kiitokseni myös Tampellan johdolle, esimiehelleni, työtovereilleni ja niille virkailijoille, jotka muistivat minua jäädessäni eläkkeelle.

Justus Henell

Parhaat kiitokseni saamastani huomionosoituksesta täyttäessäni 60 vuotta.

Paavo Toivonen

Parhaat kiitoksemme valkaisuosaston insinöörille, työnjohtajalle ja työtovereille saamastamme häälahjasta.

Sauli ja Inkeri Lakso

Parhaat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäiväni johdosta.

Erkki Saarinen

Parhaat kiitokseni kaikille niille, jotka muistivat minua merkkipäiväni johdosta.

Akseli Halonen

Parhaat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Aukusti Mäkinen

Parhaimmat kiitokseni teille, jotka muistitte minua merkkipäivänäni.

Hugo Mäki

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Eino Lehto

Kiitän sydämellisesti osaston insinööriä ja työtovereita sekä Tampellan Huolto ry:tä muistamisesta sairauteni aikana.

Armas Koivuvuori perh.

Parhaat kiitokset Tampellan Huolto ry:lle saamastani joulurahasta sekä rahasta, jonka sain joutuessani sairauden tähden eläkkeelle.

Ahti Göös

Lämmin kiitokseni Huolto ry:lle saamastani avusta sairauteni aikana.

Irja Korkeakoski

Sydämellinen kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua siirtyessäni eläkkeelle.

Lauri Kivinen

Parhaat kiitokseni Tampellan Huolto ry:lle minulle osoitetusta huomaavaisuudesta siirtyessäni eläkkeelle.

Paavo Strömberg

Kiitän Tampellan Huolto ry:tä saamastani rahallisesta tuesta sairauteni aikana.

Kaarlo Laakso

Lapinniemen Puuvillatehtaan johdolle, virkailijoille, Tampellan Mieskuorolle sekä nykyisille ja entisille lapinniemeläisille, jotka niin ystävällisesti ja mieltä lämmittävästi muistivat minua kaunein kukin ja lauluin, käynnein, adressein ja sähkein 90-vuotispäivänäni, lausun täten sydämellisen kiitokseni.

William Cooke

Parhaat kiitokseni Tampellan johdolle, I-osaston työnjohtajille, työtovereille ja Tampellan Huolto ry:lle saamistani lahjoista siirtyessäni eläkkeelle.

Arvo Nieminen

Kiitän lämpimästi johtaja Sandsundia ja kaikkia Teitä, jotka ystävällisesti muistitte minua jäädessäni eläkkeelle. Kiitän myös Tampellan Huolto ry:tä.

Irja Harama

Parhaat kiitokseni työnjohtaja Lehdolle ja työtovereilleni kukista ja kauniista lahjasta, jotka sain siirtyessäni eläkkeelle.

Rauha Blomqvist

Sydämellinen kiitokseni Tampellan Huolto r.y:lle saamastani rahasta sairauteni aikana.

Saima Saari

Kiitän sydämellisesti Tampellan johtoa, Huolto ry:tä sekä työtovereitani osakseni tulleesta huomaavaisuudesta pitkällisen sairauteni aikana.

Lempi Partanen

VIHITTY:

4. 3. 1967 Sauli Lakso valkaisusta ja Inkeri Ristamäki ompelimosta.

26. 3. 67 Toivo Lehtonen ja Sirpa Ikala pellavatehtaan kutomosta.

TAMPELLA TÄNÄÄN SEURAAVA NUMERO

ilmestyy heinäkuun alussa ja siihen tarkoitetut kirjoitukset ja kuvat pyydetään lähettämään toimitukselle 20. 5. 1967

MÄRÄT TIET JA AUTONRENKAAT

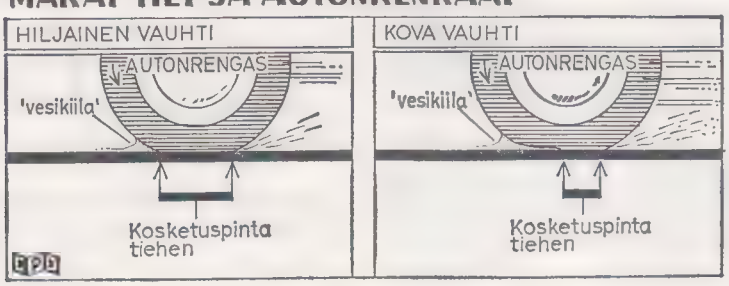

Kuvassamme uusi keskus ja sen henkilökunta. Vasemm. harjoittelija neiti Irmeli Kymäläinen, neiti Ella Lundberg, rouva Inkeri Hämäläinen ja rouva Irma Zitting.
Keskus sijaitsee konepajan uuden piirustuskonttorin ensimmäisessä kerroksessa.

Tampereen tuotantolaitoksille uusi puhelinkeskus Uusi sarjanumero 32 400

Oy Tampella Ab:n Tampereen tuotantolaitoksissa otettiin 17. 4. -67 käyttöön uusi puhelinkeskus, joka on tunnettua länsisaksalaista Siemens-merkkiä ja jonka sarjanumero on 32 400. Tämän numeron kautta pääsee nyt sekä konepajalle että pellavatehtaalle että Lapinniemen puuvillatehtaalle. Messukylän levy- ja putkityöpajan numero 45 500 säilyy entisellään. Nyt käytöstä poistettu keskus toimi 11 vuotta, ja sinä aikana Tampereen tuotantolaitosten numerotarve on kasvanut 1,5-kertaiseksi.

Uusi keskus on 600-numeroinen. Entisessä keskuksessa oli vain 300 numeroa, ja kun niihin vielä lisättiin Lapinniemen puuvillatehtaan van-

han keskuksen 100 numeroa, päästiin yhteensä 400:aan numeroon. Tampereen tuotantolaitosten puhelinolosuhteet paranevat siis nyt melkoisesti.

Uuden keskuksen "sieluna" ovat EMD-valitsijat, joitten ansiosta valintaliike on jatkuva eikä nykäyksellinen kuten aikaisemmissa valitsijatyypeissä. Miellyttävää korvalle on uudessa keskuksessa se, että puhekoskettimet eivät enää "laahaa kentässä". Sen voi todeta nostamalla kuuloke korvalle — mitään rahinaa ei kuulu. Keskus on rakenteeltaan suoravalintainen vastakohtana ns. sivutieperiaatteelle tarkoittaen sitä, että puhelu etenee keskuksessa suoraan valintalevyn ohjaamana.

Kaupunkiyhteyksiä eli ns. päälinjoja oli vanhassa keskuksessa 28 — nyt niitä on 44. Jokaista tilaajien 100-lukua kohden voi 16 henkilöä valita puhelun ja toiset 16 henkilöä saada puhelun samanaikaisesti, joten siis 192 puhelua voidaan hoitaa samanaikaisesti uuden keskuksen kautta.

Uutta on myös se, että jokainen uuden keskuksen numero voidaan erikseen kytkeä tai eristää kaupunkiliikenteestä. Vanhassa keskuksessa täytyi kytkennän ja eristämisen tapahtua 10 numeron ryhmissä.

Uuden keskuksen asennusvaiheita on Tampellan puolesta valvonut insinööri Kauko R a e v a a r a, joka tässä yhteydessä haluaa kertoa toiselta paikkakunnalta tai uuden keskuksen ulkopuolelta soittaville tärkeän seikan:

— henkilön, joka haluaa saman puhelun yhteydessä puhua usean eri henkilön kanssa, tulee siitä mainita puhelun alussa keskuksenhoitajalle. Ellei hän näin tee, puhelu häviää "pöydästä" eikä välittäjä pääse enää siihen kiinni.

Tampellan Huolto r.y.

Puheenjohtaja: fil.maisteri Artturi Tienari puh. 235

Varapuheenjohtaja: tarkastaja Erkki Österman puh. 767

Sihteeri ja rahastonhoitaja: rva Leila Salmi puh. 239

Terveyssisar: rva Kaija Ilkka puh. 240

Terveyssisaren vastaanottoajat huoltokonttorin yläkerrassa: maanantaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 11.00—12.00, tiistaina ja torstaina klo 12.30—13.30 puh. 240

Vastaanottoajat Lapinniemellä: tiistaina ja torstaina klo 11.00—12.00 puh. 637

JOHTOKUNTA:

Pellavatehdas:

Aune Hagman	liikennekontt.
Eila Hirvonen	kutomon kontt.
Niilo Kaaja	rakennus-os.
Mielo Mannila	puutyö
Väinö Nykänen	sähköos.
Seppo Rautio	paperikehruu
Eva Tarkka	valkaisun kontt.
Artturi Tuominen	esikehruu
Ellen Värinen	kutomo

Konepaja:

Yrjö Anttila (62/1670)	70, 62, 91—93, 52
Aimo Lehtinen (83/2085)	82, 83, 84
Eino Lehto (50/1312)	50
Yrjö Lehto (40/1029)	40, 42—46
Antti Lepola (83/2247)	83
Hugo Mäki (75/1954)	75, 74, 63
Pekka Pohjalainen (välivarasto)	93, 73, 90
Lauri Poikkilinja (61/1636)	60, 61—64
Martti Saarinen (aikatutkijat)	51
Mauri Ranta	henkilök. pääll.

Lapinniemi:

Elli Hauska	kutomo
Anja Ilonen	„
Orvo Lymi	viimeistämö
Paavo Rauhasalo	ulko-osasto
Eero Saarto	karstaamo

YHDYSMIEHET:

Pellavatehdas:

Orvo Harra	myyntivarasto
Oiva Heinonen	märkäkehruu
Arvi Helldán	korjauspaja
Kalle Järvinen	autotallit
Mauri Kauppila	höyryvoima
Vilho Kortet	kuivakehruu
Reijo Lappalainen	häkilä
Lempi Marjamäki	ompelu
Frans Nieminen	maalaus
Vilho Syrjänen	peiteos.

Konepaja:

Väinö Juholin (83/2296)	82, 83, 84
Toivo Koivunen (91/2380)	91, 93
I. Kolehmainen (70/1775)	57
Olavi Laaksonen (74/1906)	74, 63
Ragnar Landstedt (73/1878)	73
Pekka Lehtinen	konepajakoulu
Martti Palomäki	M:kylän „
Ilpo Peuhkuri (70/1704)	70
Benjam Saarinen (45/1151)	42—46
Aatto Siren (67/1700)	66, 67—69
Pekka Särkkä (40/1040)	40
Emil Tiili (52/1418)	52
Viljo Välimäki (Kuljetusos.)	Kuljetusos. + 93

Lapinniemi:

Toini Aho	lankavärjäämö
Eino Hietaniemi	V:s kehräämö
Ilpo Jylhäsalo	sähköos.
Lahja Kairisto	raitaisten luoma
Aarne Kuusela	II kehräämö
Eva Malm	I kehräämö
Toini Mäkinen	IV kehräämö
Helga Rantakari	niisihuone
Paavo Törmälä	paja

Konepajan virkailijat:

Aatos Haapanen	paperikoneos.
Reino Jokinen	järjestelytsto
Ilmari Kalliolahti	moott.os.piir.k.
Mauno Kuusivaara	turp.piir.kontt.
Matti Lampinen	kattilaos.piir.k.
Toivo Vallisalo	palkkauskonttori

Kansikuva: J. Teerisuo: Autoniputus käynnissä Päijänteen Rutalahdessa.

KALEVA 19
Teiskontie 21 C 24
Laurila Antti

Kirjapaino Hermes Oy
Tampere
1967